

Länsförsäkringar Östgöta
Årsredovisning 2012

Viktiga händelser under 2012

120 miljoner i återbäring

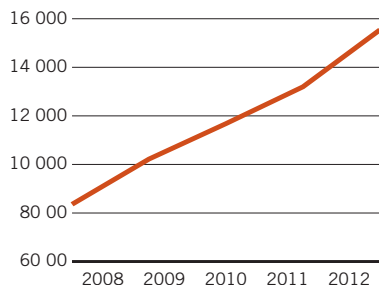
Länsförsäkringar Östgöta har beslutat om en återbäring på cirka 120 miljoner kronor till våra sakförsäkringskunder, vilket motsvarar 10 procent av försäkringspremien. Utbetalningen kommer att ske under våren.

Sveriges mest nöjda kunder

2012 års mätning från Svenskt Kvalitetsindex visade att Länsförsäkringar har de mest nöjda kunderna inom sakförsäkring, de mest nöjda bankkunderna på privatmarknaden och likaså de mest nöjda bolånekunderna.

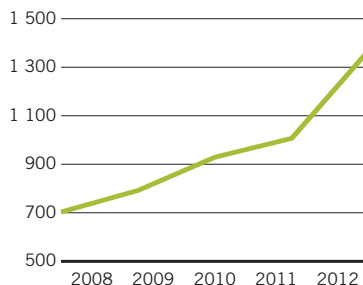
Bank

Utveckling affärsvolym, Mkr

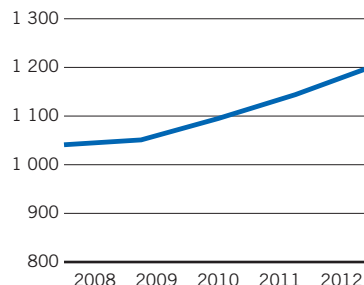
Livförsäkring

Premieinkomstutveckling, Mkr

Sakförsäkring

Beståndsutveckling, Mkr

Övriga händelser

- Vi ändrade namn från Östgöta Brandstodsbolag till Länsförsäkringar Östgöta.
- Vi har haft 58 800 anmälda skador under 2012, vilket är cirka 3 000 färre än året innan.
- Rörelseresultatet för kärnverksamheten, det vill säga sakförsäkringar, livförsäkringar och bank, är cirka 125 miljoner kronor före återbäring. Resultat inklusive kapitalavkastning, men före återbäring, är cirka 335 miljoner kronor.
- Vi har utökat verksamheten i Kisa och Mjölby till fullsortimentskontor.

Nyinvigning av Kisakontoret.

Året i siffror

Innehåll

Fler förmåns-kunder

Under året har vi fått drygt 2 200 nya förmåns-kunder, det vill säga kunder med boende-försäkring, lönekonto och pensionssparande samlat hos oss.

Fastighets-förmedling

Fastighetsförmedlingen har ökat sin marknadsandel till cirka 20 procent och är därmed marknadsledande i Östergötland.

NYCKELTAL	2012	2011
Resultat före skatt, Mkr	205	131
Balansomslutning, Mkr	5 895	5 541
Konsolideringsgrad, %	294	289
Antal anställda	300	297
Bank		
Inlåning, Mkr	5 275	4 461
Utlåning, Mkr	1 442	1 545
Bostadsutlåning, Mkr	8 441	6 923
Förvaltat fondvolym, Mkr	383	268
Antal kunder	48 814	45 720
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	383	268
Nettoförsäljning, Mkr	115	30
Antal kunder	10 969	9 400
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 369	1 007
Totalt försäkringskapital, Mkr	9 363	8 644
Antal kunder	70 906	70 600
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 208	1 155
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	2	56
Återbäring och rabatter	130	–
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	89	96
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	5,2	2,2
Antal kunder	182 668	179 900

Inledning

- 2 Viktiga händelser under 2012
- 3 Året i siffror
- 4 Vd-kommentar

Verksamheten

- 6 Privatkund
- 8 Företagskund
- 10 Lantbrukskund
- 12 Kapitalförvaltning
- 13 Miljö
- 14 Samverkan
- 16 Förvaltningsberättelse

Finansiella rapporter

- 21 Femårsöversikt för koncernen
- 22 Resultaträkning för koncernen
- 23 Resultaträkning för moderbolaget
- 24 Rapport över totalresultat
- 25 Resultatanalys för moderbolaget
- 26 Balansräkning för koncernen
- 27 Balansräkning för moderbolaget
- 29 Rapport över förändringar i eget kapital
- 30 Kassaflödesanalys
- 31 Noter och kommentarer

Bolagsstyrning

- 55 Bolagsstyrningsrapport
- 59 Revisionsberättelse
- 60 Styrelse
- 61 Företagsledning och revisorer
- 62 Fullmäktige
- 63 Ord och uttryck

Vi är verksamma över hela Östergötland

Länsförsäkringar Östgöta erbjuder banktjänster, försäkringar och pensionssparande till kunder över hela Östergötland. Ambitionen är att våra kunder, som också är våra ägare, alltid ska vara branschens mest nöjda, vilket flera undersökningar också visar att de är.

Sedan 1841 har Länsförsäkringar Östgöta varit östgötarnas försäkringsbolag. Verksamheten föddes ur behovet att försäkra sig mot bränder. Sedan dess har vi utvecklats och breddats i takt med människornas förändrade levnadssätt och behov.

Affärsidén är att erbjuda sakför-

säkringar, livförsäkringar och banktjänster till konkurrenskraftiga priser och med god service. Vi bedriver också fastighetsförmedling genom Länsförsäkringar Fastighetsförmedling.

Verksamheten genomsyras av begreppen kundägt, lokalt och tillgängligt – självfallet med ett personligt och

kompetent bemötande. Vår vision är att vi ska vara östgötarnas naturliga val när det gäller såväl bank som försäkring.

Våra samverkande marknadsområden är en styrka i sig. Dessutom har vi nytta av att vara ett av 23 lokala och självständiga länsförsäkringsbolag som ingår i länsförsäkringsgruppen.

Vi är verksamma över hela Östergötland, med huvudkontor i Linköping och lokalkontor i Norrköping, Motala, Mjölby, Kisa och Tornby i Linköping.

Nytt namn, samma bolag – kundägt sedan 1841

För oss var det en stor händelse att byta namn. Den 1 februari 2012 ändrade vi från Östgöta Brandstodsbolag till Länsförsäkringar Östgöta. Tiden för namnbyte kom helt rätt i tiden. Med facit i hand gick det väldigt bra.

Namnbytet var en naturlig följd av vår breddning av sortimentet. Med olika namn för våra verksamheter bank, försäkring och fastighetsförmedling var det ottydligt för många. Genom namnbytet förenklar vi kommunikationen med kunderna för hela vår breda verksamhet.

Vår sakförsäkringsrörelse har haft fortsätta försäljningsframgångar och en stark premieutveckling. Trots att vi är i en marknadsledande ställning har vi god tillväxt i antal kunder. Under året har vi ökat med närmare 7 000 nya försäkringar. Det är särskilt glädjande med tanke på att det är en hårt konkurrensutsatt marknad.

Vi har haft ett positivt skadeår. Antalet skador har minskat under 2012 jämfört med året innan. Dessutom har bolagets totala skadekostnader gått ned med 6 procent till 679 miljoner kronor.

Sammantaget har vi ett positivt resultat i vår försäkringsrörelse. Dessutom har vi haft ett positivt finansår. Trots fortsatt finansiell oro på den globala marknaden och framför allt i Europa har vår egen

finansförvaltning klarat sig mycket bra.

Återbäring till kunderna

Resultatet ligger till grund för styrelsens beslut att lämna återbäring till våra kunder för 2012 års verksamhet. Sakförsäkringskunderna får dela på 120 miljoner kronor. Att vi ger återbäring är ett uttryck för att vi är ett kundägt bolag, vi har ju inga andra ägare än kunderna. När det går bra för bolaget får kunderna en del av sina inbetalda försäkringspremier återbetalda, vilket tydligt visar på nyttan med ett kundägt bolag.

Som kundägt bolag måste vi ha en stabil ekonomi, för att långsiktigt kunna garantera våra åtaganden gentemot försäkringskunderna. Länsförsäkringar Östgöta har ett eget kapital på över tre mdr och en mycket god konsolidering.

Det kan konstateras att det åter är modernt att vara kundägd, vilket vi här i Östergötland arbetat med sedan 1841. Den kundägda bolagsformen har tydligt visat sig gynna såväl kunder och samhälle som bolagen själva. Kundägda försäkringsbolag och banker har under den ekonomiska krisen visat sig vara väl så stabila och robusta som de som drivs i annan form.

Nöjdare i kundägt bolag

Kundägda banker och försäkringsbolag har också generellt sett nöjdare kunder – de senaste 15 åren har kundägda försäk-

ringsbolag haft Sveriges mest nöjda kunder enligt Svenskt Kvalitetsindex. Vi på Länsförsäkringar kan glädja oss åt flera fina utmärkelser även under 2012. Vi har de mest nöjda kunderna inom sakförsäkring, de mest nöjda bankkunderna på privatmarknaden och likaså de mest nöjda bolånekunderna.

Egna uppföljningar visar också att vi över tid har hög kundnöjdhet bland de kunder i Östergötland som råkat ut för en skada och fått den reglerad av oss. Det är ju då som vi verkligen sätts på prov.

Framgångar på livmarknad

Livverksamheten har haft en god försäljningsutveckling, och resultatet är bättre än budget. De egna säljkanalerna har klarat sig utmärkt i konkurrensen och till det kommer den mäklade försäljningen. Vi är marknadsledande som leverantör av tjänstepensionslösningar till små och medelstora företag och lyckas även när det gäller större företag.

Vi har en duktig rådgivarkår, vilket kommer att vara än viktigare framöver. Som individ kan man inte längre räkna med att per automatik få 65 procent av slutlönen i pension. Vi får i stället en premie att placera. Det gör att behovet av att pensions-spara ökar, vilket till stor del behöver lösas genom pension från arbetsgivare och privat pension samt direktspårande i bland annat fonder. Detta gör att vi får ett allt

Länsförsäkringar Östgöta

större behov av rådgivning kring långsiktigt sparande och tryggad pension.

Banken fortsätter att växa

Bankverksamheten har haft en fortsatt god utveckling. Vi har en god tillströmning av privatkunder. På företagssidan utvecklar vi tjänsterna och satsar helhjärtat på att vara ett fullgott alternativ som bank för småföretagare. Fler och fler företag inser fördelen av att kunna få en helhetslösning inom bank och försäkring hos oss.

Vår bank har passerat 15,5 mdr i affärsvolym, det vill säga summan av in- och utlåning. Under året har vi dock haft krympande marginaler till följd av ett lågt ränteläge.

Vi har ökat med över 2 200 nya förmånskunder, det vill säga östgötar med både boendeförsäkring, lönekonto och pensionssparande samlat hos oss. Vi premierar kunder som är breda i sitt engagemang hos oss med upp till 15 procent i rabatt på sakförsäkringarna och ytterligare förmåner. Det uppskattas av kunderna, som också ser praktiska fördelar med den helhet vi erbjuder.

Fastighetsförmedlingen etta

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, som startade 2007, har avancerat till positionen som största fastighetsmäklare i Östergötland. Mer än var femte villa och fritidshus säljs av vår fastighetsförmedling. Bostadsaffärerna genererar en posi-

tiv effekt även för bank och försäkring. Våra kunder uppskattar att vi tar hand om helheten på ett professionellt sätt.

Nya satsningar lokalt

För att ytterligare förstärka vår närvaro lokalt har vi under året utökat vår verksamhet i Kisa och Mjölby till fullsortimentskontor. Vi bygger också om kontoret i Linköping för att få mer ändamålsenliga lokaler.

För tre år sedan öppnade vi ett nytt kontor på Tornbyområdet i Linköping, vilket har varit en framgångsrik satsning. Med den erfarenheten av ökad service och tillgänglighet för våra kunder öppnar vi under andra kvartalet 2013 ett nytt kontor på Ingelstaområdet i Norrköping. Det blir ett fullsortimentskontor för bank, försäkring och fastighetsförmedling samt besiktningstation för bilskador.

Förberedda för Solvens 2

Löpande under året har vi anpassat oss till försäkringsbranschens nya europeiska regelverk Solvens 2, så att vi är väl rustade när det träder i kraft. Vi har arbetat med flera projekt och lagt ned mycket kraft och resurser för att säkerställa att vi kan följa regelverket. Parallellt eftersträvas att skapa så stor affärs- och kundnytta som möjligt, vilket kan nås genom att utnyttja tillfället att förbättra formerna för styrning, hantering och kontroll av risker.

Ett decennium som vd

Under ett decennium har jag nu haft förmånen att vara vd för detta kundägda bolag och vill avslutningsvis passa på att tacka för mig, då jag snart går i pension.

Det har varit ett turbulent decennium med finans- och skuldkriser, stormarna Gudrun och Per, kalla och snörika vintrar med raserade ladugårdar, skyfall och översvämningar. Men framför allt nöjda kunder och många utmärkelser inom alla affärsområden.

Under den här perioden har vi lyckats skapa goda kapitaltillgångar och god tillväxt. Vi har fördubblat premieinkomsten på sakförsäkringar. Likaså har vi fördubblat premievolymen på liv- och pensionsförsäkringar. Och vår bank har mångdubblat affärsvolymen.

Detta har möjliggjorts tack vare duktiga medarbetare, ett gott samarbete med styrelsen och ett starkt varumärke.

Linköping, mars 2013

ANDERS ÖSTRYD
Verkställande direktör

Familjen Kroon satsar på cafédrömmen

För familjen Kroon går privatlivet in i företagets verksamhet och vice versa.

– Den nystartade caféörelsen är en familjeangeläget, som vi alla är engagerade i. Samtidigt är det en fördel för oss att ha Länsförsäkringar Östgöta för våra försäkringar och som bank både privat och för företaget. Det är lättare att ha allt samlat, säger Carina Kroon.

Familjen Kroon bor i samhället Svärtinge, en mil nordväst om Norrköping. Så länge de kan minnas har de varit försäkringskunder hos Länsförsäkringar, och nöjda med det. I samband med köpet av villan för drygt tio år sedan blev de också bankkunder på samma ställe.

– Jag satt hemma vid datorn och kollade räntor på internet, och fyllde i att jag ville bli kontaktad. En bankrådgivare på Länsförsäkringars kontor i Norrköping ringde upp. Det är samma personliga bankkontakt vi har än i dag och som vi är väldigt nöjda med, säger Erik Kroon.

Familjens bankrådgivare har även hjälpt till med finansieringen av köpet av den fastighet i Svärtinge där Carina sedan början av 2012 driver Nina's Café.

"Kändes helt rätt"

– Jag har alltid velat ha konditori med bageri så att jag kan baka eget bröd. När det här tillfället dök upp slog vi till. Det kändes helt rätt. Vår bankrådgivare trodde på oss och våra framtidsplaner, säger Carina.

Den förra ägaren lämnade brödkaveln och lade ner verksamheten för fem år sedan. Sedan dess har lokalerna stått ödsliga, tills familjen Kroon gav dem nytt liv med uppbackning av Länsförsäkringar.

– Vår bankgubbe är väldigt bra. Han ser möjligheter, i stället för att fastna i svårigheter. Och han förstår vad vi pratar om, säger Carina.

Makarna Kroon köpte fastigheten privat och hyr ut bottenvåningen med café och konditori till den egna näringsverk-

– Det har länge varit en dröm att ha eget café och konditori, säger Carina Kroon, som driver Nina's Café i Svärtinge.

Carina och Erik Kroon myser hemma i soffan tillsammans med yngsta dottern Julia. Det mäktiga fartyget som hänger i taket har snidats av Eriks morfar, som var sjöman.

samheten. Lägenheten på våningen över hyrs ut till mellandottern med familj.

Konditori med anor

Konditoridisken är fylld av hembakta kakor och bullar. En brödkorg med den sirliga texten Svärtinge bageri och konditori skvallrar om en verksamhet med gamla anor, från 1950-talet.

– När vi renoverade och målade om försökte vi behålla en gammaldags stil. Folk i trakten har lämnat in gamla möbler till caféet, bland annat den här bokhyllan och även böckerna i den, säger Erik och visar.

Han jobbar till vardags med vägunderhåll på Svevia (före detta Vägverket), men är också engagerad i kaféerörelsen liksom tolvåriga dottern Julia. Största konditori-

lasset drar dock mamma Carina, med långa arbetsdagar från morgon till kväll. Glädjande nog ger det resultat.

– Peppar, peppar går det bara åt rätt håll, över förväntan. Faktum är att Svärtinge växer. Här byggs väldigt mycket, och vi får fler och fler kunder. Framöver ska vi också försöka utveckla verksamheten med nya idéer. Till sommaren kanske det blir grillkvällar utanför caféet, säger Carina.

Samlat på ett ställe

Makarna Kroon tycker att det är en stor fördel att ha både privatlivets och näringsverksamhetens försäkringar och bank-engagemang samlat på ett ställe – hos Länsförsäkringar Östgöta.

– På så vis blir det mycket enklare för oss att hålla koll på allt. Genom att logga in på hemsidan får vi en bra överblick av alltihop, säger Carina.

– Dessutom får vi 15 procent i rabatt eftersom vi är förmånskunder. Det gör ju lite, säger Erik.

Förutom lån och försäkring av hus och hem och företag har de även en del annat hos Länsförsäkringar.

– Vi pensionssparar båda två i fonder, för att ha lite extra att leva av till pensionen. Och som företagare har jag också en sjuk- och olycksfallsförsäkring, som täcker bortfall av inkomst om jag måste stänga konditoriet. Det känns skönt att ha den tryggheten, att inte behöva stå på noll om någonting händer, säger Carina.

FÖRETAGSKUND

– Den speciella miljön här i Knäppingsborg passar oss perfekt, säger Maria Kufver.

Kundägt och personligt lockade Byn till Läns

Trappan av knirrande, grova plankor leder upp till nystartade **Byn Kommunikationsbyrå AB**. Kreativiteten flödar i den stora, rustika lokalen – förr använd som magasin när Swartzarna tillverkade snus i kvarteret Knäppingsborg, Norrköping, från slutet av 1700-talet.

– När vi funderade över namn dök ”Byn” upp nästan direkt. Vi som jobbar här kommer från små samhällen på landet. Vi vill helt enkelt kombinera våra höga ambitioner med en jordnära och lättjobbad attityd. Som kund ska man känna sig avslappnad och välkommen hos oss.

Det säger vd:n Maria Kufver, som tillsammans med Anders Hofvergård och Magda Sundbrandt-Malm gick från reklambyrån Leon förra sommaren och startade eget.

– Vi har lång erfarenhet från reklambranschen. Vi tyckte att regionen behövde en ny stark byrå och bestämde oss för att köra eget, säger Maria.

Ambition att växa

Företagets hittills ende anställd – kreatören Simon Bohm – får i skrivande stund finna sig i att vara ensam med tre chefer. Men förmodligen inte så länge till.

– Vi har planer på att växa och tror att vi inom några år är 10–15 personer här, säger Maria.

Redan från start samarbetar de med många fler, som var och en är specialist inom sitt område: Fotografer, filmare, animatörer, webbutvecklare med flera.

– Vi projektleder uppdragen. Vår egen insats är strategi, idé, kommunikationskoncept, budskap och design, säger Maria. Därutöver tar vi hjälp av de många duktiga

Nystartade Byn Kommunikationsbyrå vill kombinera en jordnära attityd med skyhöga ambitioner. Anders Hofvergård, på pinnstolen, omgiven av Simon Bohm, Magda Sundbrandt-Malm och Maria Kufver.

försäkringar

småföretagare som dykt upp inom mediaområdet de senaste åren, inte minst här i Norrköping.

Utmanar de stora

– Vi sätter samman de bästa för varje specifikt uppdrag, säger Maria. Tack vare vårt nätverk av specialister kan vi lösa utmaningar som annars bara de stora reklambyråerna klarar av.

Byn jobbar med allt från trycksaker och mässor till TV och film. De jobbar både lokalt och nationellt, men sticker även ut hakan utomlands. Till exempel arbetar de med internationella produktlanseringar och PR-projekt för Toyota

Material Handling.

Andra viktiga uppdragsgivare är Holmen-koncernen och Norrköpings kommun. Man arbetar också med ett antal ”hemliga” projekt – produkter och företag som väntar på lansering.

”Länsförsäkringar hjälpte oss”

När Byn startade valde man Länsförsäkringar Östgöta som partner för att ta hand om allt som har med bank och försäkring att göra.

– Som småföretagare och konsult är man specialist på sin sak. Vi behöver någon som är specialist på bank och försäkring, säger Anders. Någon som vi litar på.

– När vi besökte Länsförsäkringars kontor här i Norrköping, och först träffade den bankrådgivare vi fått tips om, fick vi direkt känslan av engagerad och personlig service. En person som vi kunde bolla tankar och idéer med och som kunde förklara allt vi undrade över, säger Maria.

– Vi fick all den hjälp vi behövde för att starta företaget. De bank- och försäkringsrådgivare vi träffade engagerade sig till 100 procent. De var måna om att lösa det för oss, så att vi skulle komma i gång, även om det var mitt i semestertider. Det var också positivt att vi inte utsattes för överförsäljning. Vi började med det nödvändigaste, säger Anders.

Kundägt tungt skäl

Han påpekar att det faktum att Länsförsäkringar är en kundägd organisation spelade in i valet av bolag.

– Då är det lättare att se att man har vårt bästa för ögonen. Det är inga ägare som ska ta hem vinst efter varje bokslut, säger Anders. Dessutom hör man historier om Länsförsäkringar och hur nöjda kunder är med skaderegleringen. Länsförsäkringar har ett väldigt starkt varumärke.

– Vi har märkt att de medarbetare vi träffat, och som också varit här, har ett äkta intresse för oss och vår verksamhet, säger Maria.

Försäkrad trygghet

När det gäller företagsförsäkringen, för lokaler och inventarier, gjordes ett tillägg om ansvarsförsäkring för rådgivning.

– Vi kan hålla i kampanjer för flera miljoner kronor. Om något går snett, är försäkringen en trygghet, säger Anders.

Den unga reklambyrån tecknade pensionsförsäkring för alla. Maria berättar att de också fick hjälp med att ta fram en pensionspolicy, som de kan visa vid nyrekrytering.

– Vi vill vara en attraktiv arbetsplats och bra arbetsgivare ur alla aspekter. Då är det skönt att få hjälp av någon man kan lita på, säger Anders.

Hamid Pordaman packar ägg för leverans till Svenska Lantägg.

Varje ägg genomlysas och kontrolleras. Spruckna plockas bort och används som industriägg.

Mats sadlade om från elektriker till äggproducent

Företagaren Mats Grünerwald har en drivkraft att förändra och förbättra. Han upphörde med elektrikeryrket och satsade i stället på äggproduktion med flera hönshus. Samtidigt blev han helkund i Länsförsäkringar Östgöta, först på banken och sedan med hela sitt försäkringsbehov.

– Jag hade tidigare en elfirma och körde service på hönshus. Det var så jag lärde känna en stor hönsuppfödare och fick upp intresset för den produktionsformen. Jag upplevde att det är så mycket som kan påverkas; belysning, värme, ventilation, foder och vatten. Hönans välmående speglas i produktionen och resultatet är ekonomin, säger Mats Grünerwald, vars företag strax norr om Norrköping vuxit till en omsättning på drygt 20 miljoner kronor.

– Det är en levande verksamhet och ett gediget jobb som hönsen gör. Var och en lägger ägg åtta till nio dagar av tio. Ger vi hönan rätt förutsättningar är hon jätteduktig på att producera.

Mats klev in i äggbranschen 2007 genom att arrendera en hönsanläggning. Numera arrenderar han ytterligare en och tog 2011 steget fullt ut genom att köpa Björkbackens Ägg, som är den största av de tre relativt närbelägna produktionsenheterna.

– Inför förändringar och köp har jag bollat och gått igenom kalkyler tillsammans med min bankrådgivare. Det är viktigt med öppenhet, vilket skapar förtroen-

de åt båda håll. Med en kreditgivare som trott på mig har jag kunnat satsa.

En bättre lantbruksbank

Mats säger att han under åren som bankkund märkt av den banksatsning som Länsförsäkringar gjort, inte minst gentemot lantbruk.

– Jag känner att banken blivit bredare och att kunskapen ökat. Man har skaffat mer kompetens på banksidan. Att det finns förståelse för lantbruksproduktion är en stor fördel och trygghet för mig som kund.

Mats upplever att han blir minst lika väl omhändertagen på försäkringssidan, där Länsförsäkringar har en avsevärt längre historia och erfarenhet att hämta kunskap ur.

– Jag har ett bra försäkringsskydd. Allt är samlat hos Länsförsäkringar, för såväl företaget som det privata. En gång om året går jag och min försäkringsrådgivare igenom försäkringarna och ser vad vi behöver ändra. Eftersom jag har en föränderlig verksamhet är det viktigt och se till att ha rätt försäkringsskydd. Jag upplever aldrig att det prackas på mig försäkringar, allt har relevans.

Utökar produktionen

Som den entreprenör han är har Mats utökat och trimmat produktionen allt eftersom. Totalt finns där nu 87 000 frigående höns inomhus i flervåningssystem, med maskinell utfodring och utgödsling på varje plan.

– Jag håller fortlöpande på att förändra anläggningen för att kunna få in ytterligare 11 000 höns, utan att de för den skull får mindre yta per höna.

Mats stannar inte vid det utan har på några års sikt planer på att bygga två hönshus till och på så vis utöka med 40–60 000 platser.

– En större besättning ger produktionsfördelar. Det är en process jag börjar 2013 med ansökan om miljötillstånd hos länsstyrelsen.

Säkerhet och trivsel

Sex heltidsanställda jobbar i företaget samt extraarbetande ungdomar på helger.

– Jag har förmånen att ha bra medarbetare som jobbat här i flera år, säger Mats, som är angelägen om en bra arbetsmiljö.

På eget initiativ har en extern person anlitats för att se över maskiner, belysning

Mats Grünerwald driver framgångsrikt företaget Björkbackens Ägg AB. Här håller han upp en av sina 87 000 hönor, som för fotografens skull lyfts ut i packningshallen.

med mera, för att hitta fel och brister.

- Det ska resultera i en åtgärdsplan. Det är viktigt att förebygga olyckor, men det ska också vara roligt att gå till jobbet.

Gläntar man på dörren till något av hönshusen hörs ett dämpat sorl från de rena och fina hönsen.

- Att hönsen inte för mer väsen är ett tecken på att de mår bra. De är flockdjur och har ett sätt att kommunicera med varandra, säger Mats.

Bruna höns mer sociala

Företaget har i huvudsak vita höns, men också ett hus med bruna höns för specialägg med Omega 3 genom tillsats av vegetabilisk olja i kosten.

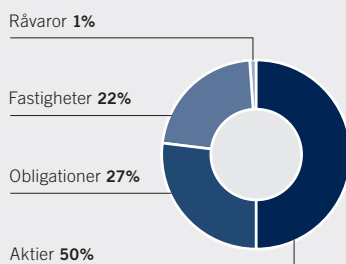
- De bruna hönsen har ett helt annat psyke och är mer sociala än de vita. Vi har också upptäckt att de bruna gillar plastleksaker, helst röda. När de trummar med näbben på stora tefat låter det som bongo-trummor, skrattar Mats.

Sysselsättningen är inte bara på lek, utan gör också att hönsen avhåller sig från fjäderplockning på varandra.

- Att hönsen har det bra är också viktigt ur ett konsumentperspektiv. Folk vill ha mer närproducerat och veta varifrån maten kommer. Jag är övertygad om att vi på sikt kommer att få se ägg märkta med gårdsnamn på samma sätt som mjölk och kött, säger Mats.

KAPITALFÖRVALTNING

Fördelning finansportfölj

En framgångsrik strategi

2012 har totalt sett varit ett genomsnittligt finansår för Länsförsäkringar Östgöta när det gäller avkastning. Det har emellertid funnits dramatik i de olika tillgångsslagen, dock inte lika dramatiskt som året dessförinnan.

Finansåret har präglats av en fortsättning av den eurokris som påverkade 2011. I början av 2012 stack Sverige ut som ett land med motståndskraft mot de finansiella problemen, men under andra halvåret drabbades även den svenska ekonomin av den kris som övriga Europa brottats med under några års tid. Detta till följd av att Sverige är ett litet land och beroende av omvärlden.

Andra signaler utanför Europa vittnar om en återhämtning i ekonomin under slutet av 2012. Vi har sett positiva tecken i USA och Kina som gått bättre än väntat. Det har lett till att investerare börjat köpa på sig aktier i tron att det värsta är över. Aktier har därmed blivit en bra investering sett till helåret.

Bred och balanserad portfölj

Länsförsäkringar Östgötas kapitalförvaltning har klarat av 2012 på ett bra sätt. Vår finansportfölj har totalt sett bemästrat svängningarna. Vi har en väl balanserad riskspridning med en bred portfölj av tillgångar, vars syfte är att generera en jämn och stabil avkastning. Sammantaget har vi en positiv avkastning på 5,2 procent för våra tillgångsslag aktier, obligationer, fastigheter och råvaror. Det har därmed varit ett genomsnittligt år. Den tillgångsmix vi har ska i genomsnitt generera 5 procent i avkastning. I kronor räknat ger

vår kapitalförvaltning ett resultat på cirka 252 miljoner kronor, vilket kan jämföras med 96 miljoner föregående år. Bolagets buffert har ökat till 3,2 mdr i konsolideringskapital. Trots att vi kommer att ge ut återbäring till försäkringskunderna behåller vi en konsolideringsgrad på nästan 300 procent. Vi har även fortsättningsvis ekonomiska nyckeltal som är bland de bästa i försäkringsbranschen.

Varierande utveckling

Utvecklingen för våra olika tillgångsslag är blandad. På aktiesidan har det gått bäst för vår svenska aktieportfölj, men även den utländska har utvecklats på ett bra sätt. Obligationsportföljen har utvecklats fortsatt positivt.

Det har varit mycket aktivitet på fastighetssidan. Vi har fortsatt den omfattande renoveringen av Centralpalatset i Linköping, vilket kommer att färdigställas under 2013. I samband med byggarbetet minskar andelen kontorsyta till förmån för ett ökat antal bostadslägenheter i fastigheten. Vi har dessutom investerat mycket i Länsförsäkringar Östgötas huvudkontor i Linköping, för att få mer ändamålsenliga lokaler.

Det gör att avkastningen på tillgångarna i fastigheter är negativ under 2012. Samtidigt görs detta för att avkastningen ska bli positiv framöver.

MILJÖ

Miljötänk vid byggnation – förr och i dag

Ett modernt miljötänkande har präglat Centralpalatset. Både när detta magnifika byggnadsverk ursprungligen restes i centrala Linköping för över 100 år sedan, och nu när Länsförsäkringar Östgöta genomför en totalrenovering av byggnaden.

När Centralpalatset var under uppförande 1907 beskrev Östgöta Correspondenten byggnaden som "det största enskilda huset i Linköping". Corren skrev entusiastiskt att "belysningen är överallt elektrisk" och vidare att "ventileringen sker genom elektriska fläktar, som föra den skämda luften till kanaler, vilka mynna ut i skorstenar".

Nu, drygt 100 år senare, är frågan om en effektiv ventilation lika aktuell. All ventilation i fastigheten har bytts ut mot den teknik som är modern i dag: Till- och frånluft med värmeåtervinning. Värmen i den "skämda" luften återvinns i samband med att den blåser ut.

Målsättningen är att såväl ventilation som uppvärmning ska vara så energieffektiv som möjligt. Det går hand

Totalrenoveringen av Centralpalatset har präglats av ett medvetet och modernt miljötankande. Bland annat har belysningen i trapphus bytts till mer energieffektiva ljuskällor.

i hand med Länsförsäkringars miljömål; att hålla nere energiförbrukningen för att minska utsläppen av koldioxid.

Kvarteret Epåletten, som till huvuddelen utgörs av Centralpalatset, köptes av Länsförsäkringar Östgöta 2004. Under 2011–2012 har omfattande renoveringsarbeten genomförts. Den tredje och sista etappen är klar våren 2013. I samband med byggarbetet minskar andelen kontorsyta till förmån för ett ökat antal bostadslägenheter i fastigheten, 35 bostäder mot tidigare 19.

Hushålla med energin

Totalrenoveringen av fastigheten har präglats av miljötankande både när det gäller att hushålla med energin och vid val av material med minsta möjliga miljöpåverkan.

All belysning i källarplan och trapphus har bytts till mer energieffektiva ljuskällor. Vinden har tilläggsisolerats för att förbättra husets energiprestanda.

För kylning sommartid av butiker och kontorslokaler har bytts till fjärrkyla från Tekniska Verken. Därmed slipper man använda konventionella köldmedium.

När det gäller den tidigare nämnda värmen och ventilationen kan den övervakas och styras på distans via driftdator. Man kan smidigt se om det händer något oförutsett och snabbt åtgärda. Den histo-

rik av värden som genereras med tiden kan dessutom användas för att trimma in anläggningen för rätt temperatur och rätt ventilation i fastigheten. Den nya tekniken är också positiv för hyresgästerna eftersom förutsättningarna för ett bra inomhusklimat ökar.

Behålla husets karaktär

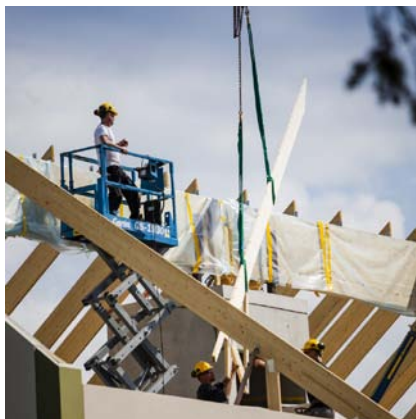
Teknikmässigt sett har det hänt en del sedan Centralpalatset ursprungligen byggdes, vilket ger miljömässiga fördelar. När det gäller husets utseende och karaktär har målsättningen tvärtom varit att förändra så lite som möjligt.

Gunnar Elfström, som författat ett flertal verk om Linköpings stads historia, har deltagit som kommunens representant när man tittat på sådant som handlar om det kulturmärkta husets bevarande. Det har bland annat diskuterats materialval och utformning i portar och skyltfönster till butikslokaler. För att inte påverka utseendet exteriört har exempelvis ett extra isolerglas monterats innanför befintligt glas istället för utvändigt.

Länsförsäkringar Östgötas miljöpolicy

- » Vi ska i de beslut vi tar och i de handlingar vi utför ta miljöhänsyn så att vi genom ständiga förbättringar minskar vår miljöpåverkan och förebygger föroreningar inom vår verksamhet.
- » Vi ska uppfylla lagar och förordningar och samarbeta med myndigheter och organisationer så att vårt miljöarbete utformas i samklang med samhällets miljömål.
- » Vi ska öka vår miljökompetens och genom vårt engagemang i miljöfrågor påverka våra kunder och leverantörer.
- » Så att vi bidrar till en hållbar utveckling i samhället och att vi därigenom uppfattas som östgötarnas naturliga val inom bank och försäkring.

Detta innebär att vi ska minska vårt bidrag till växthuseffekten genom att reducera våra koldioxidutsläpp arbeta med skadeförebyggande insatser och på så sätt minska miljöpåverkan.

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Östgöta

Länsförsäkringar Östgöta äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkringar Östgöta har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom liv- och pensionsförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring och djurförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Östgöta äger 7,4 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringar Östgötas konsolideringskapital.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Under 2012 visade återigen Anseendebarmetern, som görs i 30 länder, att Länsförsäkringar har det högsta anseendet bland finansiella varumärken i Sverige.

Länsförsäkringar har länge legat i toppen när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag. 2012 års mätning visade att Länsförsäkringar hade Sveriges mest nöjda bank- och bolånekunder på

privatmarknaden. Inom sakförsäkringar blev placeringen etta bland både privatkunderna och företagskunderna. Inom livförsäkring hade Länsförsäkringar de näst mest nöjda kunderna inom både tjänstepension och privat pension.

Liv- och pensionsförsäkring

Fondförsäkring

I samband med Länsförsäkringar ABs förvärv av Länsförsäkringar Fondliv under hösten 2011 lades grunden för en tydlig framtidssatsning att erbjuda fondförsäkringslösningar till företag och privatpersoner. Länsförsäkringars fondutbud består av cirka 30 fonder med eget varumärke och cirka 40 externa fonder, sammanlagt cirka 70 fonder. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas av noga utvalda externa förvaltare. De externa fonderna ger ytterligare bredd och djup åt

utbudet och har valts ut för att de presterar goda resultat jämfört med andra liknande fonder på marknaden. Över tid görs en löpande systematisk uppföljning för att säkerställa att fonderna och förvaltarna fortsätter att prestera bra resultat.

Traditionell livförsäkring

Länsförsäkringar Liv drivs enligt ömsesidiga principer och förvaltar 123 mdr åt kunder som valt traditionell förvaltning i sitt sparande. Som ett led i arbetet med att förbättra bolagets nyckeltal stoppades i princip all nyteckning med traditionell förvaltning under 2011. I traditionell förvaltning sker placeringarna normalt i räntebärande värdepapper, aktier, fastigheter och alternativa investeringar. Under 2012 har Länsförsäkringar Liv fortsatt arbetet med att förbättra nyckeltalen och minska riskerna i placeringsportföljen. Detta arbete ledde till att nyckeltalen stärktes, trots fortsatta räntenedgångar. Placeringarna består per december 2012 till största delen av långa räntebärande värdepapper. Länsförsäkringar Liv med dotterbolag konsolideras inte i Länsförsäkringar ABs koncernredovisning eftersom resultatet i sin helhet tillfaller försäkringstagarna.

Bankverksamhet

Länsförsäkringar är Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en bred lönsam tillväxt, god kreditkvalitet och nöjda

kunder. Länsförsäkringars bankverksamhet erbjuder privatpersoner, lantbrukare och småföretagare ett komplett utbud av banktjänster. För åttonde gången på nio år har Länsförsäkringar Sveriges mest nöjda bankkunder på privatmarknaden enligt Svenskt Kvalitetsindex och för åttonde året i rad Sveriges mest nöjda bolånekunder på privatmarknaden.

Länsförsäkringar Bank är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I bankkoncernen ingår förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit.

Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring. Agria är marknadsledande i Sverige med en marknadsandel på 57 procent. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och nyckelbegrepp som kompetens och engagemang har byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige – idag Storbritannien, Norge och Danmark.

Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för

stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Östgöta betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, något som gynnar Länsförsäkringar Östgötas kunder.

Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete. Uppdraget är att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och värde för kund genom utveckling av produkter och koncept, mötesplatser, processer och verktyg så att vi lokalt kan bli ännu mer framgångsrika på våra respektive marknader och att realisera marknadsstrategins mål om lönsam tillväxt och de mest nöjda kunderna.

Över 50 projekt med målgång under 2012

För 2012 hade Länsförsäkringar AB en gemensam utvecklingsplan som innebar drygt 650 Mkr fördelade över delmarknaderna Privat, Företag och Lantbruk och vissa gemensamma projekt. Fokus för året var tvingande regelverksdrivna projekt inom risk- och kapitalområdet liksom inom behörighetsområdet, projekt som ger snabba effekter och projekt som skapar tillväxt och kundnytta.

När året nu summeras är det drygt 50 projekt som levererat nytta till länsförsäkringsbolagen och våra kunder. Här följer några av leveranserna:

- Under våren kom den första leveransen av Min Firma som är en enkelt och tydlig produktpaketering som ska förenkla företagskundernas vardag.
- Satsning på tjänstepensionsmarknaden gjorde tydliga avtryck i utvecklingsplanen. Bland annat levererades förbättringar i fondutbudet, en ny garantiprodukt och förbättringar av internettjänsterna.
- Personlig Placeringsplan levererades vid slutet av året, vilken skapar förutsättningar ge kunderna som har ett upparbetat kapital bra råd, tydlig dokumentation och möten med hög kvalitet.
- Under året fick kunderna utökade möjligheter till att utföra sina tjänster via mobilen. Kunderna kan bland annat enkelt överföra pengar samt betala e-fakturer och räkningar till bank- eller plusgiro. Kunderna kan även se och handla med sina fonder samt hantera sitt regelbundna fondsparande.
- Under året kompletterades också vägledningen för direktskadereglering med flera skadehändelser. Användningen av den digitala vägledningen sker nu på alla länsförsäkringsbolag.
- Länsförsäkringsbolagens gemensamma projekt för Solvens 2-förberedelser har under året slutfört merparten av leveranserna som berör den kvalitativa delen av Solvens 2, inklusive företagsstyrssystem och riskhantering. Projektet har också levererat verktyg och stöd till länsförsäkringsbolagen runt den egna risk och solvensanalysen, den så kallade ERSA'n, vilket gör att man nu står väl rustade regelverket när regelverket ska träda ikraft.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Östgöta avger härmed årsredovisning för 2012, bolagets 171:e verksamhetsår.

Verksamhet

Länsförsäkringar Östgöta är ett ömsesidigt försäkringsbolag som verkar inom Östergötlands län. Privatpersoner, företag och lantbrukare erbjuds heltäckande försäkringsskydd inom sakförsäkring, livförsäkring samt banktjänster. Bolaget är marknadsledande i länet inom sakförsäkring.

Verksamheten inom skadeförsäkringsrörelsen bedrivs med egen koncession medan livförsäkring förmedlas till Länsförsäkringar Fondliv, banktjänster och fondsparande till Länsförsäkringar Bank samt djur- och gräddförsäkring till Agria Djurförsäkring. Samtliga dessa bolag ägs av de 23 länsförsäkringsbolagen gemensamt och ingår i en koncern med Länsförsäkringar AB som moderbolag.

För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna.

Total affärsvolym

Den totala volymen för bolagets affärer fördelar sig enligt nedan, Mkr:

Sakförsäkring, Mkr

Direkt försäkring:	
Premieintäkt	1 113
Mottagen återförsäkring:	
Premieintäkt	72

Livförsäkring, Mkr

Premieinkomst	1 369
---------------	-------

Finansiella tjänster, Mkr

Bank, inlåning	5 275
Bank, utlåning	9 884
Fond (marknadsvärde)	383

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Östgöta ingår som ett av 23 ömsesidiga, lokala i huvudsak länsvis verksamma bolag i länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger gruppen Länsförsäkringar AB (LFAB), som i sin tur äger bland annat Länsförsäkringar Liv AB, Länsförsäkringar Fondliv AB och Länsförsäkringar Bank AB. Länsförsäkringar Östgöta äger 7,4 (7,4) procent av aktierna i LFAB.

Länsförsäkringar Östgöta deltar också i Länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem. Avgiven återförsäkring går till LFAB och mottagen återförsäkring kommer därifrån.

Länsförsäkringar Östgöta äger dotterbolagen Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB och Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB som tillsammans utgör koncernen.

Bolaget är självständigt och bolagsformen är ömsesidig, vilket betyder att ägarerna utgörs av bolagets sakförsäkringstagare. Dessa har inflytande över verksamheten och väljer 75 fullmäktigeledamöter som ska företräda dem på bolagsstämman. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som under året bestått av åtta ledamöter

inklusive vd. Därutöver ingår två personalrepresentanter i styrelsen.

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

Sammanfattning

- Bolagets sakförsäkringsrörelse har ytterligare stärkt sin marknadsposition i Östergötland. Premieintäkten har ökat med 52 Mkr till 1 113 Mkr under året. Samtliga rörelsegrenar har ökat sina premiebestånd, företag med 2 procent, motor med 5 procent, privat och lantbruk med 7 respektive 4 procent vardera.
- Skadeåret 2012 har varit gynnsamt för bolaget. De senaste årens trend med en ökande mängd skador har brutits. Antalet skador har minskat med 3 400 till 58 800 eller med 5 procent. En storskada i form av en brand i en hyresfastighet har inrapporterats under året. Totalkostnaden uppgick till 21 Mkr.
- Koncernens försäkringstekniska resultat före återbäring blev 132 Mkr. Motsvarande resultat 2011 var 56 Mkr. Den viktigaste orsaken till det förbättrade resultatet är att skadekostnaderna inklusive avvecklingsresultatet är 75 Mkr lägre än förra året. Bolagets goda resultat gjorde att styrelsen beslutade att avsätta totalt 130 Mkr som återbäring till bolagets kunder och delägare. Efter återbäring uppgick det försäkringstekniska resultatet till 2 (56) Mkr.
- Koncernens finansportföljer uppvisar ett resultat på 252 Mkr, inklusive interna hyror men före förvaltningskostnader, kalkylränta till försäkringsrörelsen samt finansiella effekter i den mottagna återförsäkringen. Motsvarande resultat för 2011 var 96 Mkr. Totalavkastning på koncernens samlade tillgångar var 5,2 (2,2) procent. Resultatet beror främst på en god utveckling i bolagets ränte- och aktieportföljer med en avkastning på 4,8 respektive 8,3 procent. Bolagets fastighetsportfölj uppvisar däremot en negativ avkastning på 0,3 procent, främst beroende på pågående ombyggnationer av bolagets huvudkontor i Linköping och fastigheten Centralpalatset i Linköping.
- Bolagets bankverksamhet har volymmässigt utvecklats positivt under 2012,

Affärsvolymen det vill säga, den sam-
lade förändringen av inlåning, utlåning
och fondkapitalet, har ökat med 18 pro-
cent eller 2,3 mdr till totalt 15,5 mdr.
Verksamhetens resultat har försämrats
till -14,4 (15,6) Mkr dels beroende på
att en för bolaget sämre ersättnings-
modell från Länsförsäkringar Bank har
införts under året, dels på fortsatta in-
vesteringar i nya kontor och personal.

- Bolagets försäljningsverksamhet inom
livförsäkringsområdet har haft en
positiv utveckling med en ökning av
premieinkomsten på 35 procent till
1 369 Mkr. Livförsäkringsverksam-
heten redovisar ett resultat på 7 Mkr.
- Det sammanlagda rörelseresultatet för
sak- och livförsäkring samt bankverk-
samheten före återbäring uppgick till
125 Mkr. Under 2011 var motsvarande
resultat 73 Mkr.
- Koncernens resultat före skatt blev en
vinst på 205 Mkr, att jämföra med
föregående års 131 Mkr. Huvudförkla-
ringen till det bättre resultatet är den
förbättrade kapitalavkastningen och
den lägre skadekostnaden jämfört med
fjölåret.
- En viktig målsättning är att öka antalet
förmånskunder i bolaget. Under året
har antalet förmånskunder ökat med
2 221 till sammanlagt 15 488.
- Under året har bolaget fortsatt för-
beredelserna av implementeringen av
försäkringbranschens nya regelverk
Solvens 2.
- Länsförsäkringar Östgöta är franchise-
givare åt Länsförsäkringar Fastighets-
förmedlings verksamheter i Östergöt-
land. Fastighetsförmedlingen är länets
största mäklare av villor och fritidshus.

Premieintäkt och marknad

Premieintäkten före avgiven återförsäk-
ring uppgick till 1 185 Mkr (1 139) Mkr.
Uppdelningen av premieintäkten mellan
direkt försäkring och mottagen återför-
säkring framgår av nedanstående tabell.

Premieintäkt, Mkr	2012	2011
Direkt försäkring	1 113	1 061
Hem, villa, fritidshus	274	259
Företag, kommun, lantbruk	329	313
Motorfordon	276	262
Trafik	198	192
Olycksfall	36	34
Mottagen återförsäkring	72	78

Premieintäkten efter avgiven återförsäkring
blev 1 084 (1 036) Mkr. Marknadsandelen
för bolagets sakförsäkringar redovisas i
tabellen nedan. Redovisningen avser bola-
gets marknadsandelar i Östergötlands län.

Marknadsandelar, %	2012	2011
Direkt försäkring		
Hem	49	50
Villahem	67	67
Fritidshus	83	85
Trafikförsäkringspliktiga fordon totalt, privat	53	53
Trafikförsäkringspliktiga fordon totalt, företag	45	44

Skador

Skadeåret 2012 har varit gynnsamt för
bolaget. De senaste årens trend med en
ökande mängd skador har brutits. Antalet
skador har under året minskat med 3 400
eller 5 procent till 58 800. En viktig orsak
till att bolaget redovisar lägre skadekost-
nader under året är frånvaron av större
katastrofskador, såsom snötrycksskador,
stormar eller översvämningar. En egen-
domsskada med en skadekostnad som
översteg bolagets självbehåll har inrap-
porterats. Totalkostnaden för denna fastig-
hetsbrand är 21 Mkr. När det gäller större
skador på fordon har två skador rapporte-
rats med en totalkostnad på 6,5 Mkr.

I direkt försäkring (exklusive motor-
fordon) har 31 621 (33 745) skador regist-
rerats. Skadekostnaden (exklusive skade-
regleringskostnader) beräknas uppgå till
380 (457) Mkr.

För motorfordonsförsäkring (inklusive
trafik) har 25 395 (26 500) skador regist-
rerats. Skadekostnaden för motorfordons-
försäkring (exklusive skaderegleringskost-
nader) beräknas uppgå till 312 (293) Mkr.

Avvecklingen av tidigare års avsätt-
ningar för oregrerade skador medför en
positiv resultateffekt på 40 (23) Mkr. Resul-
tatanalysen redovisar hur avvecklings-
resultatet är fördelat på produktområden.

Livförsäkring

Livförsäkringsmarknaden har haft ett
starkt år vad gäller försäljning och premie-
inkomst. Marknadsandelen har ökat. För-
säljningen har ökat med 20 procent och
bolagets premieinkomst har ökat med 35
procent jämfört med 2011. Livförsäkrings-
verksamheten uppvisar ett resultat på 7,0
(1,2) Mkr.

Mkr	2012	2011
Försäljning årlig premie	153	155
Försäljning engångsbetald	494	130
Premieinkomst	1 369	1 007
Förvalt kapital	9 363	8 644

Bank

Bankverksamheten i Länsförsäkringar
Östgöta har under året haft en stark till-
växt och affärsvolmen har ökat med 18
procent eller 2 344 Mkr till 15 542 Mkr.
Verksamhetens resultat har dock försäm-
rats till -14,4 (15,6) Mkr beroende på att
en ny ersättningsmodell från Länsförsäk-
ringar Bank infördes under året.

Mkr	2012	2011
Antal kunder	48 814	45 720
Inlåning	5 275	4 461
Utlåning	9 884	8 468
Förvalt fondkapital	383	268
Affärsvolym	15 542	13 197

Fastighetsförmedling

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling
har sedan starten 2007 utvecklats mycket
positivt. 2012 har Fastighetsförmedlingen
i Östergötland nu 30 medarbetare och
finns representerade på samtliga orter där
vi har kontor. Marknadsandelen har under
året ökat från 16,5 procent till 20,1 procent.

Kapitalförvaltning

Finansåret 2012 har präglats av fortsätt-
ningen av den EURO kris som påverkade
2011 års finansmarknad. Centralbanker
har tillfört banker stora mängder likviditet
i syfte att stabilisera finansmarknaderna
och minska kreditspreadarna. Många euro-
peiska storbanker har lyckats förstärka
sina balansräkningar genom nyemissioner.
Efter hand påverkades även Sveriges reala
ekonomi av den låga aktiviteten i Europa.
Världsindexet för aktier, MSCI World, har
ökat med 13 procent och Stockholmsbör-
sen 16,4 procent. Svenskt räntindex av-
kastade 3,5 procent. Bolagets totala aktie-
portfölj har stigit med 8,3 procent och
ränteportföljen 4,8 procent. Under året
har investeringar utförts i bolagets huvud-
kontor och i fastigheten Centralpalatset i
Linköping. Totalkostnaden för dessa om-
byggnationer uppgick till 84 Mkr och
minskar resultatet i fastighetsförvaltningen.
Fastighetsresultatet blev negativt, -4 Mkr
med en negativ avkastning på -0,3 procent.
Totalavkastningen på samtliga tillgångar

under året blev 5,2 procent, eller 252 (96) Mkr varav direktavkastningen blev 91 (120) Mkr. Marknadsvärdet på bolagets placeringstillgångar uppgick vid verksamhetsårets slut till 5 123 (4 794) Mkr enligt nedanstående struktur.

Totalavkastningen på förvaldade tillgångar under året visas nedan. Uppställningen är gjord i enlighet med Försäkringsförbundets rekommendationer. Driftsresultatet för direktägda fastigheter i tabellen nedan inkluderar 11 Mkr i interna hyror. I totalresultatet exkluderas finansiella resultat i den mottagna återförsäkringen

Resultat

Årets sammanlagda resultat för koncernen före skatt uppgick till 205 (131) Mkr och efter skatt till 258 (96) Mkr. Den av riksdagen beslutade bolagsskattesänkningen till 22 procent minskar bolagets uppskjutna skatteskuld med 51 Mkr.

Försäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick till 132 (56) Mkr. Försäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter uppgick till 2 (56) Mkr. Summan av bolagets försäkringstekniska resultat samt resultaten i liv och bank, det så kallade rörelseresultatet, uppgick till 125 (73) Mkr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter dess slut

Länsförsäkringar Östgöta kommer att delta i LFABs beslutade nyemission på 500 Mkr. Bolagets andel motsvarar 37 Mkr. Bolagets goda resultat gjorde att styrelsen beslutade att avsätta totalt 130 Mkr som återbäring till bolagets kunder och delägare. Bolagets

vd Anders Östryd går enligt avtal i pension under 2013. Från och med månadsskiftet april-maj tillträder Sibylla Lönnback som vd för bolaget.

Förväntad utveckling för 2013

Enligt bolagets målsättning bör sakförsäkringsrörelsen efter rabatter men före mottagen återförsäkring ge en marginal på 5 procent av premieintäkten. Detta kan komma att infrias om skadeutvecklingen blir normal under året. Bolagets bank- och livverksamhet förväntas ge ett nollresultat under 2013. Om finansmarknaderna stabiliseras under året kan även finansresultatet nå den förväntade avkastningen på 4,5 procent.

Solvens 2 – riskbaserade verksamhetsregler från år 2014

Inom EU nåddes under år 2009 en överenskommen moderniserade verksamhetsregler för försäkringsbolag, Solvens 2. De nya reglerna innebär bland annat att större krav ställs på hur bolagen arbetar med att hantera sina risker. Reglerna innebär också att kraven på minsta buffertkapital i försäkringsbolag blir väsentligt närmare relaterat till storleken på bolagets risker. Regeländringarna är omfattande, berör ett flertal områden och är väsentligt mer detaljerade än de nuvarande.

En särskild projektgrupp i bolaget har jobbat med implementeringen av regelverket. Projektgruppens arbete är nu slutfört och införandet samt förvaltningen av Solvens 2 har övergått till den ordinarie verksamheten. Förberedelserna för Solvens 2 medför stora arbetsinsatser och kostnader.

Arbetet med förberedelser för Solvens 2 inriktas i första hand på att säkerställa efterlevnad av regelverket. Parallellt eftersträvas att skapa så stor affärs- och kundnytta som möjligt. Det kan nås genom att utnyttja tillfället att förbättra formerna för styrning, hantering och kontroll av risker och allokering av kapital. Detta avser både att säkerställa arbetsprocessers effektivitet och att skapa bättre beräkningsverktyg för avvägningar mellan riskbegränsning och möjligheter till avkastning.

Under året har även utbildningar och information hållits för bolagets styrelse, ledning, fullmäktige och valberedning.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som bolaget står inför

Försäkringsrisker

Bolaget tecknar direkt skadeförsäkring och mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom- och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring, samt mottagen liv-återförsäkring.

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms ha samma riskprofil som tidigare år. Den genomsnittliga skadeprocenten för egen räkning på 73 (74) procent under den senaste femårsperioden återspeglar försäkringsrisken.

Den mottagna affären består huvudsakligen av svensk affär. Premieinkomsten uppgick under verksamhetsåret till 72 (78) Mkr eller 7 (7) procent av den totala premieinkomsten efter avgiven återförsäkring. Största risk i mottagen affär är på 2,8 miljoner EUR eller cirka 25 Mkr, vilket är oförändrat från föregående år.

Tillgångsslag, Mkr	Marknadsvärde 2011-12-31	Omplaceringar insättning/ uttag	Marknadsvärde 2012-12-31	Direkt- avkastning	Resultat	Total- avkastning, %	Vikt, % 2011-12-31	Vikt, % 2012-12-31
Ränteportfölj	1 280 098	46 217	1 388 582	52 692	62 266	4,8	26,7	27,1
Penningmarknad och obligationer	1 222 377	23 859	1 312 052	56 177	65 815	5,3	25,5	25,6
Likvida medel	57 721	22 358	76 530	-3 485	-3 549	-4,6	1,2	1,5
Aktieportfölj	2 363 227	-21 189	2 538 163	43 871	196 125	8,3	49,3	49,6
Svenska aktier	530 623	-16 248	602 369	23 282	87 993	16,8	11,1	11,8
Utländska aktier	794 609	-5 873	867 264	20 080	78 528	9,9	16,6	16,9
Länsförsäkringar AB	987 775	0	1 019 775	0	31 999	3,2	20,6	19,9
Övriga onoterade innehav	50 218	932	48 755	508	-2 395	-4,7	1,0	1,0
Alternativa investeringar	43 463	0	40 776	0	-2 687	-6,2	0,9	0,8
Fastighetsportfölj	1 107 121	52 544	1 155 673	-5 660	-3 992	-0,3	23,1	22,6
Direktägda fastigheter	816 650	52 544	844 750	-5 660	-24 444	-2,9	17,0	16,5
Fastighetsbolag	290 471	0	310 923	0	20 452	7,0	6,1	6,1
Totalt	4 793 909	77 571	5 123 194	90 903	251 713	5,2	100	100

För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen – per riskslag – fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen har som syfte att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Aktiekursrisker

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser, detta oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade till en enskild specifik aktie eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas på marknaden.

Totalt har bolaget en exponering av noterade aktier på cirka 1 469 Mkr. Bolaget begränsar risken i aktieportföljen genom att investera i olika bolag, branscher och i flera geografiska regioner.

Valutarisker

Valutarisker uppgår till 18 procent av placeringstillgångar och återfinns i bolagets positioner av utländska aktier och råvaror. De totala valutapositionerna uppgick på balansdagen till 943 Mkr investerade i fem olika valutor. De 41 Mkr räntebärande tillgångar som är investerade i utländsk valuta är valutasäkrade. Av de icke säkrade valutapositionerna motsvarade USD exponeringen 64 procent av de utländska valutorna eller 12 procent av det totala placeringskapitalet. Placeringarna i EUR, GBP och CHF var 16, 11 respektive 5 procent av de utländska valutapositionerna. Som andel av det totala placeringskapitalet var positionerna i EUR, GBP och CHF 3, 2 respektive 1 procent.

Ränte- och kreditrisker

i obligationsportföljen

Ränterisken i bolagets obligationsportfölj var vid årsskiftet 2,63. Detta innebär att obligationernas marknadsvärde förändras

med 2,63 procent om marknadsräntan förändras med 1 procent.

Investeringar i räntebärande papper sker endast i instrument utgivna av stat, företag eller kreditinstitut som av externa bedömare, i enlighet med en internationell rating, betraktas som säkra. Kreditrisken i ränteportföljen anses därför vara mycket låg.

Kreditrisker för bank

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras bolagets ersättning för den förmedlade bankaffären. Enligt detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Östgöta ska stå för 80 procent av konstaterade kreditförluster på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i ansvaret vilket innebär att bolagets maximala ansvar uppgår till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk för 2012 är begränsad till cirka 50 Mkr. Kreditrisken i de lån som bolaget förmedlar bedöms vara låg på privatmarknaden men något högre på företags- och lantbrukssidan, beroende på volym mot enskild kund.

I avsnittet om risker och riskhantering lämnas en mer ingående redogörelse över bolagets riskorganisation, arbetssätt och riskhantering.

Information om icke-finansiella resultatindikatorer

Miljö

Länsförsäkringar Östgöta är miljöcertifierat enligt ISO 14001. Bolaget har som tjänsteföretag en förhållandevis liten egen miljöpåverkan.

Bolaget har antagit en miljöpolicy som innehåller nedanstående punkter:

- Vi ska i de beslut vi tar och i de handlingar vi utför ta miljöhänsyn så att vi genom ständiga förbättringar minskar vår miljöpåverkan och förebygger föroreningar inom vår verksamhet.
- Vi ska uppfylla lagar och förordningar och samarbeta med myndigheter och organisationer så att vårt miljöarbete utformas i samklang med samhällets miljömål.
- Vi ska öka vår miljökompetens och genom vårt engagemang i miljöfrågor påverka våra kunder och leverantörer.

- Vi ska bidra till en hållbar utveckling i samhället och av våra kunder uppfattas som ett trovärdigt alternativ vad beträffar miljöarbete inom bank och försäkring.

Bolaget har genom sitt innehav av bostads- och kontorsfastigheter möjlighet att aktivt påverka energiåtgång vid uppvärmning samt även bidra till god avfallsortering. Energibesparande åtgärder har resulterat i ekonomiska besparingar och därmed även vinster för miljön.

Bolaget köper grön el till sina fastigheter.

Det skadeförebyggande arbete som bolaget bedriver är en viktig del av miljöarbetet. Bolaget tillhandahåller en återvinningsförsäkring för lantbrukare som innebär att skrot och miljöfarligt avfall transporteras bort från gårdarna.

Värderingar

Länsförsäkringar Östgötas värderingar är att vara nära, prisvärda, engagerade och handlingskraftiga, ett kundägt företag att lita på. Målet är att vara det självklara valet när det gäller banktjänster, försäkringar och pensionssparande. Bolaget har som mål att vara en attraktiv arbetsgivare. Inom Länsförsäkringar Östgöta är en företagskultur byggd på gemensamma mål och värderingar en viktig framgångsfaktor. Genom en väl förankrad målstyrningsprocess har varje medarbetare individuella mål. Målen är satta utifrån de bolagsövergripande målen och de gemensamma värderingarna. På så sätt skapas engagemang, handlingskraft och delaktighet.

Kompetens och utveckling

Länsförsäkringar Östgötas marknadsstrategi har som yttersta mål att allt fler kunder ska samla sitt totala bank- och försäkringsengagemang i bolaget. Utöver den ökade kundnyttan ger detta medarbetarna ökade karriärmöjligheter och en chans att bredda sin kompetens. Länsförsäkringar Östgöta satsar på ledarutveckling och kompetensbreddning för att möta kundens samtliga behov vad gäller bank- och försäkringsärenden. En av framgångsfaktorerna är att bolaget arbetar med hög grad av delaktighet från medarbetarna i förbättrings- och utvecklingsarbete.

För att trygga behovet av rätt nyckelkompetens arbetar Länsförsäkringar Östgöta med ledarförsörjning och ledarutveckling, där syftet är att utveckla, identifiera och behålla medarbetare med goda ledaregenskaper i syfte att ge dem rätt förutsättningar för en bra utveckling. Tillämpade processer för förmåner och ersättningar till bolagets ledning framgår av not 31.

Lika värde

Vårt mål är att öka mångfalden inom bolaget. Alla ska ha samma möjligheter oavsett kön och etnisk bakgrund. Det är viktigt att skapa de rätta förutsättningarna för både kvinnor och män att utvecklas och att växa inom bolaget. I en sådan arbetsmiljö skapas kreativitet, motivation och konkurrenskraft. Det är bolagets långsiktiga strävan att både män och kvinnor ska finnas på alla organisationsnivåer i ungefär lika stor omfattning.

Länsförsäkringar Östgöta arbetar för att motverka alla former av diskriminering och för att ta tillvara den kompetens som samtliga befintliga och potentiella medarbetare besitter.

Hälsa

Länsförsäkringar Östgöta arbetar med hälsofrämjande aktiviteter. Med hälsoarbetet vill bolaget nå ett ökat medvetande hos medarbetarna, och motivera till ett aktivt val av livsstil. På sikt ska det ge fler långtidsfriska medarbetare.

Bolaget erbjuder alla medarbetare en sjukvårdsförsäkring. Sjukfrånvaron under 2012 uppgick till 2,9 (2,5) procent av schemalagd arbetstid.

Medarbetarstatistik

Antalet anställda, omräknat till helårsanställda, är 294 (291) personer. Medelåldern uppgår till 44 (44) år. Av bolagets medarbetare utgör 55 (55) procent kvinnor och 45 (45) procent män. Av bolagets ledare är 42 (41) procent kvinnor och 58 (59) procent är män.

Kriskommittén

Bolagets kriskommitté ska vara förberedd för en plötslig kris och kunna åtgärda denna. Gruppen ansvarar för direkta kontakter och samverkan med utomstående såsom allmänhet och diverse organisationers ledningar. En krishandbok är utarbetad med förslag på hur olika krissituationer ska hanteras. Kriskommittén består av sju medarbetare. Vid en kris ska, om möjligt, medlemmarna i kriskommittén befrias från sina ordinarie arbetsuppgifter.

Dotterbolag

Länsförsäkringar Östgöta har två helägda dotterbolag.

Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB är ett rent kapitalförvaltande företag. Bolaget har fått Finansinspektionens tillstånd att tillhandahålla tjänster inom kapitalförvaltning i enlighet med lag (2007:528) om värdepappers-

marknaden 2 kap 1 §, punkt 4 diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument. Bolaget har ett förvaltningsavtal med moderbolaget avseende förvaltning av dess tillgångar. I not 2 redovisas sammansättningen av styrelsen.

Det andra helägda dotterbolaget, Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB, äger aktier i Fastighetsbolagen Humlegården Holding I, II och III.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Östgöta (522001-1224) samt de helägda dotterbolagen Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB (556661-0514) och Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB (556666-1111).

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens fria kapital inklusive årets resultat uppgår till 1 795 Mkr. Av detta ska inget överföras till bundet eget kapital som uppgår till 927 Mkr.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att

Årets resultat i	
moderbolaget	160 484 tkr
Jämte balanserade	
vinstmedel om	1 347 190 tkr
Summa	1 507 674 tkr

balanseras i ny räkning.

Femårsöversikt för koncernen (tkr)

	2012	2011	2010	2009**	2008
Resultatuppgifter					
Premieintäkt för egen räkning	1 084 329	1 036 510	1 008 822	967 971	977 829
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	16 173	15 866	36 090	9 026	56 188
Övriga intäkter	0	0	0	13 163	0
Försäkringsersättningar för egen räkning	-739 998	-778 982	-811 331	-682 830	-689 472
Driftskostnad för egen räkning	-228 822	-217 340	-229 626	-236 266	-226 739
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter	131 682	56 054	3 955	71 064	117 806
Återbäring och rabatter	-130 002	-11	-11	1 228	-355
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter	1 680	56 043	3 944	72 292	117 451
Återstående kapitalavkastning	210 321	58 141	252 895	390 460	-568 920
Resultat förmedlad liv-, bank- och fondaffär	-7 371	16 828	1 621	1 108	4 461
Resultat före skatt	204 631	131 011	258 460	463 860	-447 008
Årets resultat	258 365	95 773	195 899	341 635	-293 344
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar, verkligt värde	5 020 529	4 708 478	4 270 579	3 900 194	3 389 306
Premieinkomst för egen räkning	1 106 520	1 052 532	1 016 720	967 511	982 873
Försäkringstekniska avsättningar för egen räkning	1 814 597	1 638 270	1 556 220	1 440 124	1 462 511
Kapitalbas*	3 182 621	2 951 698	2 853 043	2 612 826	2 150 827
Erforderlig solvensmarginal*	193 876	182 481	176 900	181 260	168 161
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	2 721 408	2 463 042	2 367 271	2 171 371	1 767 762
Obeskattade reserver	-	-	-	-	-
Uppskjuten skatt	526 615	578 274	573 841	542 044	417 052
Konsolideringskapital	3 248 024	3 041 316	2 941 112	2 713 415	2 184 814
Konsolideringsgrad, %	294	289	289	280	222
Nyckeltal					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent för egen räkning	68	75	80	71	71
Driftskostnadsprocent för egen räkning	21	21	23	24	23
Totalkostnadsprocent för egen räkning	89	96	103	95	94
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning, %	1,9	2,8	2,6	3,1	3,1
Totalavkastning, %	5,2	2,2	7,5	12,1	-12,7

*Värden avser moderbolaget

**Värden för 2009 har omvärderats med hänsyn till retroaktiv tillämpning av ny redovisningsprincip från och med räkenskapsåret 2010.

Med direktavkastning avses driftsöverskottet från byggnader – inklusive interna hyror – och mark, erhållna utdelningar och räntor i förhållande till totala tillgångars genomsnittliga värde under året. Med totalavkastning menas den ackumulerade månadsavkastningen under året. I beräkningen tas både hänsyn till tillgångarnas periodvisa direktavkastning och värdeändring.

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Uppgifterna i femårsöversikten för 2011, 2010 och 2009 följer de nya redovisningsreglerna medan siffrorna för 2008 och 2007 uppfyller så kallad lagbegränsad IFRS.

Resultaträkning för koncernen (tkr)

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	Not	2012	2011
	1 – 2		
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	3	1 207 704	1 154 901
Premier för avgiven återförsäkring		–101 184	–102 369
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		–22 191	–16 022
		1 084 329	1 036 510
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	16 173	15 866
Övriga tekniska intäkter		0	0
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	–766 097	–758 168
Återförsäkrares andel		50 236	45 214
Förändring i avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring)			
Före avgiven återförsäkring		–12 521	–75 297
Återförsäkrares andel		–11 615	9 269
		–739 998	–778 982
Driftskostnader	6,29–31,33	–228 822	–217 340
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		131 682	56 054
Återbäring och rabatter	7	–130 002	–11
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1 680	56 043
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1 680	56 043
Kapitalavkastning, intäkter	8	178 975	213 470
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8	228 634	65 328
Kapitalavkastning, kostnader	8	–162 330	–69 873
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8	–18 784	–134 918
Kapitalförvaltningens resultat		226 495	74 006
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen		–16 173	–15 866
Återstående kapitalavkastning		210 321	58 141
Intäkter förmedlad livförsäkringsaffär		64 876	52 570
Kostnader förmedlad livförsäkringsaffär		–57 838	–51 397
Resultat livaffär		7 038	1 173
Intäkter förmedlad bank- och fondaffär		92 889	79 696
Kostnader förmedlad bank- och fondaffär		–107 298	–64 041
Resultat bank- och fondaffär		–14 409	15 655
Resultat före skatt		204 631	131 011
Skatt på årets resultat	10	53 734	–35 239
ÅRETS RESULTAT		258 365	95 773

Resultaträkning för moderbolaget (tkr)

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	Not	2012	2011
	1 – 2		
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	3	1 207 704	1 154 901
Premier för avgiven återförsäkring		–101 184	–102 369
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		–22 191	–16 022
		1 084 329	1 036 511
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	16 173	15 866
Övriga tekniska intäkter		0	0
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	–766 097	–758 168
Återförsäkrares andel		50 236	45 214
Förändring i avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring)			
Före avgiven återförsäkring		–12 521	–75 297
Återförsäkrares andel		–11 615	9 269
		–739 998	–778 982
Driftskostnader	6,29–31,33	–225 566	–214 084
Skadeförsäkringens tekniska resultat före återbäring och rabatter		134 938	59 311
Återbäring och rabatter	7	–130 002	–11
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		4 936	59 300
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		4 936	59 300
Kapitalavkastning, intäkter	8	178 975	213 470
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8	208 182	65 328
Kapitalavkastning, kostnader	8	–163 247	–70 624
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8	–18 784	–156 459
Kapitalförvaltningens resultat		205 126	51 714
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen		–16 173	–15 866
Återstående kapitalavkastning		188 953	35 848
Intäkter förmedlad livförsäkringsaffär		64 876	52 570
Kostnader förmedlad livförsäkringsaffär		–57 838	–51 397
Resultat livaffär		7 038	1 173
Intäkter förmedlad bank- och fondaffär		92 889	79 696
Kostnader förmedlad bank- och fondaffär		–107 298	–64 041
Resultat bank- och fondaffär		–14 409	15 655
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		186 518	111 976
Bokslutsdispositioner			
Förändring av skatteutjämningsreserv			
Förändring av säkerhetsreserv		–46 166	–30 671
Förändring av periodiseringsfond		10 110	–31 220
Bokslutsdispositioner	9	–36 056	–61 891
Resultat före skatt		150 462	50 085
Skatt på årets resultat	10	10 022	–19 592
ÅRETS RESULTAT		160 484	30 493

Rapport över totalresultat (tkr)

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR KONCERNEN (TKR)	2012	2011
<i>1 januari–31 december</i>		
Årets resultat	258 365	95 773
Övrigt totalresultat	–	–
Årets övrigt totalresultat	0	0
Årets totalresultat	258 365	95 773

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR MODERBOLAGET (TKR)		
<i>1 januari–31 december</i>		
Årets resultat	160 484	30 493
Övrigt totalresultat	–	–
Årets övrigt totalresultat	0	0
Årets totalresultat	160 484	30 493

Resultatanalys för moderbolaget (tkr)

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	Sjuk- och olycksfall	Hem och villa	Företag och fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa Direkt försäkring	Mottagen återförsäkring	Totalt
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	35 266	262 679	267 049	267 496	179 459	1 011 949	72 381	1 084 329
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	2 426	2 098	2 801	1 629	3 734	12 688	3 485	16 173
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-31 132	-182 712	-185 030	-187 666	-89 116	-675 654	-64 343	-739 998
Driftskostnader	-8 900	-44 826	-71 284	-57 500	-40 330	-222 840	-2 727	-225 566
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före rabatter och återbäring	-2 339	37 239	13 537	23 959	53 747	126 143	8 795	134 938
Återbäring och rabatter (efter återförsäkring)	-4 415	-33 134	-37 309	-32 408	-22 735	-130 002		-130 002
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-6 754	4 104	-23 772	-8 449	31 012	-3 859	8 795	4 936
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2011	-1 083	-15 849	8 769	17 697	22 997	32 531	26 769	59 300
Avvecklingsresultat:								
Bruttoresultat	2 680	6 303	8 208	-1 979	25 039	40 252	-8 150	32 102
Återförsäkrarens andel	2 066	434	6 447	456	-14 178	-4 775		-4 775
Nettoresultat	4 746	6 737	14 655	-1 522	10 861	35 477	-8 150	27 327
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	17 208	134 886	119 603	118 200	85 400	475 297	312	475 609
Avsättning för oreglerade skador	251 504	89 282	197 092	46 193	560 881	1 144 952	355 154	1 500 106
Avsättning för återbäring och rabatter	4 264	32 355	38 263	32 236	22 882	130 000		130 000
Summa försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)	272 976	256 522	354 958	196 630	669 163	1 750 249	355 466	2 105 715
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	4 349	5 251	31 623	2 428	247 467	291 118		291 118
Summa återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	4 349	5 251	31 623	2 428	247 467	291 118		291 118
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)								
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	37 317	283 153	334 859	282 119	200 255	1 137 704	70 000	1 207 704
Premier för avgiven återförsäkring	-780	-11 112	-61 963	-8 609	-18 720	-101 184		-101 184
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-1 271	-9 363	-5 847	-6 014	-2 076	-24 571	2 380	-22 191
Summa premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	35 266	262 679	267 049	267 496	179 459	1 011 949	72 381	1 084 329
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)								
Utbetalda försäkringsersättningar								
Före avgiven återförsäkring	-23 433	-229 089	-208 051	-185 971	-88 375	-734 919	-31 178	-766 097
Återförsäkrarens andel	49	25 955	18 603	3 068	2 560	50 236		50 236
Förändring i avsättning för oreglerade skador								
Före avgiven återförsäkring	-6 895	46 319	20 370	-5 874	-33 276	20 644	-33 165	-12 521
Återförsäkrarens andel	-853	-25 896	-15 952	1 111	29 975	-11 615		-11 615
Summa försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-31 132	-182 712	-185 030	-187 666	-89 116	-675 654	-64 343	-739 998
Resultaträkningens poster uppdelade på försäkringsklasser								
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	62 175	482 374	534 687	37 365	21 102	1 137 704	70 000	1 207 704
Premieintäkt, brutto	60 108	474 284	521 519	36 647	20 574	1 113 133	72 380	1 185 513
Driftskostnader, brutto	-12 924	-97 830	-100 424	-7 727	-3 934	-222 840	-2 727	-225 566
Försäkringsersättningar, brutto	-42 894	-313 496	-336 023	-15 853	-6 008	-714 275	-64 343	-778 618
Resultat avgiven återförsäkring	-1 584	9 386	-70 366			-62 564		-62 564

Balansräkning för koncernen (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2012-12-31	2011-12-31
Immateriella tillgångar	1 – 2		
Utvecklingskostnader	11	9 767	13 023
		9 767	13 023
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	12	844 750	816 650
Aktier och andelar	14	2 889 862	2 697 161
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14	1 285 917	1 194 667
Övriga lån		–	–
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		1 250	436
		5 021 779	4 708 914
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	23	291 118	302 733
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	15	344 650	325 759
Fordringar avseende återförsäkring		28 533	29 163
Övriga fordringar		25 793	32 697
		398 976	387 619
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	16	12 948	12 747
Skattefordran aktuell skatt		31 087	9 902
Likvida medel	17,34	80 561	61 413
		124 596	84 062
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	18	26 305	27 858
Förutbetalda anskaffningskostnader	19	12 724	12 510
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	9 637	4 003
		48 666	44 371
SUMMA TILLGÅNGAR		5 894 902	5 540 722
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2012-12-31	2011-12-31
Eget kapital	21		
Balanserad vinst inklusive årets resultat		2 721 408	2 463 042
		2 721 408	2 463 042
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	475 609	453 418
Avsättning för oreglerade skador	23	1 500 106	1 487 585
Avsättning för återbäring och rabatter		130 000	
		2 105 715	1 941 003
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Uppskjuten skatt	10	526 615	578 274
Avsättningar för pensioner	27	7 022	9 392
Övriga avsättningar		8 195	9 900
		541 832	597 567
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		138 086	134 217
Skulder avseende återförsäkring		17 820	19 841
Skulder till kreditinstitut	24	255 843	283 000
Övriga skulder	24	73 087	67 303
		484 836	504 361
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	41 111	34 749
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		5 894 902	5 540 722

För upplysning om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser se balansräkning för moderbolaget.

Balansräkning för moderbolaget (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2012-12-31	2011-12-31
	1-2		
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	12	844 750	816 650
Placeringar i koncern- och intresseföretag	13	140 815	140 815
Aktier och andelar	14	2 578 939	2 406 690
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14	1 285 917	1 194 667
Övriga lån			
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		1 250	436
		4 851 671	4 559 257
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	23	291 118	302 733
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	15	344 650	325 759
Fordringar avseende återförsäkring		28 533	29 163
Övriga fordringar		50 881	57 747
		424 064	412 670
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	16	12 948	12 747
Skattefordran aktuell skatt		31 087	9 902
Likvida medel / kassa och bank	17,34	76 205	58 384
		120 240	81 032
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	18	26 305	27 858
Förutbetalda anskaffningskostnader	19	12 724	12 510
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	9 624	3 968
		48 653	44 336
SUMMA TILLGÅNGAR		5 735 745	5 400 028

Balansräkning för moderbolaget (tkr), forts

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2012-12-31	2011-12-31
Eget kapital	21		
Reservfond/Bundna fonder		32 600	32 600
Uppskrivningsfond		78 728	78 728
Balanserad vinst		1 347 190	1 316 698
Årets resultat		160 484	30 493
		1 619 002	1 458 518
Obeskattade reserver	9	1 212 492	1 176 435
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	475 609	453 418
Avsättning för oreglerade skador	23	1 500 106	1 487 585
Avsättning för återbäring och rabatter		130 000	
		2 105 715	1 941 003
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Avsättningar för uppskjuten skatt	10	257 532	265 277
Avsättningar för pensioner	27	7 022	9 392
Övriga avsättningar		8 195	9 900
		272 748	284 569
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		138 086	134 217
Skulder avseende återförsäkring		17 820	19 841
Skulder till kreditinstitut	24	255 843	283 000
Övriga skulder	24	73 117	67 825
		484 867	504 882
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	40 921	34 619
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		5 735 745	5 400 028
Säkerheter ställda för egna skulder			
För försäkringstekniska avsättningar (f e r) registerförda tillgångar		1 814 597	1 638 270
Övriga ställda panter och säkerheter			
Fastighetsinteckningar, nominellt värde	26	271 520	271 520
Eventualförpliktelser			
Ansvarighet för 80 procent av konstaterade kreditförluster avseende förmedlade lån.			
Ansvarigheten är begränsad till räkenskapsårets ersättning för förmedlade bankprodukter.		47 608	56 101
Ansvarighet för Humlegården Fastigheter HB:s förbindelser som ägare av detta bolag med 4,9 procent.			
Åtaganden		<i>inga</i>	<i>inga</i>

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2011-01-01	2 367 271	2 367 271
Justering för förändrad redovisningsprincip		0
Justerat eget kapital 2011-01-01	2 367 271	2 367 271
Årets totalresultat		
Årets resultat	95 773	95 773
Årets övrigt totalresultat	–	–
Årets totalresultat	95 773	95 773
Justering för förändrad redovisningsprincip		0
Utgående eget kapital 2011-12-31	2 463 045	2 463 045
Ingående eget kapital 2012-01-01	2 463 045	2 463 045
Årets totalresultat		
Årets resultat	258 365	258 365
Årets övrigt totalresultat	–	–
Årets totalresultat	258 365	258 365
Utgående eget kapital 2012-12-31	2 721 409	2 721 409

Moderbolaget	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		
	Reservfond/ Bundna fonder	Uppskrivnings- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2011-01-01	32 600	78 728	1 174 791	141 908	1 428 027
Justering för förändrad redovisningsprincip					0
Justerat eget kapital 2011-01-01	32 600	78 728	1 174 791	141 908	1 428 027
Årets resultat				30 493	30 493
Årets övrigt totalresultat				–	–
Årets totalresultat	0	0	0	30 493	30 493
Justering för förändrad redovisningsprincip					0
Vinstdisposition			141 908	–141 908	0
Utgående eget kapital 2011-12-31	32 600	78 728	1 316 699	30 493	1 458 518
Ingående eget kapital 2012-01-01	32 600	78 728	1 316 699	30 493	1 458 518
Årets resultat				160 484	160 484
Årets övrigt totalresultat				–	–
Årets totalresultat	0	0	0	160 484	160 484
Vinstdisposition			30 493	–30 493	0
Utgående eget kapital 2012-12-31	32 600	78 728	1 347 191	160 484	1 619 003

Kassaflödesanalys (direkt metod, tkr)

Not 34	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Den löpande verksamheten				
Premieinbetalningar	1 191 436	1 141 721	1 191 436	1 141 721
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-65 018	-57 986	-65 018	-57 986
Skadeutbetalningar	-663 862	-659 194	-663 862	-659 194
Inbetalningar från återförsäkrare avseende återförsäkrares andel av utbetalda försäkringsersättningar	47 562	44 045	47 562	44 045
Inbetalningar avseende provisioner och garantier	103 782	107 778	103 782	107 778
Utbetalningar till leverantörer och anställda	-475 324	-411 088	-475 324	-411 088
Skatteutbetalningar (Observera: bara företagets egen inkomstskatt)	-30 879	-28 278	-30 879	-28 278
Kassaflöde från den löpande verksamheten	107 696	136 999	107 696	136 999
Investeringsverksamheten				
Förvärv av:				
aktier och andelar	-135 276	-505 022	-135 276	-505 022
obligationer och andra räntebärande värdepapper	-477 688	-504 275	-477 688	-504 275
Avyttring av:				
aktier och andelar	90 292	222 393	90 292	222 393
obligationer och andra räntebärande värdepapper	422 117	288 051	422 117	288 051
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-54 208	-8 223	-54 208	-8 223
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	724	1 857	724	1 857
Ränteinbetalningar	66 770	47 638	65 443	47 654
Ränteutbetalningar	-5 369	0	-5 369	0
Erhållna utdelningar	38 783	35 312	38 783	35 312
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-53 856	-422 269	-55 182	-422 253
Finansieringsverksamheten				
Upptagna lån	0	283 000	0	283 000
Amortering av lån	-27 157	0	-27 157	0
Utbetalda räntor	-7 536	0	-7 536	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-34 692	283 000	-34 692	283 000
Årets kassaflöde	19 148	-2 270	17 821	-2 254
Likvida medel vid årets början	61 413	63 683	58 384	60 638
Likvida medel vid årets slut	80 561	61 413	76 205	58 384

Noter och kommentarer

Nedanstående noter avser både koncernen och moderbolaget om ingenting annat anges.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänna förutsättningar

Årsredovisningen avges per den 31 december 2012 och avser Länsförsäkringar Östgöta som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Linköping. Adressen till huvudkontoret är Platensgatan 11, Linköping och organisationsnummer är 522001-1224. Redovisningen avser verksamhetsåret 2012. Den finansiella rapporten blir föremål för fastställelse på bolagets årsstämma den 15 april 2013.

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". I de efterföljande noterna är det samma siffror för koncern och moderbolag om inget annat redovisas.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporteringens rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats. Tillämpliga delar i FFFS 2008:26 inklusive dess ändringsföreskrifter har även använts i koncernredovisningen.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen 2013-03-13.

Lagbegränsad IFRS och RFR 2 har tillämpats vid upprättandet av moderbolagets resultat- och balansräkning.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden antas vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan senare komma att avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår nedan.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella

valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Rapporterna presenteras i tusental svenska kronor (tkr), om inte annat anges. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste tusental. Om inte annat anges förväntas redovisningens tillgångar och skulder regleras inom tolv månader.

Finansiella tillgångar värderas till verkligt värde och består av derivat-instrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet eller som finansiella tillgångar som kan säljas. Även fastigheter är värderade till verkligt värde.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt resultatet från bolagets bank- och livförsäkringsverksamhet. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar. Orealiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget fritt kapital under rubriken Balanserade vinstmedel.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten för egen räkning (f e r) samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador (f e r) under året. Som kalkylränta används den interpolerade marknadsräntan för statsobligationer vars duration motsvaras av durationen på de försäkringstekniska avsättningarna i bolaget. Den genomsnittliga räntan för 2012 redovisas till 0,93 procent.

Bolagets försäkringstekniska avsättningar med avseende på trafikförsäkring diskonteras. Genom diskonteringen nuvärdesberäknas framtida förväntade kassaflöden från trafikreserven till balansdagen. Skillnaden i värde mellan diskonterad och ej diskonterad avsättning av trafikreserv uppgår vid balansdagen till 35 Mkr. Den räntesats som används vid diskonteringen är baserad på medelvärdet av räntan på sjuåriga svenska statsobligationer. För 2012 är räntefoten 2,0 procent.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Inte heller redovisas hur kommande regler kommer att påverka resultatutvecklingen i bolaget. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga från och med räkenskapsår 2013 och framåt planeras inte att förtidstillämpas.

Konsolideringsprinciper

Dotterbolag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterbolags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Försäkringsföretagets funktionella valuta är svenska kronor och vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas netto i resultaträkningen på raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Se värderingsprinciper på sidan 33.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal på sidan 34.

Intäkter för förmedling av bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförts.

Hyresintäkter

Hyresintäkter från förvaltningsfastigheter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyresavtalet. Den sammanlagda kostnaden för lämnade förmåner redovisas som en minskning av hyresintäkterna linjärt över hyresperioden.

Intäkter från fastighetsförsäljning

Intäkt av fastighetsförsäljningar redovisas normalt på tillträdesdagen, såvida inte risker och förmåner övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle. Om risker och förmåner förknippade med tillgången (det vill säga kontrollen över den) har övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle än tillträdestidpunkten, intäktsredovisas fastighetsförsäljningen vid denna tidigare tidpunkt. Vid bedömningen av redovisningstidpunkt beaktas vad som avtalats mellan parterna beträffande risker och förmåner samt engagemang i den löpande förvaltningen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll. Under 2012 har inga transaktioner av fastigheter gjorts.

Ränteutgifter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteutgifter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger (även om faktura ännu inte mottagits). Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för delar av finansiella tillgångar. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för delar av finansiella skulder.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto.

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderas till verkligt värde) redovisas ränteutgifter och räntekostnader med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteutgift eller räntekostnad, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper sig på.

Finansiella instrument samt derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (till exempel courtage) för dessa instrument kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader.

Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan.

Klassificering av finansiella instrument

Länsförsäkringar Östgöta förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat (förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt). Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom till exempel LFAB ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Östgöta alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar som identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen förutom (i) när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och (ii) när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier i andra företag än koncern och intresseföretag samt obligationer.

Alla derivat som inte ingår i säkringsredovisning klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet (i enlighet med IAS 39). Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer att låne- och kundfordringar är i behov av nedskrivning.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Denna kategori instrument utgörs av derivat med negativa marknadsvärden och som inte används för säkringsredovisning. Alla derivat som inte ingår i säkringsredovisning klassificeras (i enlighet med IAS 39) som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet. Finansiella skulder som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av skulder till kreditinstitut och övriga skulder. Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt derivat.

De använda värderingsteknikerna för onoterade finansiella tillgångar bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter medan företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker utgörs i balansräkningen av onoterade aktieinnehav i Linktech AB och Marknadsbolaget i fjärde storstadsområdet och andelar i Innovationskapital och SEB Private Equity Opportunity 2.

Bolagets aktieinnehav i LFAB, Länsförsäkringar Mäklarservice AB och Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så kommer aktierna att redovisas till detta lägre värde.

Den samlade resultateffekten från finansiella tillgångar och skulder, värderade med hjälp av värderingstekniker uppgick till 29,6 Mkr.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar i form av datorprogram som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Immateriella tillgångar skrivs av på 5 år från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Nyttjandeperioden omprövas varje år.

Byggnader och mark

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningskostnad, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförliga utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras helt och hållet på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Värdering sker årligen. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna (enskilda fastigheter eller delar av beståndet) sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna i samband med kvartalsrapporteringen till Finansinspektionen. Omvärdering av verkligt värde under löpande år sker genom en intern värdering.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts, av extern värderingsman, med en kombinerad tillämpning av ortsprismetod och avkastningsmetod. Uppgifter om verkligt värde stöds av faktiska transaktioner i Linköping och Norrköping. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdesberäkning av framtida faktiska kassaflöden i form av driftsnetton, som successivt marknadsanpassats, samt nuvärdet av det bedömda restvärdet år 5. Restvärdet har bedömts genom en evighetskapitalisering av ett uppskattat marknadsmässigt driftnetto år 6.

Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Hyresintäkter och intäkter från fastighetsförsäljningar redovisas i enlighet med de principer som beskrivs under avsnittet intäktsredovisning.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Utgifter som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförs i samband med att utgiften uppkommer.

De fastigheter där bolaget har kontorslokaler behandlas som förvaltningsfastigheter.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivningsprinciper för materiella tillgångar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

Den beräknade nyttjandeperioden för inventarier, verktyg och installationer är 5 år medan motsvarande tid för datainventarier är 3 år.

Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Leasing

Leasingavtal klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiella eller operationella. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Om ekonomiska risker och förmåner förknippade med tillgången kvarstår hos leasegivaren klassificeras avtalet som operationell leasing. Endast operationell leasing förekommer i bolaget.

Vid operationell leasing kostnadsförs leasingavgiften över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet, vilket kan skilja sig åt från vad som de facto erlagts som leasingavgift under året.

Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas i resultaträkningen som en minskning av leasingavgifterna linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer. Leasingavtalen avser hyra av lokaler samt inventarier.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med FFFS 2008:26 och IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som bolaget tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal, är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar (då ingen ersättning utgår). Samtliga försäkringskontrakt i Länsförsäkringar Östgöta har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringersättningar

Försäkringersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda till bolaget eller ej. I de totala försäkringersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivå tillägg). Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivå tillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder och då i huvudsak med Chain Ladder-metoden. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Bolagets försäkringstekniska avsättningar med avseende på trafikförsäkring diskonteras. Genom diskonteringen nuvärdesberäknas framtida förväntade kassaflöden från trafikreserven till balansdagen.

Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras i avsnittet om risker. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Förlustprovning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna provas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering med undantag av trafikförsäkringens kassaflöden då dessa diskonteras. Om provningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader redovisas förändringen i resultaträkningen.

Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst och är tidsproportionerligt periodiserat. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar. Återförsäkrarnas andel av avsättningen för trafikskador diskonteras enligt samma regler som vid diskonteringen i affär för egen räkning. Skillnaden i värde mellan diskonterad och ej diskonterad avsättning är vid balansdagen 61 Mkr. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på 12 månader.

Återbäring och rabatter

Bolaget tillämpar fullt ut en riskbaserad rabatt, förmånskundsrabatt. Rabatten ges till kunder på basis av deras totala engagemang i bolaget. Kunder med stort engagemang får hög rabatt medan enproduktskunder rabatteras ej. I resultaträkningen redovisas premieintäkten efter avdrag för förmånskundsrabatt. Rabatter har utgått med sammanlagt 64 Mkr. Övrig information om återbäring och rabatter återfinns i not 7.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventualförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Bolaget sätter av till en annullationsreserv som uppgår till 5 procent av de tre senaste årens annullationsansvarskyldiga ersättning.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Östgöta ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som innebär att bolagets ansvar maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk är begränsad till cirka 50 Mkr. För att inte redovisa intäkter för affärer som kan komma att generera en framtida återbetalning sätter bolaget av en del av intäkten i en reserv som kan utnyttjas i fall bolaget erhåller större återbetalningskrav från Länsförsäkringar Bank.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader som inte beaktas är skillnader som uppkommit vid första redovisningen av goodwill samt första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baseras sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Bolaget tillämpar principer för ersättningar som innebär att man kan identifiera, mäta, styra och internt rapportera de risker som dess verksamhet är förknippad med. Bolaget har en ersättningsmodell som är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering. Utgångspunkten är att ersättningar och anställningsvillkor inte får uppmuntra till överdrivet risktagande men ska möjliggöra att anställda och personer till ledande befattningshavare kan rekryteras och behållas.

Till anställd i ledande befattningar och som kan påverka bolagets risknivå räknas verkställande direktör och personer i bolagets ledning. Även företagets kontrollfunktioner inräknas i denna grupp. Ersättning ska i huvudsak utgå med en fast månadslön. Styrelsen har beslutat om resultatbonus/prestationsmål som gäller på lika sätt för alla

anställda i bolaget – verkställande direktören undantagen – och vars utbetalning är beroende av det övergripande bolagsresultatet samt försäljningsresultat inom Privat, Företag och Lantbruk. Ökning av antalet förmånskunder påverkar även denna rörliga ersättning. Den rörliga ersättningen är maximerad för alla anställda till 0,5 prisbasbelopp.

Då ersättningsbeloppet är lika för samtliga anställda och beloppets storlek inte påverkar bolagets långsiktigt hållbara resultat och inte heller äventyrar företagets förmåga till långsiktigt positivt resultat utbetalas denna rörliga ersättning som engångsbelopp till samtliga anställda utom vd.

Rörlig ersättning/provision förekommer bland säljande personal. Denna personalkategori tillhör inte kategorin anställda i ledande position och bedöms inte i sitt dagliga arbete utöva ett sådant inflytande att det påverkar bolagets risknivå. Provisioner som utbetalas är enligt gällande kollektivavtal.

Styrelsen och styrelsens ersättningsutskott handlägger överenskomelser med verkställande direktören.

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas (i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och RR32) på samma sätt som avgiftsbestämda.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning för förväntade kostnader för vinstandels- och bonusbetalningar redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Företaget följer branschens pensionsöverenskommelse, den så kallade FTP-planen. Denna plan är huvudsakligen förmånsbaserad vad gäller framtida pensionsutbetalningar. FTP-planen är i allt väsentligt lik ITP-planen, som är pensionsplanen för industrins tjänstemän. FTP-planen försäkras huvudsakligen i FPK (Försäkringsbranschens Pensionskassa). Företaget har sin tjänstepension försäkrad i FPK.

Företaget saknar den information som krävs för att redovisa förmånsbestämda pensionsplaner i enlighet med IAS 19, Ersättning till anställda, i koncernredovisningen och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda i enlighet med Rådet för finansiell rapporterings uttalande, UFR 6. För de medarbetare som omfattas av den så kallade 62-årsregeln görs avsättningar i bokslutet. Avsättningen baseras på ett antagande att 30 procent av de som har möjlighet att utnyttja förmånen också gör det.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2008:26) med ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 (juni 2011). Försäkringsföretaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2008:26. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Av detta avsnitt framgår på vilka punkter moderbolagets redovisningsprinciper avviker från koncernens. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Dotterbolag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde-metoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde. Nedskrivningsbehov testas löpande.

Anteciperade utdelningar

Anteciperad utdelning från dotterföretag redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderföretaget publicerat sina finansiella rapporter.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

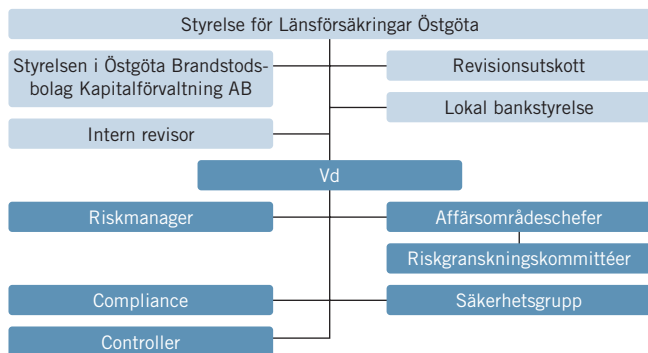
Inledning

Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Östgöta. Denna not omfattar en beskrivning av försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Mål, principer och metoder för bolagets riskhantering

Syftet med försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som företaget är exponerat för – både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att säkerställa att försäkringsföretaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker företaget är exponerat för. Bolagets sätt att hantera risktagandet bygger på definierade ansvarsområden och kan beskrivas på följande sätt:

Riskorganisation och arbetssätt

Ansvar för Länsförsäkringar Östgötas riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument, exempelvis affärsplan, policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen (inklusive normalportfölj, det vill säga hur bolagets tillgångar ska vara allokerade mellan olika tillgångsslag) och skuldtäckningspolicy. Styrelsen fastställer även bolagets attityd till risk genom att bestämma bolagets riskaptit, det vill säga de yttre ramarna för vilka risker och hur mycket risk som bolaget får utsätta sig för. Hur bolagets risker utvecklas rapporteras fortlöpande till styrelsen via ett antal olika rapporter. Styrelsen för Länsförsäkringar Östgöta har även styrelsen för Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB till sitt förfogande, dessutom den lokala bankstyrelsen, ersättningsutskottet samt revisionsutskottet.

I styrelsen för Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB ingår fem styrelseledamöter inklusive vd för moderbolaget. Två av ledamöterna kommer från moderbolagets styrelse medan två är externa ledamöter. Styrelsen för Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB har till uppgift att följa förvaltningsutvecklingen så att den är i överensstämmelse med de placeringsregler som bolaget har formulerat. Styrelsen för Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB har minst fyra protokollförda möten per år.

Bolaget har etablerat en lokal bankstyrelse för Länsförsäkringar Banks verksamhet i Östergötland. Styrelsen för Länsförsäkringar Östgöta utser inom sig fyra ledamöter i den lokala bankstyrelsen. Ordförande i bankstyrelsen är vd i Länsförsäkringar Östgöta. Den lokala bankstyrelsens uppgift är att följa, stödja och utveckla bankens verksamhet. Den har också en formell roll genom att av- eller tillstyrka större krediter. Länsförsäkringar Bank ABs policybeslut och kreditinstruktion ligger till grund för verksamheten. Den lokala bankstyrelsen tillstyrker vilka kreditansök-

ningar som ska upp till beslut i banken centralt. Den lokala bankstyrelsen sammanträder minst fyra gånger per år.

Revisionsutskottet består av tre av styrelsens ledamöter. Revisionsutskottet ska svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Utskottets möten protokollförs.

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott som utgörs av ordföranden och vice ordföranden. Ersättningsutskottet ska bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd och principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen inför behandling av styrelsen.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

Bolagets riskkontroll ansvarar för att identifiera och beskriva bolagets olika riskområden. Det bör gälla såväl bedömningar av storleken på företagets samlade risktagande som bedömningar av om processerna för riskhantering i företaget är tillfredsställande. Riskkontrollfunktionen ska därför skapa en samlad bild av företagets risker och riskhantering. Den ska utgöra ett stöd för verksamheten och arbeta såväl proaktivt som kontrollerande. Riskkontroll har även till uppgift att rapportera om den löpande riskhanteringen till vd, styrelsen och till revisionsutskottet.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevnaden i bolaget. Compliancefunktionen har även till uppgift att rapportera om regelverk/regelefterlevnad till vd, styrelsen och till revisionsutskottet.

Bolaget har två riskgranskningskommittéer för försäkringsrisker, dels inom företag och dels inom lantbruk. Kommittéerna har till uppgift att granska och följa upp befintliga risker inom sakförsäkringsområdet. Ledamöterna inom kommittéerna representerar såväl bolagets marknadsorganisation som skadeavdelning.

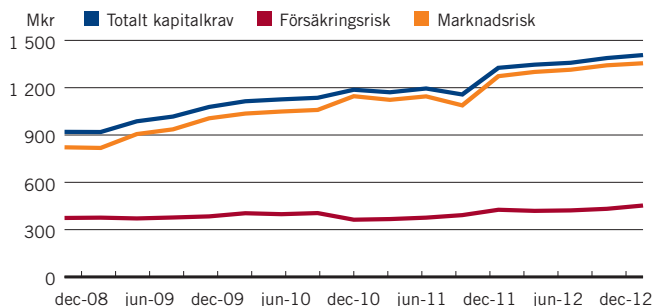
Uppföljning och kontroll av revisioner sker genom en särskild grupp, SO-gruppen, med uppgift att säkerställa att alla avvikelser och rekommendationer från revisorer åtgärdas. Gruppen har minst fyra protokollförda möten per år.

Bolaget har dessutom en säkerhetsgrupp som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor. Säkerhetsgruppen ansvarar för att en riskanalys i bolaget utförs vartannat år. Det operativa säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB. Bolaget har också ett väl utvecklat miljöledningssystem, vars syfte till stor del är att hantera och begränsa bolagets risktagande på miljöområdet.

Rapportering och beräkning av risk

Bolaget har en intern beräkningsmodell för att mäta totalrisk. Mätetalet är på formen av ett kapitalkrav som förväntas svara mot det sämsta årsresultatet som skulle kunna uppstå under tvåhundra slumpmässiga verksamhetsår, givet dagens riskexponering och de i modellen antagna diversifieringseffekterna – mellan och inom – de olika riskslagen. Modellen är ett led i anpassningen till de så kallade riskbaserade solvensregler som förväntas komma att införas. I beräkningen ingår att beräkna kapitalkravet för de risker som bolaget har; skadeförsäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Det totala riskbeloppet ställs sedan i relation till bolagets kapital (konsolideringskapital). Bolagets styrelse får en risk-

rapport efter varje kvartal där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats.

Diagrammet visar hur bolagets totala risk och konsolideringskapital utvecklats under den senaste femårsperioden.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella företagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och erforderlig solvensmarginal. Vidare rapporterar även bolaget in uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Bolaget uppfyller med god marginal de minimikrav som ställts av myndigheterna.

Risker i försäkringsverksamheten

Försäkringsrisker består av teckningsrisk, reservsättningsrisk och katastrofrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa båda typer av risker beskrivs nedan. Då risker – liksom principer och verktyg för värdering av riskerna och riskhantering – skiljer sig åt för olika typer av försäkringskontrakt, återfinns ytterligare kommentarer under rubriken ”Riskhantering i försäkringsrörelsen”.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att skade- och driftskostnaderna för ännu ej inträffade skador inte täcks av premieintäkten. Teckningsrisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår. Osäkerheten om utfallet av årets försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget utvecklat innehåller brister. Ett exempel är att bolagets tarifferings- och premiekalkylmodeller är felspecificerade, eller att de bygger på felaktiga antaganden. Ett annat att bolagets konkurrensbevakning eller omvärldsanalys fallerar. Oavsett orsak kan sådana fel leda till moturval, och ett sämre försäkringstekniskt resultat än planerat.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador. Riskbegränsning sker även genom återförsäkring. Försäkringsverksamhet är till sin natur utsatt för stora fluktuationer. Genom avgiven återförsäkring begränsas konsekvenserna av mycket stora skador och därmed kan storleken på exponeringarna hanteras och företagets egna kapital skyddas.

Katastrofrisk

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till Östergötlands län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Främst är det olika typer av egendomsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känslig för denna geografiska koncentration.

Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och utgör ett belopp som motsvarar 15 procent av bolagets konsolideringskapital vid årets ingång. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring, samt mottagen livåterförsäkring.

För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkommes dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Därutöver är huvudmetoden för styrning av teckningsrisker den affärsplan som utformas årligen och fastställs av styrelsen. Bolaget upprättar även detaljerade interna riktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden (limiter). I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Alla sakförsäkringskontrakt löper på högst ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsföretaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen – per riskslag – fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år. Standard and Poor ratingen för LFABs motparter avseende återförsäkringsfordringar fördelas så att 49 procent av motpar-

terna har rating AA, 50 procent har A och 1 procent har BBB.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskaderegleringen. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 7 miljarder totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och LFAB tillsammans.

För katastrofskador som överstiger 7 mdr har det under verksamhetsåret funnits ett internt återförsäkringsskydd inom länsförsäkringsgruppen som omfattar ytterligare 3 mdr.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en operativ risk.

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, det vill säga en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs minst fyra gånger per år.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på brutto- och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter.

1% förändring i totalkostnadsprocent, tkr	2012	2011
Resultateffekt	-5 920	-9 093
Inverkan på eget kapital	-4 363	-6 701
1% förändring i premienivån		
Resultateffekt	11 131	10 610
Inverkan på eget kapital	8 204	7 820
1% förändring i skadefrekvens		
Resultateffekt	-7 661	-7 582
Inverkan på eget kapital	-5 646	-5 588
10% förändring i premier för avgiven återförsäkring		
Resultateffekt	-10 118	-10 237
Inverkan på eget kapital	-7 547	-7 545

Ovanstående tabell visar hur resultatet före skatt och eget kapital påverkas av förändringar i olika parametrar.

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen nedan visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2007–2012 i den direkta försäkringsaffären, det vill säga före återförsäkring.

Av den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen.

Skadekostnad före återförsäkring (Mkr)

Skadeår	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totalt
Uppskattad skadekostnad:							
i slutet av skadeåret	773 786	613 405	700 562	759 168	766 175	700 386	
ett år senare	755 968	605 659	691 308	779 293	775 735		
två år senare	764 378	591 172	675 974	766 812			
tre år senare	741 724	586 196	668 885				
fyra år senare	741 202	584 572					
fem år senare	739 847						
Nuvarande skattning av total skadekostnad	739 847	584 572	668 885	766 812	775 735	700 386	
Totalt utbetalt	651 044	515 392	588 217	649 330	628 396	362 129	3 394 507
Summa kvarstående skadekostnad	88 803	69 180	80 668	117 482	147 339	338 257	841 729
Avsättning upptagen i balansräkningen	88 803	69 180	80 668	117 482	147 339	338 257	841 729
Avsättning avseende skadeår 1999 och tidigare							261 201
Total avsättning upptagen i balansräkningen	88 803	69 180	80 668	117 482	147 339	338 257	1 102 930

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och råvarupriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

För Länsförsäkringar Östgöta är den aktiekursrisken som är den mest påtagliga risken, medan fastighets-, ränte-, råvaru- och valutariskerna är av mindre omfattning.

Placeringsstruktur, Mkr	2012	2011
Obligationer	921	911
Penningmarknadslån	0	0
Företagsobligationer	274	220
Direktlån	118	91
Likvida medel	77	58
Aktier, svenska noterade	602	531
Aktier, svenska koncernbolag	311	290
Aktier, svenska intressebolag	1 020	988
Aktier, svenska onoterade	5	5
Andelar, svenska onoterade	45	45
Aktier, utländska noterade	867	795
Råvaror	43	43
Direktägda fastigheter	845	817
Summa placeringstillgångar	5 123	4 794

Kapitalförvaltningens övergripande mål är att

1. Tillförsäkra att bolagets betalningsåtaganden alltid kan fullföljas.
2. Långsiktigt producera en sådan avkastning på placeringstillgångarna att;
 - en konkurrenskraftig kalkylränta kan lämnas till försäkringsrörelsen,
 - en skäligen avkastning uppnås på konsolideringskapitalet och att variationen i framtida värde och avkastning beaktas.

Bolagets placeringspolicy och placeringsriktlinjer är de reglementen som Länsförsäkringar Östgöta har satt upp för sin kapitalförvaltning. Dessa regler är fastställda av styrelsen för Länsförsäkringar Östgöta medan förvaltningen sköts av det helägda dotterbolaget Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB.

Placeringsriktlinjerna omfattar flera avsnitt där framtagande av en normalportfölj utifrån en så kallad Asset Liability Management studie (ALM-studie) utgör grunden. Dessutom finns regler för skuldtäckning, ägandefrågor, motpartsrisker, derivatahantering, etiska och miljömässiga regler, uppföljning och rapportering med mera.

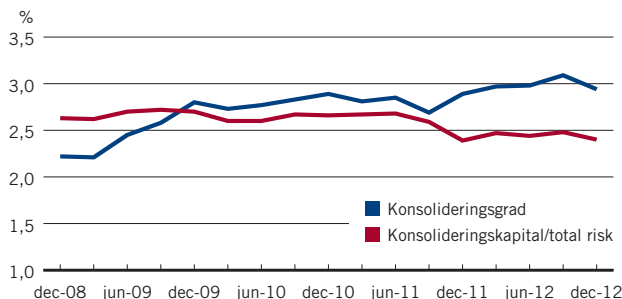
ALM-studiens fem steg

För att beräkna bolagets kapitalstruktur och fördelningen mellan olika tillgångsslag utförs en så kallad ALM-analys; engelska för tillgångs-/skuldanalys. ALM-studien består av fem steg.

1. Det initiala steget är att beräkna hur bolagets åtagande kan förväntas utvecklas under närmast kommande året. Syftet är skapa en bild av hur den försäkringstekniska skulden kan komma att utvecklas fram till och med slutet av året och hur mycket placeringskapitalet tillförs i form av reservsättning.
2. Kapitalförvaltningen lyder under ett antal restriktioner för hur kapitalet kan allokeras. Ränthetplaceringarna styrs delvis utifrån skuldtäckningshänsyn men också utifrån det durationsmål som bolaget har valt för förvaltningen. Det finns också andra mer tillgångsspecifika restriktioner att ta hänsyn till i kapitalallokeringen.
3. Förutom restriktionerna styrs också kapitalallokeringen av de antaganden som görs om tillgångarnas avkastning, samvariation och risk. Kapitalallokeringsmodellen är ett verktyg för att ta beslut om hur tillgångarna ska spridas mellan olika tillgångsslag. Det är allmänt vedertaget att tillgångar ska spridas på flera tillgångar för att risken ska reduceras, och finanslitteraturen förespråkar vanligen en mix mellan tillgångarna aktier, räntor samt fastigheter. Utöver dessa tillgångar utgörs bolagets tillgångar av onoterade aktier, i huvudsak i form av LFAB-aktier, samt alternativa investeringar¹⁾. Avkastningen och samvariationen mellan tillgångarna är avgörande för hur mycket av varje tillgång som ska ingå i portföljen.
4. För att erhålla exempel på optimala tillgångsfördelningar har en dator programmerats så att den matematiskt, utifrån ovan angivna antaganden om avkastning, standardavvikelse och samvariation mellan tillgångarna, har sökt sig fram till optimala kombinationer av de olika tillgångsslagen.
5. De olika optimala tillgångsfördelningar används sedan i en riskmodell som inkluderar bolagets totala risker, inklusive försäkringsrisker och operativa risker. Bolagets styrelse har fattat ett beslut om tillåtet riskintervall i bolagets riskpolicy. Risktoleransen uttrycks som en kapitalkvot (kapital/risk). Länsförsäkringar Östgötas målnivå är 250 procent med en tolererad avvikelse om +/- 30 procent. Den övergripande risktoleransen är beslutad till en kapitalkvot på lägst 220 procent. Länsförsäkringar Östgötas målnivå om 250 procent är satt utifrån bolagets riskfilosofi. Vid bedömning av de risker som bolaget identifierat är målnivån satt med en rejäl marginal eftersom vissa risker är svåra att kvantifiera. Länsförsäkringar Östgötas målnivå har också satts med hänsyn tagen till att bolaget bedriver förmedlad affär av bank- och livförsäkringsprodukter samt att bolaget eftersträvar en god marginal mellan bolagets kapitalsituation och dess risker.

För bolaget har kvoten mellan konsolideringskapitalet och det totala riskbeloppet legat i intervallet 220–280 procent under de åren som har beräknats, vilket diagrammet nedan visar.

Konsolideringskapital/totalt riskbelopp samt konsolideringsgrad för bolaget perioden 2008-12-31–2012-12-31, %

Kvoten mellan konsolideringskapital och totalrisk kan användas som ett styrinstrument för att indikera utrymmet för risktagandet i placeringstillgångarna. Genom att höja risken i placeringskapitalet minskas kvoten och genom att minska risken i placeringskapitalet höjs kvoten. En högre kvot innebär att bolaget är bättre rustat att klara ett negativt utfall.

Tillämpning av normalportföljen

ALM-studien är baserad på en teoretisk modell och ger ett ramverk för kapitalallokeringen, men den ger ingen direkt vägledning för till exempel vilka aktier som förvaltningen ska köpa eller vilka räntepapper som bör ägas. Den delen av förvaltningen stödjer sig istället på hur finansiella risker, enligt teori och vedertagen praxis, bör hanteras och kapitalförvaltningens kunskaper och erfarenheter. Bolagets kapitalförvaltning har därmed valt att fokusera den egna förvaltningen på svenska, europeiska och amerikanska storbolagsaktier, svenska och europeiska räntepapper samt regionala fastigheter. Förvaltningen av onoterade aktier, aktier på tillväxtmarknader, kreditkorgsobligationer, råvaror och fastigheter utanför Östergötland sker av externa förvaltare. För att tydliggöra hur den interna förvaltningen bedrivs och vilka risker som tas mäts den egna förvaltningen mot ett antal index, se nedan. Dessa index utgör bolagets benchmarks för 2012. Information om indexen är fritt tillgängliga både i finansiella tidningar och på Internet och är valda då de anses utgöra en god grund för en rättvis benchmarking mot bolagets förvaltning.

Tillgångsslag	Index	Sammansättning
Svenska noterade aktier	Stockholmsbörsen index OMXSBI	De cirka 80 största bolagen på Stockholmsbörsen
Amerikanska noterade aktier	S & P 100	De 100 största amerikanska börsbolagen
Europeiska noterade aktier	STOXX50R	De 50 största europeiska företagen
Sammanlagd ränteportfölj	Handelsbanken HMSE-index	Samtliga större utestående statsskuldväxlar och statsobligationer samt bostadsobligationer

Kapitalförvaltningen kan på kort och medellång sikt välja att inom strikta ramar avvika från normalportföljens procentsatser (se normalportföljen för år 2012 nedan). Anledningen är dels att möjliggöra aktiv förvaltning i syfte att höja avkastningen på tillgångarna, dels att det inte är effektivt att göra ständiga korrigeringar av tillgångarna och deras andel av portföljen.

¹⁾ Alternativa investeringar utgörs av råvaruinvesteringar.

Tillgångsslag	Normalportfölj %	Tillåten avvikelse %
Räntebärande instrument	26	+/- 5
Stats-, bostads- och företagsobligationer, penningmarknadslån och direktlån	25	+/-5
Likvida medel	1	<10
Aktier	50	+/-5
Svenska noterade aktier	12	+/-5
Utländska noterade aktier	16	+/-5
Länsförsäkringar AB	21	< 25
Övriga onoterade bolag (Linktech AB och Innkap 2, 3 och 4)	1	< 3
Alternativa investeringar	1	< 3
Fastigheter	23	-10/+5
Direktägda fastigheter	17	+/-10
Fastighetsbolag	6	+/-5
Summa	100	

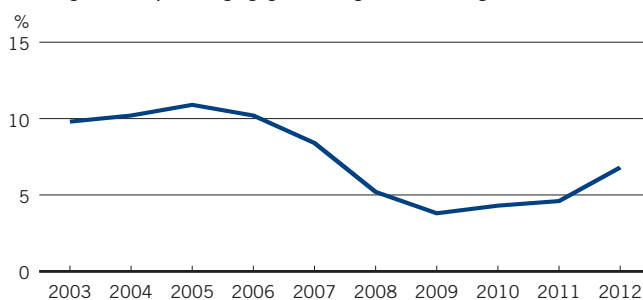
Finansiella risker

Till följd av att kapitalförvaltningens placeringsarbete i hög grad styrs av normalportföljen, och normalportföljens underliggande index uppkommer en diversifiering av tillgångarna på många olika instrument. Länsförsäkringar Östgöta har valt att kraftigt begränsa den relativa risken. Den absoluta risken kvarstår dock alltid. För att reducera den absoluta och relativa risken använder kapitalförvaltningen ett antal olika metoder:

- Genom att välja olika tillgångar som inte fullständigt samvarierar med varandra, eller som vanligen utvecklas i motsatt riktning, minskar risken jämfört med att inte sprida tillgångarna. I hög grad görs denna riskreduktion redan i den strategiska allokeringen, genom att placeringar sker i tre olika tillgångsslag samt att aktieplaceringar görs i flera olika länder. Men även på portföljförvaltningsnivå sprids tillgångarna i syfte att reducera samvariationen. För aktieplaceringar innebär det ytterligare spridning med hänsyn till geografi, branscher, och bolagsstorlek. I fastighetsplaceringarna skapas riskreduktionen genom att huvuddelen av fastigheterna är bostadsfastigheter, som i mycket liten grad samvarierar med aktier eller obligationer. Även ränteportföljen, som både innehåller korta och långa placeringar, bidrar starkt till att reducera risken i den totala tillgångsportföljen. Korta räntebärande instrument samvarierar nämligen endast i mindre grad med långa räntebärande instrument och både korta och långa räntebärande instrument har liten samvariation med aktier.
- Genom att begränsa valutaexponeringen och endast tillåta valutaexponering för aktier och aktiefonder (inklusive ETFer), råvaruplaceringar som råvarufonder (inklusive ETFer) och euronominerade räntepapper reduceras valutarisken.
- Genom att durationen på de ägda räntebärande instrumenten begränsas och matchas mot de försäkringstekniska åtagandena reduceras ränterisken. Genom att en noggrann emittentanalys görs för varje ränteinstrument som köps begränsas kreditrisken.
- Genom att endast tillgångar med god omsättning ägs reduceras likviditetsrisken. I tillgångar som har relativt låg likviditet, till exempel fastigheter och aktier i LFAB, kontrolleras storleken på dessa tillgångar i relation till de totala tillgångarna.

Känslighetsanalys	Påverkan på skulder och eget kapital		
	Värdepåverkan	Avsättning för andra risker och kostnader	Eget kapital
Kursnedgång aktier 10%	-253 816	-55 840	-197 977
Ränteuppgång 1%	-34 440	-7 577	-26 863
Ökning av direktavkastningskrav fastigheter 1%	-140 792	-30 974	-109 818
Valutakursnedgång aktier 10%	-86 726	-19 080	-67 647

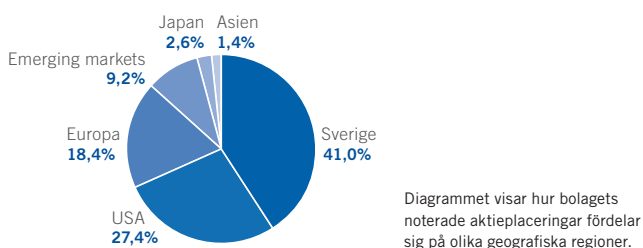
Den genomsnittliga tioåriga totalavkastningen på bolagets tillgångar visas nedan. Beräkningen visar respektive årgångs genomsnittliga tioårsavkastning.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Detta sker oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden.

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har bolaget en exponering av noterade aktier på cirka 1 470 Mkr. Bolaget försöker minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner.

Diagrammet visar hur bolagets noterade aktieplaceringar fördelar sig på olika geografiska regioner.

Aktiekursrisken i bolagets portfölj av noterade aktier är en resultateffekt på 147 Mkr om portföljen faller med 10 procent.

Valutakursrisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser. Valutasäkring utgörs av två valutaterminer, varav den ena är en valutasäkring av 3,2 miljoner amerikanska dollar med löptid till 2015-03-25 och den andra är en valutasäkring av 2,2 miljoner euro med löptid till 2015-03-31. Valutasäkringarna avser investeringar i obligationer emitterade i dollar och i Euro. Bruttoexponeringen i dollar var 3 333 152 USD (21 675 488 SEK) vilket ger en nettoexponering på den enskilda obligationen vid årsskiftet på 133 152 USD (865 887 SEK). Bruttoexponeringen i Euro var 2 235 892 Euro (19 162 943 SEK) vilket ger en nettoexponering på den enskilda obligationen vid årsskiftet på 35 892 Euro (307 615 SEK). Nettoexponeringen varierar beroende på hur mycket av kupongen som har ackumulerats och priset på obligationen.

Enligt bolagets placeringspolicy får den totala valutaexponeringen maximalt uppgå till 30 procent av det totala tillgångsvärdet. Den totala tillgångsfördelningen i olika valutor återfinns nedan. Där finns också tillgångar i SEK och dess förhållande till totala kapitalet.

Valutafördelning	Ingående marknadsvärde		Utgående marknadsvärde	
	tkr	%	tkr	%
SEK	3 929 160	82	4 181 133	82
USD	570 790	12	620 096	12
EUR	153 111	3	170 906	3
GBP	96 834	2	103 176	2
CHF	43 770	1	47 761	1
DKK	245	0	121	0
	4 793 910	100	5 123 193	100

Valutarisken i bolaget består i att om de utländska valutorna faller med 10 procent i värde minskar bolagets resultat före skatt med 90 Mkr. Om hänsyn tas till valutaskydd och resultateffekt efter skatt blir effekten 70 Mkr.

Valuta	Valutaexponering, netto	Påverkan på skulder och eget kapital		
		Värdepåverkan av 10% starkare SEK	Avsättning för andra risker och kostnader	Effekt på eget kapital
USD	599 286	-59 929	-13 184	-46 744
EUR	152 051	-15 205	-3 345	-11 860
GBP	103 176	-10 318	-2 270	-8 048
CHF	47 761	-4 776	-1 051	-3 725
DKK	121	-12	-3	-9
Totalt	902 395	-90 240	-19 853	-70 387

Kreditrisk

Kreditrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller emitent i ett ränteinstrument inte kan fullgöra sina förpliktelser.

För att begränsa kreditrisken i ränteplaceringar har bolaget fastställt vilken den lägsta långsiktiga kreditvärdering (rating) en emitent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emitenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuldtäckningsregler. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag svarar för, eller av företag ingående i samma koncern och som har en rating inom intervallen Aaa–Baa enligt Moody's samt AAA–BBB enligt Standard & Poor's får ägas av bolaget till ett marknadsvärde upp till 5 procent av försäkringstekniska avsättningar. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag svarar för, eller av företag ingående i samma koncern som har en rating inom intervallen Ba–B enligt Moody's samt BB–B enligt Standard & Poor's får ägas av bolaget till ett marknadsvärde upp till 2 procent av försäkringstekniska avsättningar.

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgick vid årsskiftet till 1 309,5 Mkr²⁾. Bolagets ränteportfölj består av statsobligationer, bostadsobligationer, företagsobligationer och förlagslån. Av ränteportföljen är 14 procent emitterat av svenska staten, 56 procent är emitterat av svenska bostadsinstitut, 24 procent av svenska banker eller svenska företag, 3 procent av utländska banker samt 2 procent av utländska företag. Bolaget har också en finansiell tillgång på 2,5 Mkr i form av derivat som utgörs av värden på valutaterminer vars syfte är att skydda valutakursen på två räntepapper i utländsk valuta.

Kreditvärdigheten på ränteportföljen är mycket hög; cirka 78 procent av ränteportföljen har högsta kreditvärdighet eller näst högsta kredit-

värdighet (svenska staten och säkerställda obligationer från Swedbank hypotek, Länsförsäkringar hypotek, Nordbanken hypotek, SBAB hypotek, SEB hypotek och Statshypotek har rating AAA). Även emitenterna av bolagets företagsobligationer har god rating. Dessa emitenter är Sandvik, Securitas, RBS, GE, Nordea, Danske Bank, SEB, Volvo, Electrolux, Swedish Match, SBAB, Stora Enso, SSAB, LF Bank, Telia och Scania. Stora Enso och SSAB har kreditbetyg BB. Sandvik, Securitas, Electrolux, Swedish Match och Volvo har rating BBB medan de övriga emitenterna ovan har rating A– eller högre.

Marknadsvärden per ratingkategori, Mkr	2012-12-31	%	2011-12-31	%
AAA + AA	1 019,1	77,8	1 006,5	82,3
A	191,3	14,6	139,4	11,4
BBB	74,9	5,7	67,2	5,5
BB	24,3	1,9	10,2	0,8
B		0,0		0,0
CCC		0,0		0,0
Utan rating		0,0		0,0
Summa	1 309,5	100	1 223,3	100

Kreditkorgsobligationen, är en så kallad first-to-default-obligation, och utgörs av en portfölj av krediter från ett antal referensbolag. Samtliga referensbolag har en lägsta rating om A–. First-to-default-obligationen innebär att all kreditexponering riktas mot det referensbolag i vilket den första kredithändelsen inträffat. Ytterligare kredithändelser bland de övriga referensbolagen har ingen påverkan på obligationens återbetalningsbellopp. Om en kredithändelse inträffar fastställs återvärdet för referensbolaget och obligationen förfaller jämte upplupen ränta. Om ingen kredithändelse inträffat återbetalas nominellt belopp vid förfall.

Den kreditrisk som finns i bolagets avgivna återförsäkring beskrivs under avsnittet återförsäkringsrisk ovan.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Bolaget har inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Sedan bolaget fick koncession för trafikförsäkringen 2004 har tidsperioden mellan att försäkringspremien kommer in och att skadorna

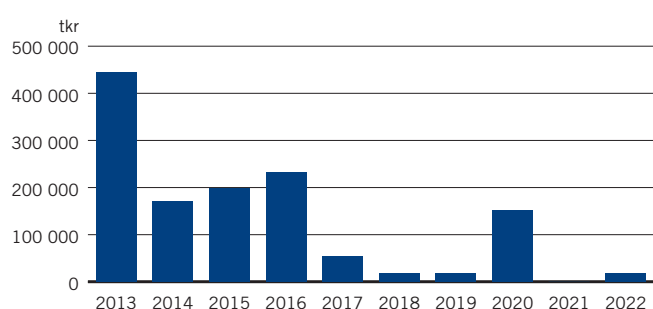
Kreditkvalitet på klasser av finansiella tillgångar %	AAA	AA	A	BBB	BB	utan rating	Totalt
Obligationer och andra räntebärande värdepapper							100,0
Svenska statsskuldväxlar							0,0
Svenska statsobligationer	14,4						14,4
Svenska Bostadshypotek	55,9						55,9
Övriga svenska emitenter		6,7	11,7	5,7	0,2		24,4
Utländska stater							0,0
Övriga utländska emitenter		0,8	2,9		1,6		5,3
Lån med säkerhet i fast egendom							–
Övriga lån							–
Lån till kreditinstitut							–
Derivat			100,0				100,0
Övriga finansiella placeringar							–
Fordringar							–

²⁾ Inkluderat värdet av valutaterminer som är avsedda för att skydda de räntebärande tillgångarna så är det totala värdet 1 312 Mkr.

slutregleras ökat. Med ökad tidsperiod mellan inkommen premie- och skadeutbetalning blir det viktigare att fastställa att de avsatta reserverna är tillräckliga och att de avsatta tillgångarna utvecklas på samma sätt som åtagandena. För att undvika att ränteförändringar påverkar tillgångsvärdet så att det inte längre överensstämmer med värdet på skulderna, förespråkas vanligen att tillgångarna matchas med skulden. Det sker genom att ränteplaceringarna ges samma duration som åtagandena. För 2012 beräknas åtagandena ha en duration på cirka 3,8 år. Ränteportföljen och normalportföljen har därmed anpassas till detta durationsmål. Förvaltningen behöver dock inte slaviskt följa durationsmålet utan har ett tillåtet intervall på 3,8 år +/- 1,5 år.

Under 2012 har ränteportföljen mäts mot Handelsbankens Sweden all index (HMSE-index). Tidslängden på de utestående statspapper och bostadspapper som ligger till grund för indexet varierar över tiden men ligger vanligen i närheten av durationsmålet på 3,8 år.

Nedan visas förfallostrukturen på bolagets ränteportfölj per 2012-12-31.

Förfallostrukturen på bolagets ränteportfölj.

Känslighet

Kursrisk, tkr	26 685	Kursrisk, %	2,63
Medelduration, år	2,75	Medellöptid, år	3,03

Kursrisken (eller ränterisken) visar den negativa resultateffekt som bolaget står för ränteplaceringarna i fall räntenivån stiger med 100 räntepunkter. Vid årsskiftet skulle en (teoretisk) räntestegring på 1 procentenhet (100 räntepunkter) innebära att räntetillgångarna minskade i värde med 26,7 Mkr. Netto (det vill säga när både tillgångs- och avsättningssidan inkluderas) så är ränterisken störst för bolaget vid sjunkande räntor. Detta eftersom avsättningarna har en duration på 3,8 år och tillgångarna har en duration på 2,75 år³⁾.

Vid årsskiftet var bolagets fastigheter belånade med 256 Mkr. Räntan på lånet utgår från 3 månaders Stibor. Bolaget avser att amortera lånet under en period av 4 år.

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar 2012-12-31

Mkr	Redovisat värde					Kassaflöden		
	Totalt	Utan förfall	Med förfall	1-3 mån	4-12 mån	2014-2018	2019-2028	2029-
Finansiella tillgångar	5 123	3 814	1 310	111	334	658	206	0
Försäkringstekniska avsättningar f e r (netto)	1 439		-1 439	-146	-437	-461	-284	-112

Tabellen ovan visar en analys av kassaflödet där de finansiella tillgångarna och skulderna delas in i kontrakt med kända kassaflöden och kontrakt där flöden inte är kända. Dessutom visar tabellen även det förväntade kassaflödet för bolagets försäkringstekniska avsättningar diskonterat till nuvärde.

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar 2011-12-31

Mkr	Redovisat värde					Kassaflöden		
	Totalt	Utan förfall	Med förfall	1-3 mån	4-12 mån	2013-2017	2018-2027	2028-
Finansiella tillgångar	4 794	3 571	1 223	115	344	630	134	0
Försäkringstekniska avsättningar f e r (netto)	1 413		-1 413	-146	-437	-452	-272	-107

Tabellen ovan visar en analys av kassaflödet där de finansiella tillgångarna och skulderna delas in i kontrakt med kända kassaflöden och kontrakt där flöden inte är kända. Dessutom visar tabellen även det förväntade kassaflödet för bolagets försäkringstekniska avsättningar diskonterat till nuvärde.

³⁾ Det visas också när nettoränterisken beräknas i till exempel Finansinspektionens trafikljusmodell eller LFABs riskmodell.

Fastighetsrisk

Marknadsvärdet på bolagets fastighetsbestånd har under 2012 skrivits ned med 9 Mkr till 844,7 Mkr. Förvaltningsfastigheterna finns i Linköpings tätort och består huvudsakligen av bostadsfastigheter. Dessutom har bolaget en exponering mot den kommersiella fastighetsmarknaden i Stockholm genom innehavet i Humlegården AB. Exponeringen i Humlegården är på 310,9 Mkr.

Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Östgöta är fastighetsrisken för det egna beståndet relativt begränsad eftersom bostadsfastigheterna har en lugnare prisutveckling och därmed lägre risk än kommersiella fastigheter. Den totala fastighetsexponeringen utgör 22,6 procent av placeringstillgångarna.

Känslighetsanalys, fastighetsrisk

Inverkan på vinst före skatt, Mkr	2012	2011
Avkastningskravet förändras med 1 procent	140,8	136,3
Förändring av hyresnivåerna med 10 procent	7,4	7,0

Motpartsrisiker

Fondkommissionärer som bolaget får handla värdepapper med

Carnegie Investment Bank AB,	org nr 516406-0138
Danske Consensus, svensk filial	org nr 516401-9811
JP Morgan Securities Ltd. Stockholm filial	org nr 516404-5048
Nordea Investment Management AB	org nr 556060-2301
Nordea Bank Finland Plc	org nr 1680235-8
Pareto Öhman Fondkommission AB	org nr 556206-8956
Svenska Handelsbanken AB	org nr 502007-7862
SEB Enskilda AB	org nr 502032-9081
Swedbank AB	org nr 502017-7753

Banker som får hantera bolagets likvida medel:

Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial, med 200 Mkr i limit	org nr 516401-9811
Länsförsäkringar Bank Aktiebolag, med 200 Mkr i limit	org nr 516401-9878
Nordea Bank Sverige AB, med 200 Mkr i limit	org nr 502010-5523

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder.

För Länsförsäkringar Östgöta är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Länsförsäkringar Östgöta ska alltid kunna tillgodogöra sina åtaganden gentemot sina försäkringstagare. Detta kräver att tillgångsportföljen balanseras och att sär-

skilda hänsyn tas till placeringarnas likviditet. Större delen av bolagets tillgångar är föremål för marknadsnotering. Kontanter i bank ska ackumulerat under en månad lägst uppgå till summan av driftkostnader och skadeutbetalningar.

Bolagets skuldtäckningspolicy säkerställer också att Länsförsäkringar Östgötas försäkringstekniska avsättningar alltid kan infrias.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 107 Mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och nettoersättning från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till cirka 112 Mkr.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Fondliv respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Östgöta en provision.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv respektive Fondliv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Bolaget sätter av till en annullationsreserv som uppgår till 5 procent av de tre senaste årens annullationsansvarspliktiga ersättning.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Östgöta ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som inne-

bär att bolagets ansvar maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk är begränsad till cirka 50 Mkr för 2012. För att inte redovisa intäkter för affärer som kan komma att generera en framtida återbetalning sätter bolaget av en del av intäkten i en reserv som kan utnyttjas i fall bolaget erhåller större återbetalningskrav från Länsförsäkringar Bank

Operativa risker

Operativ risk definieras som risken för förluster på grund av risker i den operativa verksamheten. Orsaken till förlusten kan av intern natur (brister i processer eller systemstöd, misstag) eller extern natur (bedrägerier, katastrofer). Operativa risker förekommer i verksamheten och hanteras genom förebyggande och riskreducerande åtgärder. Ansvarsfördelning, principer och instruktioner för att analysera, hantera och rapportera operativa risker har även fastställts i ett antal riktlinjer.

Årligen görs analys av operativa risker och syftar till att identifiera de operativa riskerna. Analysen resulterar i åtgärdsplaner.

Som ett stöd för riskhanteringen finns ett system för rapportering och uppföljning av incidenter. Incidenter följs upp och åtgärder vidtas för att händelsen inte ska upprepas. För att hantera allvarliga störningar finns även kontinuitetsplanering.

Bolagets funktioner för riskkontroll, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker. Riskkontrollfunktionen har det övergripande ansvaret för de metoder och verktyg som används för att identifiera, värdera och hantera operativa risker. Riskkontrollfunktionen ansvarar också för samordning och rapportering av risker och incidenter till ledning och styrelse.

NOT 3 PREMIEINKOMST

tkr	Koncernen	
	2012	2011
Direkt försäkring i Sverige	1 137 704	1 081 755
Mottagen återförsäkring	70 000	73 146
Summa premieinkomst	1 207 704	1 154 901

Från och med september 2008 tillämpar bolaget fullt ut en riskbaserad rabatt, förmåns-kundsrabatt. I resultaträkningen redovisas premieintäkten efter avdrag för denna rabatt.

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

tkr	Koncernen	
	2012	2011
Överförd kapitalavkastning	16 173	15 866
Räntesats %, exklusive Trafikaffär	0,93	0,95
Räntesats %, Trafikaffären	0,93	0,95

Basen för kapitalavkastningen av skadeförsäkringsverksamhetens kassaflöden bestäms som summan av halva premieintäkten f e r och genomsnittet under året av avsättning för oreglerade skador f e r.

Som räntesats för sakförsäkring tillämpas en med bolagets durationsmål (3,8 år) överens-stämmande statsobligationsränta (det vill säga en interpolerad statsobligationsränta).

NOT 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

tkr	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkringsersättningar f e r	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Utbetalda försäkringsersättningar	705 907	702 268	50 236	45 214	655 672	657 054
Driftskostnader för skadereglering	60 190	55 900	0	0	60 190	55 900
Utbetalda försäkringsersättningar	766 097	758 168	50 236	45 214	715 861	712 954

För upplysning om förändring i avsättning för oreglerade skador avseende känd skadereserv, okänd skadereserv och avsättning för skaderegleringskostnad, se not 23.

NOT 6 DRIFTSKOSTNADER

tkr	Direkt försäkring		Mottagen återförsäkring		Totalt f e r	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Funktionsindelade driftskostnader						
Anskaffningskostnader	-109 673	-99 683	-2 727	-2 662	-112 400	-102 345
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	214	-1 370	0	0	214	-1 370
Administrationskostnader	-112 568	-109 585	0	0	-112 568	-109 585
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-813	-784	0	0	-813	-784
Driftskostnader Moderbolag	-222 840	-211 421	-2 727	-2 662	-225 566	-214 084
Aktivering IT-system	-3 256	-3 256			-3 256	-3 256
Driftskostnader Koncern	-226 095	-214 677	-2 727	-2 662	-228 822	-217 339
Kostnadsslagsindelad driftskostnad						
Provisioner och vinstandelar i mottagen återförsäkring	0	0	-2 727	-2 662	-2 727	-2 662
Personalkostnader	-240 980	-214 784	0	0	-240 980	-214 784
Lokal- och kontorsomkostnader	-24 536	-25 052	0	0	-24 536	-25 052
Ombudersättningar	-13 268	-11 024	0	0	-13 268	-11 024
Avskrivningar på maskiner och inventarier	-7 062	-7 272	0	0	-7 062	-7 272
Övriga driftskostnader	-195 348	-181 596	99	64	-195 248	-181 532
Provision för all förmedlad affär	94 823	132 266	0	0	94 823	132 266
Total driftskostnad Moderbolag	-386 371	-307 461	-2 628	-2 598	-388 998	-310 060
Avgår:						
Driftskostnader för finans- och fastighetsförvaltning	96 570	59 121	0	0	96 570	59 121
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	214	-1 370	0	0	214	-1 370
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-813	-784	0	0	-813	-784
Resultat för förmedlad liv-, bank- och fondaffär	7 371	-16 828	0	0	7 371	-16 828
Skaderegleringskostnader	60 190	55 900	-99	-64	60 090	55 836
Summa avdrag	163 531	96 039	-99	-64	163 432	95 975
Driftskostnader Moderbolag	-222 840	-211 421	-2 727	-2 662	-225 566	-214 085
Aktivering IT-system	-3 256	-3 256			-3 256	-3 256
Driftskostnader Koncern	-226 095	-214 677	-2 727	-2 662	-228 822	-217 340

För upplysning om förändring i avsättning för oreglerade skador avseende känd skadereserv, okänd skadereserv och avsättning för skaderegleringskostnad, se not 23.

NOT 7 ÅTERBÄRING OCH RABATTER

tkr	Direkt försäkring	
	2012	2011
Ingående tilldelad återbäring	0	0
Återbäring för tidigare år, utbetald under året	-2	-11
Utgående tilldelad återbäring	-130 000	0
Årets rabatter	0	0
Återbäring och rabatter	-130 002	-11

**NOT 8 ÅRETS NETTOVINST/NETTOFÖRLUST
PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT**

Finansiella instrument är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisat i resultaträkningen, se även not 1.

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Tillgångar				
Aktier och andelar	219 364	-105 204	198 912	-126 745
Obligationer och andra räntebärande papper	8 351	15 180	8 351	15 180
Summa	227 715	-90 024	207 263	-111 565

Kapitalavkastning, intäkter

Driftsöverskott från byggnader och mark

Hyresintäkter	62 846	61 239	62 846	61 239
Erhållna utdelningar	42 553	38 955	42 553	38 955

Ränteintäkter

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	61 646	58 397	61 646	58 397
Övriga ränteintäkter	2 888	3 763	2 888	3 763
Valutakursvinst, netto	0	21 401	0	21 401

Realisationsvinst, netto

Aktier och andelar	9 042	29 714	9 042	29 714
Summa intäkter i kapitalförvaltningen	178 975	213 470	178 975	213 470

Kapitalavkastning, kostnader

Driftskostnader från byggnader och mark	-79 832	-44 394	-79 832	-44 394
Kapitalförvaltningskostnader	-16 270	-14 739	-17 187	-15 490
Valutaförlust, netto	-43 363	0	-43 363	0

Realisationsförlust, netto

Aktier och andelar	0	0		0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-9 960	-2 047	-9 960	-2 047

Räntekostnader

Fastighetslån	-7 573	-2 138	-7 573	-2 138
Övriga räntekostnader	-5 332	-6 555	-5 332	-6 555
Summa kostnader i kapitalförvaltningen	-162 330	-69 873	-163 247	-70 624

Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar**Orealiserad vinst**

Byggnader och mark	0	48 100	0	48 100
Aktier och andelar	210 323	0	189 871	0
Räntebärande värdepapper	18 311	17 228	18 311	17 228
Summa orealiserad vinst	228 634	65 328	208 182	65 328

Orealiserad förlust

Byggnader och mark	-18 784		-18 784	
Aktier och andelar	0	-134 918	0	-156 459
Räntebärande värdepapper	0	0	0	0
Summa orealiserad förlust	-18 784	-134 918	-18 784	-156 459

NOT 9 BOKSLUTSDISPOSITIONER

tkr	Moderbolaget	
	2012	2011
Årets avskrivningar utöver plan	0	0
Förändring av säkerhetsreserv	-46 166	-30 671
Avsättning till periodiseringsfond	10 110	-31 220
Summa bokslutsdispositioner	-36 056	-61 891

OBESKATTADE RESERVER

tkr	Moderbolaget	
	2012	2011
Utgämningsfond	42 650	42 650
Säkerhetsreserv	1 058 045	1 011 878
Periodiseringsfond	111 797	121 907
Summa obeskattade reserver	1 212 492	1 176 435

NOT 10 SKATTER

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011

REDOVISAT I RESULTATRÄKNINGEN**Aktuell skatt**

Årets skattekostnad	-3 837	-41 325	-3 636	-24 821
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	5 912	-5 796	5 912	-5 796
	2 075	-47 120	2 276	-30 617

Förändring uppskjuten skattekostnad

Uppskovsvärde andelsbyte	0	1 531	0	1 531
Uppskjuten skatt på pensionskostnader	-623	-1 241	-623	-1 241
Uppskjuten skatt vid frivilligt byte av redovisningsprincip	0	0	0	0
Redovisningsmässig effekt av sänkt bolagsskatt	102 930	0	50 336	0
Uppskjuten skatt på skillnaden mellan redovisat och skattemässigt värde på placeringstillgångar	-50 647	11 592	-41 967	10 735
	51 659	11 881	7 746	11 025
Totalt redovisad skattekostnad	53 734	-35 239	10 022	-19 592

Avstämning årets skattekostnad

Redovisat resultat före skatt	204 631	131 011	150 462	50 085
Skatt enligt gällande skattesats (26,3%)	-53 818	-34 456	-39 571	-13 172
Skatteeffekt av:				
ej avdragsgilla kostnader	-173	456	-171	458
ej skattepliktiga intäkter	323	212	334	212
redovisningsmässig effekt av sänkt bolagsskatt	102 930	0	50 336	0
skillnad skattemässigt och bokföringsmässigt resultat	1 687	8 264	-3 690	2 602
kupongskatt	-2 532	-2 807	-2 532	-2 807
skatt hänförlig till tidigare år	8 447	-3 002	8 444	-2 988
övrigt	-3 130	-3 906	-3 127	-3 895
Redovisad effektiv skatt	53 734	-35 239	10 022	-19 592
Gällande skattesats, %	26,3	26,3	26,3	26,3
Effektiv skattesats, %	-26,3	26,9	-6,7	39,1

NOT 10 SKATTER, fortsättning

tkr	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
REDOVISAT I BALANSRÄKNINGEN						
Redovisade uppskjutna skattefordringar och skulder						
Uppskjutna skattefordringar och – skulder hänför sig till följande:						
Koncernen						
Aktier och andelar, placeringstillgångar			–198 369	–158 875	–198 369	–158 875
Fastigheter			–60 113	–62 475	–60 113	–62 475
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			–13 149	–8 341	–13 149	–8 341
Temporär skillnad i bokföringsmässigt och skattemässigt restvärde			–38 806	–39 011	–38 806	–39 011
Redovisningsmässig effekt av sänkt bolagsskatt	102 930	0			102 930	0
Obeskattade reserver			–319 109	–309 572	–319 109	–309 572
Skattefordringar/–skulder, netto	102 930	0	–629 545	–578 274	–526 615	–578 274
Moderbolaget						
Aktier och andelar, placeringstillgångar			–198 369	–158 875	–198 369	–158 875
Fastigheter			–60 113	–62 475	–60 113	–62 475
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			–13 149	–8 341	–13 149	–8 341
Temporär skillnad i bokföringsmässigt och skattemässigt restvärde			–36 237	–35 586	–36 237	–35 586
Redovisningsmässig effekt av sänkt bolagsskatt	50 336	0			50 336	0
Skattefordringar/–skulder, netto	50 336	0	–307 867	–265 277	–257 532	–265 277

NOT 11 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

tkr	2012	2011
Ingående anskaffningsvärde	39 552	39 552
Årets inköp		
Utgående anskaffningsvärde	39 552	39 552
Ingående ackumulerade avskrivningar	–26 529	–23 274
Årets avskrivningar	–3 256	–3 255
Utgående ackumulerade avskrivningar	–29 785	–26 529
Bokfört planmässigt restvärde	9 767	13 023

100% av de immateriella tillgångar är egenutvecklade.
Immateriella tillgångar skrivs från ianspråkstagande planmässigt av på fem år.

NOT 12 BYGGNADER OCH MARK

Förvaltningsfastigheter		Tillkommande/köpta förvaltningsfastigheter		Avgående/sålda förvaltningsfastigheter		Förvaltningsfastigheter ägda hela året	
Redovisas enligt verkligt värdeметоден							
tkr		2012–12–31	2011–12–31	2012–12–31	2011–12–31	2012–12–31	2011–12–31
Koncernen							
Ingående verkligt värde		–	–	–	–	816 650	750 150
Anskaffningsvärde		–	–	–	–	576 753	576 753
Investeringar i fastigheterna		–	–	–	–	65 284	18 400
Försäljningsintäkter sålda fastigheter		–	–	–	–		
Utgående verkligt värde		–	–	–	–	844 750	816 650
Ackumulerad orealiserad värdeförändring		–	–	–	–	202 713	221 497
Ackumulerad realiserad värdeförändring		–	–	–	–		

Förvaltningsfastigheterna består av ett antal hyresfastigheter som hyrs ut till externa hyresgäster.
Hyreskontrakt avseende kontor och butiker upprättas initialt normalt på hyrestid som omfattar 3 år.
I förvaltningsfastigheterna ingår även bolagets fritidshus i Funäsdalen samt övernattningslägenhet i Stockholm.

Geografisk marknad	Typ av fastighet	Initiala hyresintäkter/ Bedömda marknadsmässiga hyresintäkter, tkr		Initialt driftnetto/ Bedömt marknadsmässigt driftnetto, tkr		Kalkylräntekrav för diskontering av framtida kassaflöden, %		Direktavkastningskrav för bedömning av restvärde, %	
		2012–12–31	2011–12–31	2012–12–31	2011–12–31	2012–12–31	2011–12–31	2012–12–31	2011–12–31
Östergötlands län	Bostäder	51 039/50 062	49 591/48 800	16 543/50 063	19 237/30 557	4,75–5,50	4,50–5,50	4,75–5,50	4,50–5,50
	Lokaler	23 231/22 377	22 876/21 358	–22 105/15 215	8 851/13 922	5,25–8,00	8,00–8,50	5,25–8,00	8,00–8,50

NOT 12 BYGGNADER OCH MARK, fortsättning**Förvaltningsfastigheter, påverkan på periodens resultat**

tkr	2012	2011
Koncernen		
Hysesintäkter	74 270	72 467
Direkta kostnader för förvaltningsfastigheter som genererat hyresintäkter under perioden (drift- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	79 832	44 378

NOT 13 PLACERINGAR I KONCERNFÖRETAG

Innehav i dotterbolag	Dotterbolagets säte	Ägarandel, %	
		2012	2011
Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB	Linköping, Sverige	100	100
Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB	Linköping, Sverige	100	100
Moderbolaget	Bokfört värde	Bokfört värde	
tkr	2012	2011	
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	140 815	140 815	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	140 815	140 815	
Verkligt värde	310 923	290 471	

Under året har inga inköp, aktieägartillskott eller uppskrivningar gjorts.

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterbolag

Dotterbolag/Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andel, %	Bokfört värde, tkr
Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB, 556661-0514, Linköping	11 750	100	1 175
Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB, 556666-1111, Linköping	1 000	100	139 640

NOT 14 REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Finansiella tillgångar och skulder värderas enligt de principer som anges i not 1.

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Placeringar som är omsättningstillgångar				
Aktier och andelar	2 889 861	2 697 161	2 578 939	2 406 690
Räntebärande papper	1 285 917	1 194 667	1 285 917	1 194 667
Upplupen räntetäkt	26 135	27 710	26 135	27 710
Kundfordringar	1 807	3 147	1 807	3 147
Summa	4 203 720	3 922 685	3 892 798	3 632 214
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	255 843	283 000	255 843	283 000
Derivat	0	0	0	0
Övriga skulder	73 087	67 303	73 117	67 825
Summa	328 930	350 303	328 960	350 825

Noterade svenska aktier

	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
ABB Ltd	133 299	18 798	17 849
Alfa Laval AB	95 472	4 590	12 917
Assa Abloy AB B	69 940	8 879	16 988
Astra Zeneca PLC-SV	55 765	20 675	17 086
Atlas Copco AB A	234 587	8 540	41 827
Autoliv Inc	12 000	4 790	5 176
Boliden AB	69 482	5 698	8 477
CDON Group AB	23 742	302	947
Dedicare AB	43 625	585	1 374
Electrolux AB B	77 006	8 753	13 122
Elekta AB	90 344	3 533	9 143
Ericsson AB B	646 746	38 838	42 071
Getinge AB B	58 913	6 440	12 961
Hakon Invest AB	12 252	1 649	1 446
Hennes & Mauritz AB B	256 428	14 840	57 542
Holmen AB	10 519	2 815	2 024
Husqvarna AB	95 171	6 603	3 730
Investor AB B	84 652	5 576	14 382
Loomis AB	20 399	1 660	2 116
Meda AB	65 551	6 267	4 389
Millicom International Cellular SA	12 446	6 569	7 001
Modern Times Group AB B	17 142	3 753	3 862
Nobia AB	70 486	5 212	1 868
Nokia OY SDB	25 285	3 726	640
Nordea AB	592 107	27 371	36 770
Poolia AB	87 250	3 096	920
SCA AB B	177 024	8 720	24 960
SEB AB	378 043	18 172	20 887
SHB AB A	126 665	17 786	29 437
SKF AB B	104 821	10 309	17 096
SSAB SV. Stål AB B	63 161	8 351	3 044
Sandvik AB	266 042	10 452	27 535
Scania AB B	75 764	8 825	10 175
Sectra AB	84 631	4 351	3 631
Securitas AB B	63 095	4 678	3 565
Skanska AB B	107 471	11 784	11 403
Skistar AB	16 436	1 776	1 401
Swedbank AB	207 100	12 961	26 281
Swedish Match AB	51 809	6 039	11 305
Tele2 AB B	91 100	7 450	10 668
TeliaSonera AB	526 898	31 304	23 215
Volvo AB B	463 265	33 950	41 138
SUMMA		416 467	602 369

Noterade utländska aktier

<i>Europeiska aktier</i>	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
ABB Ltd	24 861	3 605	3 334
Adidas-Salomon AG	4 000	970	2 306
Air Liquide SA	3 330	2 422	2 711
Allianz AG	4 730	6 063	4 240
Anglo American PLC	14 623	2 437	2 920
Anheuser-Busch InBev NV	7 688	3 068	4 323
Astra Zeneca PLC	14 119	5 921	4 333
BASF AG	9 605	2 177	5 868
BG Group PLC	35 709	3 565	3 810
BHP Billiton PLC	22 545	2 631	5 061
BNP Paribas SA	11 098	5 058	4 042
BP Amoco PLC	199 396	11 037	8 933

<i>Europeiska aktier, fortsättning</i>	<i>Antal</i>	<i>Anskaffningsvärde</i>	<i>Marknadsvärde</i>
Banco Bilb Vizcaya	57 952	5 649	3 429
Banco de Santander	106 437	7 291	5 473
Barclays PLC	116 729	4 169	3 226
Bayer AG	8 623	4 562	5 314
British American Tobacco PLC	21 779	4 055	7 166
Compass Group PLC	28 764	789	2 193
Daimler AG	10 411	4 391	3 692
Deutsche Bank AG	10 534	5 382	2 977
Deutsche Telecom AG	31 261	4 878	2 306
Diageo PLC	26 423	988	4 977
E.ON AG	20 750	3 849	2 504
ENI SpA	28 413	3 898	4 461
Ericsson AB B EU	30 271	3 229	1 969
France Telecom	18 985	4 255	1 354
GDF Suez SA	14 054	3 393	1 874
GlaxoSmithKline PLC	55 234	6 068	7 772
HSBC Holdings PLC	196 341	13 213	13 394
Heineken NV	5 526	143	2 383
Hennes & Mauritz AB B EU	9 800	2 235	2 199
ING Groep NV	38 598	4 501	2 333
Imperial Tobacco Group PLC	10 289	2 508	2 573
Inditex SA	2 500	462	2 250
L'Oreal SA	2 452	1 721	2 202
L.V.M.H.	2 740	1 759	3 258
Marks & Spencer PLC	48 000	1 799	1 934
National Grid PLC	39 824	2 572	2 953
Nestlé AG	33 968	4 546	14 364
Novartis AG	28 658	11 663	11 793
RWE AG	3 768	2 341	1 008
Reckitt Benckiser Group PLC	6 803	2 505	2 781
Rio Tinto PLC	13 752	3 176	5 092
Roche Holdings AG	7 410	3 127	9 673
Rolls Royce PLC	22 514	575	2 072
Royal Dutch Shell PLC A	38 905	5 426	8 661
Royal Dutch Shell PLC B	6 898	1 700	1 581
SAP AG	9 707	3 333	5 056
Sanofi-Aventis	12 751	6 807	7 784
Serco Group PLC	30 154	1 538	1 700
Siemens AG	8 856	6 075	6 234
Solarworld AG	7 750	1 970	70
Standard Chartered Plc	20 676	3 792	3 428
Swiss Re AG	4 601	2 350	2 161
Telefonica	41 860	5 438	3 624
Tesco PLC	84 649	2 086	3 000
Total SA	23 402	8 128	7 822
UBS AG	36 858	4 870	3 726
Unicredito	16 815	4 283	533
Unilever NV	16 689	2 305	4 114
Unilever PLC	13 577	2 764	3 387
Vestas Wind Systems A/S	3 300	1 010	121
Vivendi	7 894	2 027	1 146
Vodafone Group Inc	544 354	11 717	8 868
Zurich Financials AG	1 570	2 062	2 709
Summa		254 328	270 558

<i>Amerikanska aktier</i>	<i>Antal</i>	<i>Anskaffningsvärde</i>	<i>Marknadsvärde</i>
3M CO	4 687	2 102	2 830
AT & T Inc	24 474	5 152	5 367
Abbot Laboratories	2 184	872	930
Altria Group Inc	18 058	2 244	3 691
American Express CO	17 456	6 674	6 525
Amgen Inc	12 511	6 066	7 023
Apple Inc	6 732	6 652	23 335
Bank of America	2 693	182	203
Berkshire Hathaway Inc A	8	5 625	6 997
Boeing CO	12 405	5 962	6 082
CVS Caremark Corp	20 673	4 863	6 503
Carnival Corp	9 504	3 362	2 272
Caterpillar Inc	11 589	5 629	6 754
Checkpoint Software	8 276	1 731	2 564
Chevron Corp	18 553	10 184	13 057
Cisco Systems Inc	32 727	4 186	4 180
Citigroup Inc	1 264	339	325
Coach Inc	7 645	1 066	2 760
Coca Cola CO	31 566	6 620	7 445
Colgate Palmolive	8 472	5 353	5 761
Comcast Corp	34 232	7 747	8 321
ConocoPhillips	18 540	6 082	6 994
Costco Wholesale Corp	8 753	4 847	5 622
EMC Corp	33 887	5 567	5 577
Electronic Arts Inc	15 850	3 519	1 492
Emerson Electric Co	16 196	5 413	5 580
Express Scripts Holding Co	5 627	1 490	1 975
Exxon Mobil Corp	37 650	16 591	21 203
Ford Motor Co	81 685	5 903	6 879
Freeport McMoran Copper & Gold Inc	21 812	5 608	4 851
General Electric Corp	44 944	12 687	6 132
Google Inc	2 500	8 654	11 531
Harley Davidson Inc	12 713	2 827	4 039
Home Depot Inc	9 500	3 612	3 821
Honeywell Intl	14 004	4 308	5 781
Intel Corp	15 156	1 795	2 029
Intl Bus Machine	10 706	7 853	13 337
JP Morgan Chase	40 921	11 371	11 706
Johnson & Johnson	10 318	4 875	4 704
Magna International Inc	9 140	1 854	2 972
MasterCard Inc	2 001	5 697	6 397
Mc Graw-Hill Inc	9 975	2 812	3 546
McDonalds Corp	13 732	5 414	7 880
Merck & CO	7 749	2 090	2 064
Microsoft Corp	34 825	4 989	6 051
News Corp	13 000	2 106	2 153
Nike Inc	16 164	5 621	5 424
Occidental Petroleum Corp	11 038	5 502	5 499
Oracle Corp	45 516	7 729	9 862
Pepsico Inc	8 630	3 651	3 841
Pfizer Inc	28 433	6 097	4 639
Philip Morris Intl Inc	17 905	6 750	9 740
Phillips 66	8 156	1 637	2 816
Procter & Gamble CO	16 476	6 482	7 276
Qualcomm Inc	20 375	7 062	8 218
Schlumberger Ltd	16 392	7 749	7 386
Symantec Corp	19 770	4 084	2 418
Sysco Corp	12 500	692	2 574

Råvaror	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Lyxor ETF Råvaror CRB	101 317	19 566	18 261
SHB AB Råvaruindex H	190 000	20 381	22 515
Summa		39 947	40 776

Andelar	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Innovationskapital 2	120	13 950	11 708
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 2 uppgår till 31 979 tkr</i>			
Innovationskapital 3	78	8 910	4 070
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 3 uppgår till 22 625 tkr</i>			
Innovationskapital 3 annexfond	22	1 199	1 009
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 3 annexfond uppgår till 2 910 tkr</i>			
Innovationskapital 4	54	12 110	10 466
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 4 uppgår till 22 625 tkr</i>			
SEB Private Equity Opport 2	1 533	14 444	16 120
<i>Totalt investeringsåtagande i SEB Private Equity Opport 2 uppgår till 17 807 tkr</i>			
Summa andelar		50 613	43 373
Summa aktier och andelar moderbolag		1 825 444	2 578 939
Humlegården Holding I AB	41 909	67 081	149 825
Humlegården Holding II AB	41 909	70 158	114 160
Humlegården Holding III AB	41 909	21 411	46 938
Summa		158 650	310 923
Summa aktier och andelar koncern		1 984 095	2 889 861

Avvikelser mellan bokfört värde och de belopp som ska infrias på förfallodagen	
Summa positiv avvikelse	76 090
Summa negativ avvikelse	-167
Summa avvikelse	75 923

Klassificering av finansiella instrument	Koncernen			
2012	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	1 359 205	201 795	1 328 861	2 889 861
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 263 540	22 377		1 285 917

Nivå 1: Enligt priser noterade på en marknad för samma instrument.
Nivå 2: Antingen direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.
Nivå 3: Utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Kursnedgång, 10%, innehav nivå 3	-132 886	-29 235	-103 651
----------------------------------	----------	---------	----------

Ingående balans för 2012 var för innehaven kategoriserade i nivå tre 1 276 337 tkr. Utgående balans var 1 328 861 tkr. Vinsten uppgår till 52 451 tkr och redovisas i sin helhet under Realiserade vinster på placeringstillgångar i koncernens resultaträkning. Under året har inga förändringar skett i innehaven. Dessa innehav har tidigare kategoriserats i nivå 2 men Länsförsäkringar Östgöta har i och med ändrad bedömning av observerbarheten i marknadsdata som används vid värdering valt att kategorisera innehavet som nivå 3.

NOT 15 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING		
tkr	2012	2011
Fordringar hos försäkringsföretag	49 841	50 155
Fordringar hos försäkringstagare	294 809	275 605
	344 650	325 759

NOT 16 MATERIELLA TILLGÅNGAR

tkr	2012	2011
Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	158 295	151 928
Årets inköp	7 324	8 223
Årets försäljning	-724	-1 857
Utgående anskaffningsvärde	164 895	158 295
Ingående ackumulerade avskrivningar	-145 548	-139 273
Årets avskrivningar	-6 399	-6 275
Utgående ackumulerade avskrivningar	-151 947	-145 548
Bokfört planmässigt restvärde	12 948	12 747
Datainventarier skrivs planmässigt av på tre år och övriga maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på fem år.		

NOT 17 LIKVIDA MEDEL/KASSA OCH BANK

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Summa likvida medel/kassa och bank	80 561	61 413	76 205	58 384
Outnyttjad checkräkningskredit	25 000	25 000	25 000	25 000

NOT 18 UPPLUPNA RÄNTE- OCH HYRESINTÄKTER

tkr	2012	2011
Upplupna ränteintäkter	26 135	27 710
Upplupna hyresintäkter	170	148
	26 305	27 857

Allt förväntas att bli återvunnet inom 12 månader.

NOT 22 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVADRÖJANDE RISKER

tkr	2012			2011		
	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	453 418		453 418	437 396		437 396
Premieinkomst	1 207 704	-101 184	1 106 520	1 154 901	-102 369	1 052 532
Intjänade premier under perioden	-1 185 513	101 184	-1 084 329	-1 138 879	102 369	-1 036 510
Utgående balans	475 609		475 609	453 418		453 418

NOT 23 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

tkr	2012			2011		
	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto
Inträffade och rapporterade skador	619 103		619 103	650 875		650 875
Inträffade men ej rapporterade skador IBNR	838 585		838 585	796 119		796 119
Avsättning för skaderegleringskostnad	42 418		42 418	40 591		40 591
Summa	1 500 106	-291 118	1 208 988	1 487 585	-302 733	1 184 851
Ingående balans	1 487 585	-302 733	1 184 852	1 412 288	-293 464	1 118 825
Förväntad kostnad för skador som inträffat under innevarande period	433 074		433 074	407 702		407 702
Utbetalt/överfört till försäkringsskuld för skador som inträffat under tidigare år	-420 553		-420 553	-332 405		-332 405
Utgående balans	1 500 106	-291 118	1 208 988	1 487 585	-302 733	1 184 851

Den räntesats, 2,0 procent, som används vid diskontering av ersättningsreserv för trafikaffären är baserad på medelvärdet av räntan på sjuåriga svenska statsobligationer över åren 2008–2012, där värdet för 2012 beräknas på perioden januari–augusti.

NOT 19 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

tkr	2012	2011
Föregående års avsättning för förutbetalda anskaffningskostnader	12 510	11 141
Årets avskrivning	-12 510	-11 141
Årets avsättning	12 724	12 510
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	12 724	12 510
Samtliga anskaffningskostnader skrivs av på ett år.		

NOT 20 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Förutbetalda kostnader	9 637	4 003	9 624	3 968
Summa övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9 637	4 003	9 624	3 968

Allt förväntas bli återvunnet inom 12 månader.

NOT 21 EGET KAPITAL**Bundet eget kapital**

Uppskrivningsfond
Posten omfattar belopp som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap 1–2 § ÅRFL. Avser omstrukturering av Humlegården.

Reservfond
Var tidigare ett lagkrav att sätta av till detta. Man har utgått från bolagsordning eller en procentandel av eventuell vinst.

Fritt eget kapital

Balanserade vinstmedel
Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondavsättning och efter att eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

NOT 24 ÖVRIGA SKULDER	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Skulder till kreditinstitut	255 843	283 000	255 843	283 000
Leverantörsskulder	25 406	20 654	25 324	20 641
Trafikpremieskatt	25 973	29 919	25 973	29 919
Övriga skulder	47 157	16 730	21 820	17 265
Interna mellanhavanden	-25 449			
Summa övriga skulder	328 930	350 303	328 960	350 825

NOT 26 STÄLLDA SÄKERHETER

I enlighet med 7 kap 11§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registrerat de placeringstillgångar som används för skuldäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

NOT 28 NÄRSTÅENDE

Närståenderelationer

Moderbolaget har en närstående relation med sina dotterbolag, se not 13.

Sammanställning över närstående transaktioner	Försäljning av varor och tjänster till närstående		Inköp av varor och tjänster till närstående		Fordran på närstående per 31/12		Skuld till närstående per 31/12	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Moderbolaget								
Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB	2 805	2 833	6 135	5 706	526	0	328	627
Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB					25 251	25 238		

NOT 29 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Kostnader för ersättning till anställda, Koncernen	Styrelse och vd		Tjänstemän och fastighetsanställda		Försäkringsförmedlare	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Löner och ersättningar	4 637	4 464	140 893	134 600	2 655	3 338
Pensionsavgifter	1 715	1 214	23 866	21 002	0	0
Sociala kostnader på löner, ersättningar och förmåner	1 864	1 648	49 840	46 824	584	717

Kostnader för ersättning till anställda, Moderbolaget	Styrelse och vd		Tjänstemän och fastighetsanställda		Försäkringsförmedlare	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Löner och ersättningar	3 923	3 778	140 433	134 170	2 655	3 338
Pensionsavgifter	1 595	1 112	23 832	20 969		
Sociala kostnader på löner, ersättningar och förmåner	1 611	1 408	49 687	46 689	455	717

Medelantal anställda, Koncernen	2012 Män	2011 Kvinnor	2012 Totalt	2011 Totalt
Verkställande direktör	2	0	2	2
Tjänstemän*	134	160	294	291
Fastighetsanställda*	2	2	4	4
Försäkringsförmedlare	81	32	113	118

*Omräknat till helårsarbete

Könsfördelning företagsledningen, %	Koncernen		Moderbolaget	
	Andel kvinnor 2012	Andel kvinnor 2011	Andel kvinnor 2012	Andel kvinnor 2011
Styrelsen	25	35	40	45
Övriga ledande befattningshavare	29	25	29	25

NOT 25 UPPLUPNA KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Semesterlöneskuld	10 649	10 839	10 572	10 772
Resultatbonus	8 856	2 616	8 856	2 616
Sociala kostnader	8 831	8 886	8 749	8 822
Övrigt	12 775	12 409	12 744	12 409
Summa upplupna kostnader	41 111	34 749	40 921	34 619

NOT 27 PENSIONER

Den utgående avsättningen för 62-årsavgångar gällande avtalspension var per 2012-12-31 7 022 tkr. Avsättningen baseras på en 30 procentig utnyttjandegrad. Företaget följer kollektivavtal mellan FAO/FTF och FAO/SACO vad gäller pensionsvillkor. Enda undantaget är företagets vd – se not 31. Se även not 1 under avsnittet om förmånsbestämda pensionsplaner.

Medelantal anställda, Moderbolaget	2012 Män	2011 Kvinnor	2012 Totalt	2011 Totalt
Verkställande direktör	1	0	1	1
Tjänstemän*	133	160	293	290
Fastighetsanställda*	2	2	4	4
Försäkringsförmedlare	81	32	113	118

*Omräknat till helårsarbete

Lån till anställda

Samtliga lån till anställda och vd går via Länsförsäkringar Bank. En sedvanlig kreditprövning görs på samtliga. Skillnaden mellan verklig ränta och den ränta som de anställda betalar, betalas av företaget. Summan för ränteskillnaden uppgick 2012 till 7 388 tkr.

NOT 30 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNING TILL REVISORER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
KPMG				
Revisionsuppdrag	734	746	668	704
Skatterådgivning	257	283	257	283
Andra uppdrag	301	94	301	94
	1 292	1 123	1 226	1 081

NOT 31 ERSÄTTNING TILL STYRELSELEDAMÖTER, VD OCH ANDRA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

tkr	Grundlön styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnader	Summa
Styrelsens ordförande, Lars-Eric Åström		419 941			419 941
Styrelsens vice ordförande, Peter Lindgren		217 425			217 425
Styrelseledamot, Rikard Sagent, fr o m 2012-04-11		89 500			89 500
Styrelseledamot, Lena Miranda, fr o m 2012-04-11		101 500			101 500
Styrelseledamot, Carl Falkenberg		156 166			156 166
Styrelseledamot, Anna-Karin Cronstedt		130 475			130 475
Styrelseledamot, Eva Joelsson, t o m 2012-04-11		20 875			20 875
Styrelseledamot, Gustaf Mannerson, t o m 2012-04-11		22 875			22 875
Styrelseledamot, Magnus Berge		154 875			154 875
Styrelseledamot, Katarina Segerborg, t o m 2012-04-11		20 875			20 875
Verkställande direktör, Anders Östryd	2 429 504		131 868	1 595 868	4 157 240
Andra ledande befattningshavare (6 personer)	6 022 359	40 947	610 712	2 482 602	9 156 620
Summa	9 786 370	40 947	742 580	4 078 470	14 648 367

Rörliga ersättningar avser utbetalning av bonus. Nivåskillnaden avseende arvoden mellan styrelsemedlemmarna beror på att ledamöterna i olika grad har följdengagemang inom koncernen. Bland dessa engagemang återfinns uppdrag i presidiet, dotterbolagsstyrelser, internstyrelser, utskott och inom länsförsäkringsgruppen.

Principer för bestämmande av ersättningar och förmåner till nyckelpersoner i ledande ställning
Prestationsbaserad ersättning

Förutom fast grundlön till ledande befattningshavare utgår prestationsbaserad ersättning enligt samma modell som till bolagets övriga anställda. Vd får från och med 2010 ej någon prestationsbaserad ersättning. Den prestationsbaserade ersättningen är maximerad till ett halvt basbelopp. Beslut om prestationsbaserad ersättning fattas av bolagets styrelse.

Pensioner

Moderbolagets vd:s pensionsavgift uppgår till minst 45 procent av årslönen och avtal om att gå i pension vid 60 år. För övriga befattningshavare i bolagets ledning gäller försäkringsbranschens normala pensionsvillkor.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning av vd från bolagets sida utgår avtalade anställningsvillkor under uppsägningstiden på 6 månader samt därefter ett avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner. Beslut om vd:s lön, pensionsvillkor och övriga förmåner bereds av en ersättningskommitté som består av styrelsens ordförande och vice ordförande.

NOT 32 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

tkr	Försäkringsklasser:						Summa återförsäkring	Mottagen totalt
	Sjuk- och olycksfall	Motorfordon	Egenom	Ansvar	Rättsskydd	Direkt försäkring		
Premieinkomst, brutto	62 175	482 374	534 687	37 365	21 102	1 137 704	70 000	1 207 704
Premieintäkt, brutto	60 108	474 284	521 519	36 647	20 574	1 113 133	72 380	1 185 513
Driftskostnader, brutto	-12 924	-97 830	-100 424	-7 727	-3 934	-222 840	-2 727	-225 566
Försäkringsersättningar, brutto	-42 894	-313 496	-336 023	-15 853	-6 008	-714 275	-64 343	-778 618
Resultat avgiven återförsäkring	-1 584	9 386	-70 366	0	0	-62 564	0	-62 564
Skadeprocent brutto	71,4	66,1	64,4	43,3	29,2	64,2	88,9	65,7

NOT 33 OPERATIONELL LEASING

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Icke uppsägningsbara leasingbetalningar uppgår till:				
Inom ett år	0	0	0	0
Mellan ett år och fem år	5 149	4 958	5 149	4 958
Längre än fem år	0	0	0	0

Koncernen hyr maskiner för kopiering, scanning och frankering enligt operationella leasingavtal. De variabla avgifterna har fastställts enligt serviceavtal. Leasingavtalen löper normalt på mellan 3 och 4 år, med en option på förlängning. Inga avtal innebär krav på förlängning. När leasingavtalen upphör har koncernen optioner att köpa utrustningen till då gällande marknadspris. Indexklausuler förekommer i leasingavtalen. Ingen av de leasade maskinerna vidareuthyrts.

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Kostnadsförda avgifter för operationella leasingavtal uppgår till:				
Minimileaseavgifter	2 900	2 990	2 900	2 990
Variabla avgifter	2 249	1 968	2 249	1 968
Totala leasingkostnader	5 149	4 958	5 149	4 958

NOT 34 KASSAFLÖDESANALYS

tkr	2012	2011
Likvida medel, Koncernen		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa och banktillgodohavanden	80 561	61 413
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel		
Summa enligt balansräkningen	80 561	61 413
Checkräkningskrediter som är omedelbart uppsägningsbara		
Summa enligt kassaflödesanalysen	80 561	61 413

Likvida medel, Moderbolaget		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa och banktillgodohavanden	76 205	58 384
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel		
Summa enligt balansräkningen	76 205	58 384
Checkräkningskrediter som är omedelbart uppsägningsbara		
Summa enligt kassaflödesanalysen	76 205	58 384

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

NOT 35 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Länsförsäkringar Östgöta kommer att delta i LFABs beslutade nyemission på 500 Mkr. Bolagets andel motsvarar 37 mdr. Bolagets goda resultat gjorde att bolaget beslutade att avsätta totalt 130 Mkr som återbäring till bolagets kunder och delägare. Bolagets vd Anders Östryd går enligt avtal i pension under 2013. Från och med månadsskiftet april–maj tillträder Sibylla Lönnback som vd för bolaget.

Linköping den 13 mars 2013

Lars-Eric Åström
Ordförande

Peter Lindgren
Vice ordförande

Magnus Berge

Anna-Karin Cronstedt

Carl Falkenberg

Maria Fredén

Lena Miranda

Kristina Ottosson

Rikard Sagent

Anders Östryd
Verkställande direktör

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 13 mars 2013. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 15 april 2013.

Min revisionsberättelse har avgivits den 13 mars 2013

Peter Zell
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrningsrapport

Länsförsäkringar Östgöta är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Bolagsformen innebär att bolaget till sin helhet ägs av försäkringstagarna och att de i egenskap av ägare genom inbetalning av försäkringspremier kollektivt bidrar till bolagets riskkapital. Bolagsorganen i Länsförsäkringar Östgöta är bolagsstämman, styrelsen, vd och revisorerna.

Länsförsäkringar Östgötas bolagsstyrning regleras av Försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, bolagets bolagsordning och av behöriga bolagsorgan fastställda interna riktlinjer och policies. En särskild avdelning på bolagets hemsida om bolagsstyrning finns. Denna bolagsstyrningsrapport har inte granskats av bolagets revisor.

Tillämpning av svensk kod för bolagsstyrning

Svensk kod för bolagsstyrning är näringslivets självreglering för att stärka förtroendet för de svenska börsnoterade bolagen. Även om Länsförsäkringar Östgöta inte tillhör den huvudsakliga målgruppen har bolaget ett spritt ägarskap och allmänintresse varför Länsförsäkringar Östgöta avser att i tillämpliga delar följa Svensk kod för bolagsstyrning (Koden).

Koden bygger på principen ”följ eller förklara”. Principen innebär att bolagen inte behöver följa varje regel utan kan välja andra lösningar förutsatt att varje avvikelse öppet redovisas och skäl anges till avvikelsen.

Länsförsäkringar Östgöta avviker från kodens bestämmelser på följande punkter

- Enligt koden ska granskning ske av delårsrapporter. Revisorerna granskar inte bolagets delårsrapporter. Avvikelse från koden sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och med syftet att begränsa kostnaderna för försäkringstagarna.
- Enligt koden ska inte styrelseledamot utses för längre tid än till slutet av nästa års-

stämma. Mandattiden för de bolagsstämmo-valda ledamöterna uppgår till tre år. Skälet till avvikelserna från kodens bestämmelser är att intresset av kontinuitet i styrelsearbetet och ge nyvald styrelseledamot rimlig tid att komma in i styrelsearbetet väger tyngre.

- Fullmäktiges deltagande på bolagsstämman förutsätter fysisk närvaro. Bestämmelserna om kallelse till bolagsstämman på bolagets hemsida tillämpas inte av bolaget. Med hänsyn till att fullmäktige utgör en begränsad krets och då möjligheten att delta genom ombud enligt lag inte får förekomma saknas skäl att tillämpa kodens bestämmelser om kallelse till bolagsstämma eller publicering av uppgifter inför stämman på bolagets hemsida.
- Enligt koden ska revisorernas utvärdering av ersättningssystem som är lagstadgad för aktiemarknadsbolagen publiceras på hemsidan innan bolagsstämma. Länsförsäkringar Östgöta tillämpar Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy istället.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Länsförsäkringar Östgötas högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för Länsförsäkringar Östgöta, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, besluta om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören. Vid bolagsstämman delas förslaget till ersättning till styrelseledamöterna upp mellan ordföranden, vice ordföranden och övriga ledamöter. Därutöver utgår dagarvoden. Ordinarie bolagsstämma 2013 ska fastställa principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen (se under avsnittet Ersättning till företagsledningen nedan).

Bolagsstämman utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktige uppgår till 75 ordinarie och 75 suppleanter. Bolagets fullmäktigeorganisation finns beskriven under bolagsstyrningsfrågor på bolagets hemsida.

Kallelse till bolagsstämman sker genom brev med posten, tidigast fyra och senast två veckor före bolagsstämman. Plats och tidpunkt för bolagsstämman publiceras även på bolagets hemsida. För deltagande på bolagsstämman krävs att fullmäktig eller respektive fullmäktigs personliga suppleant närvarar fysiskt. Protokoll från bolagsstämma publiceras på bolagets hemsida.

Valberedning

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om tre år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen, fastställd av ordinarie bolagsstämma 2012. Den nu gällande instruktionen finns publicerad på bolagets hemsida.

Valberedningen presenterar sina förslag för fullmäktige i kallelsen till ordinarie bolagsstämma. Vid bolagsstämman presenterar och motiverar valberedningen sina förslag och lämnar en redogörelse för hur dess arbete bedrivits.

Valberedningen består av följande ledamöter:

Anders Wahlquist, född 1962, verkställande direktör, mandattid 2010–2013

Sten Eklöf, född 1945, verkställande direktör, mandattid 2010–2013

Ulf Hermelin, född 1943, lantbrukare, mandattid 2012–2013

Monica Rosander, född 1956, utvecklingsstrateg, mandattid 2011–2014

Astrid Brissman, född 1956, verkställande direktör, mandattid 2012–2015

Revisorer

Revisorer har till uppgift att på ägarnas vägnar granska bolagets årsredovisning och bokföring och styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolaget. Enligt bolagsordningen ska Länsförsäkringar Östgöta ha en ordinarie revisor och en revisorssuppleant. Härutöver kan stämman utse minst en och högst två lekmannarevisorer. Revisorerna utses för en mandattid om ett år. Vid ordinarie bolagsstämma 2012 utsågs:

Ordinarie auktoriserad revisor:

Peter Zell, född 1949, KPMG, Stockholm, innehaft uppdraget sedan 2003.

Suppleant till auktoriserad revisor

Stefan Holmström, född 1949, KPMG, Stockholm, innehaft uppdraget sedan 2003.

Styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning.

Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av 8–10 ledamöter. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämma 2012 av åtta ordinarie stämموvalda ledamöter. Därutöver ingår två ordinarie personalrepresentanter med två suppleanter. Mandattiden för de bolagsstämموvalda ledamöterna uppgår till tre år.

Bolagets styrelse består av följande ledamöter:

Lars-Eric Åström

Födelseår: 1946.

Huvudsaklig utbildning: Gymnasieingenjör, Internutbildning LRF konsult redovisning/skatt. *Arbetslivserfarenhet:* Ledamot LRF (1973–1985). Ordförande Södra Skogsägarna (1993–2010, ledamot från 1979) och Länsförsäkringar AB (2010–2012). Vice ordförande Södra Cell AB (1993–2010, ledamot från 1983). Ledamot LRF/skogsägarna (1983–2010).

Huvudsaklig sysselsättning: Styrelseuppdrag, egen verksamhet (skogsbruk).

Uppdrag i bolaget: Ordförande.

Andra väsentliga uppdrag: Länsförsäkringar AB (från 2008) samt Bergvik Skog (från 2011).

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2001.

Mandattid: 2010–2013.

Peter Lindgren

Födelseår: 1959.

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom.

Arbetslivserfarenhet: Revisor, Ekonomichef, vd.

Huvudsaklig sysselsättning: Vd HSB Östergötland ekonomisk förening.

Uppdrag i bolaget: Vice ordförande.

Andra väsentliga uppdrag: Ledamot HSB Riksförbund ekonomisk förening, HSB Projektpartner AB samt IFK Norrköping. Suppleant Intressentföreningen Kvalitetsutveckling. Ledamot Humlegården Fastigheter AB (från 2012), ledamot Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB (från 2012).

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2010.

Mandattid: 2012–2015.

Lena Miranda

Födelseår: 1972.

Huvudsaklig utbildning: Kandidatexamen Medievetenskap.

Arbetslivserfarenhet: Marknad, försäljning, HR/rekrytering, vd samt företagare.

Huvudsaklig sysselsättning: Ägare och vd för Skill Scandinavia AB.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Andra väsentliga uppdrag: Vice ordförande i Östsvenska Handelskammaren, ledamot Kårservice AB.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2012

Mandattid: 2012-2015

Rikard Sagent

Födelseår: 1966.

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom.

Arbetslivserfarenhet: Erfarenhet från internationell industriell verksamhet samt finansbolagsverksamhet.

Huvudsaklig sysselsättning: Finanschef Toyota

Material Handling Europe AB.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Andra väsentliga uppdrag: Ledamot Toyota Industries Finance International, ledamot Toyota Material Handling Europe Rental, ledamot Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB (från 2012).

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2012.

Mandattid: 2012-2015

Magnus Berge

Födelseår: 1959.

Huvudsaklig utbildning: Akademiska studier samhällsvetenskap (125 poäng), lantbruksutbildning.

Arbetslivserfarenhet: Lantbruksföretagare (från 1986).

Huvudsaklig sysselsättning: Lantbruksföretagare, kommunalråd.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande kommunstyrelsen Söderköpings Kommun. Suppleant Östsam.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2004.

Mandattid: 2010–2013.

Anna-Karin Cronstedt

Födelseår: 1952.

Huvudsaklig utbildning: Juristkandidatexamen och domarutbildning.

Arbetslivserfarenhet: Hovrättsfiskal Svea Hovrätt, bankjurist och bankdirektör Skandinaviska Enskilda Banken, bolagsjurist Saab AB.

Huvudsaklig sysselsättning: Bolagsjurist.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Andra väsentliga uppdrag: Vice ordförande i Moderaternas förbundsstyrelse i Östergötland. Ledamot i Saabs Pensionsstiftelse samt Saab Aircraft Leasing Holdings AB. Suppleant i polisstyrelsen i Östergötlands län.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2008.

Mandattid: 2011–2014.

Carl Falkenberg

Födelseår: 1959.

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom.

Arbetslivserfarenhet: Bankverksamhet under 25 år, SEB Regionchef för Östra Sverige (2000–2001), Distriktschef i Östergötland och Södermanland (2002–2004), vd SEB A/S i Danmark (2005–2006), Näringslivets projektledare för Ostlänken (2006), egen företagare (från 2007).

Huvudsaklig sysselsättning: Partner och grundare Falkenberg Management AB samt Pir in Sweden AB.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2008.

Mandattid: 2010–2013.

Anders Östryd

Födelseår: 1953

Huvudsaklig utbildning: Ekonomisk fackskola, bankskola.

Arbetslivserfarenhet: Chef affärsområde företag Skandia Liv (1992–1995), chef koncernstab affärsutveckling SPP försäkringsbolaget (1995–1996), chef affärsutveckling och IT SPP Liv (1997–1999), vd SPP Liv (2000–2002), vd Länsförsäkringar Östgöta (från 1 nov 2002).

Huvudsaklig sysselsättning: Vd.

Uppdrag i bolaget: Vd, ordinarie ledamot.

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB (från 2004), Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB (från 2004) samt Länsförsäkringar Fastighetsförmedling (från 2010, ledamot från 2006). Vice ordförande Länsförsäkringar Fondliv (från 2011). Ledamot Marknadsbolaget Fjärde Storstadsregionen (från 2009) samt FPK (Försäkringsbranschens Pensionskassa) (från 2011).

Oberoendeförhållande: Nej.

Kristina Ottosson

Födelseår: 1960.

Huvudsaklig utbildning: Ekonomiskt gymnasium.

Arbetslivserfarenhet: Bokhandel (1979–1987), Föreningsbanken (1987–1999, Föreningsparbanken från 1998), livsäljare och banktjänsteman Länsförsäkringar Östgöta (från 1999).

Huvudsaklig sysselsättning: Fackligt arbete, administratör.

Uppdrag i bolaget: Ordförande och jämställdhetsansvarig i FTF klubbstyrelse. Personalrepresentant i ledningsgrupp och bolagsstyrelse.

Oberoendeförhållande: Nej.

Invalid: 2006.

Mandattid: 2012–2013.

Maria Fredén

Födelseår: 1959.

Huvudsaklig utbildning: Samhällsvetenskaplig linje gymnasium, Beteendevetenskaplig linje högskola.

Arbetslivserfarenhet: Lärarvikarie grundskolan, Länsförsäkringar Östgöta (från 1988).

Huvudsaklig sysselsättning: Skadereglerare.

Uppdrag i bolaget: Vice ordförande i FTF klubbstyrelse, personalrepresentant i ledningsgrupp och bolagsstyrelse.

Oberoendeförhållande: Nej.

Invalid: 2012

Mandattid: 2012–2013.

Arbetsfördelning inom styrelsen

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Arbetsordningen finns publicerad på bolagets hemsida.

Enligt arbetsordningen ska ordföranden leda styrelsens arbete och tillse att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska därvid bland annat tillse att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpar ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordföranden ska genom löpande kontakt med vd även mellan styrelsemötena hålla sig informerad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja vd i dennes arbete.

Som ett led i att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete i vissa frågor har ett antal utskott inrättats vars uppgifter finns fastställda i styrelsens instruktioner. Utskotten ska regelbundet rapportera sitt arbete till styrelsen och protokoll ska föras som delges styrelsen.

Ersättningsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott som utgörs av ordföranden och vice ordföranden.

Ersättningsutskottet ska bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd och principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen inför behandling av styrelsen. Beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd fattas av styrelsen. Beslut om principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen fattas av bolagsstämman på förslag från styrelsen. Utskottet har inget beslutsmandat.

Vid sammanträde i Ersättningsutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Revisionsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett revisionsutskott bestående av tre styrelseledamöter.

Revisionsutskottet svarar för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning avseende den finansiella rapporteringen, riskhanteringen, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Utskottet har inget beslutsmandat.

Vid sammanträde i Revisionsutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Styrelsemöten och närvaro under 2012

	Styrelse	Revisionsutskott	Ersättningsutskott	Lokal bankstyrelse	Kapitalförvaltning	Närvaro styrelsemöten, %	Närvaro utskottsmöten, %
Antal möten	8	3	0	14	5		
Lars-Eric Åström	Ordförande	Ledamot	Ordförande	Ledamot		100	88
Magnus Berge	Ledamot			Ledamot		100	85
Gustaf Mannerson <i>avgick på bolagsstämman 11 april 2012</i>	Ledamot				Ledamot	66	100
Anna-Karin Cronstedt	Ledamot	Ledamot				100	100
Carl Falkenberg	Ledamot			Ledamot		100	85
Eva Joelsson <i>avgick på bolagsstämman 11 april 2012</i>	Ledamot					66	
Katarina Segerborg <i>avgick på bolagsstämman 11 april 2012</i>	Ledamot				Ledamot	100	100
Peter Lindgren	Vice ordf	Ordförande	Vice ordf		Ledamot	100	100
Rikard Sagent <i>invalid på bolagsstämman 11 april 2012</i>	Ledamot				Ledamot	100	50
Lena Miranda <i>invalid på bolagsstämman 11 april 2012</i>	Ledamot					100	
Anders Östryd	Ledamot			Ordförande	Ordförande	100	100
Kristina Ottosson	Pers rep					100	
Sirpa Johansson <i>avgick på bolagsstämman 11 april 2012</i>	Pers rep					100	
Maria Fredén <i>invalid på bolagsstämman 11 april 2012</i>	Pers rep					100	

Lokal bankstyrelse

Styrelsen utser inom sig en lokal bankstyrelse som utgörs av tre till fem ledamöter av styrelsens ledamöter.

Den lokala bankstyrelsens uppgift är att följa, stödja och utveckla bankens verksamhet. Den har också en formell roll genom att av- eller tillstyrka större krediter.

Vid sammanträde i lokal bankstyrelse ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Styrelsearbetet under 2012

Tabellen utvisar antalet möten som hållits under räkenskapsåret 2012, liksom de enskilda ledamöternas närvaro. Årets bolagsstämma hölls den 11 april.

Styrelsesammanträdena under 2012 har bland annat behandlat följande större punkter: bokslut 2011, internrevisionsrapport 2011, utvärdering av styrelsearbetet, extern revisionsrapport 2011, instruktioner och policies, budget och affärsplan 2013, målbild 2015. Styrelsen har därutöver deltagit i utbildning i regelverket Solvens 2 vid fyra tillfällen.

Verkställande direktör

Den verkställande direktören ansvarar för den löpande operativa verksamheten i Länsförsäkringar Östgöta. En skriftlig instruktion fastställer ansvarsfördelningen mellan styrelse och vd. Vd har utsett en företagsledning som löpande ansvarar för olika delar av verksamheten.

Vd ingår i styrelsen som ledamot.

Ersättning till företagsledningen

Beslut om principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen fattades av ordinarie bolagsstämma 2012 på förslag från styrelsen.

Ersättning till företagsledning utgår i form av fast lön, rörlig ersättning, pension, förmåner och kostnadsersättningar. Rörlig ersättning är maximerat till ett halvt basbelopp och baseras på att vissa kollektiva mål har uppnåtts.

För företagsledning exklusive vd regleras pension och uppsägning av gällande kollektivavtal.

Vd har inte rätt till rörlig ersättning. För vd gäller att pensionsavgiften uppgår till minst 45 procent av årslönen. Vid uppsägning av vd från bolagets sida är avtalad uppsägningstid sex månader. Därefter utgår avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner. Vd har avtal om att gå i pension vid 60 års ålder.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen 2012

Denna rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen 2012 har upprättats i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning och i enlighet med den vägledning till Kodens som tagits fram av arbetsgrupper från Svenskt Näringsliv och FAR. Styrelsens rapport ingår som en del i bolagsstyrningsrapporten och är inte en del av den formella årsredovisningen och har inte granskats av bolagets revisorer. Rapporten beskriver hur den interna kontrollen är organiserad utan att göra något uttalande om hur väl den fungerar.

Länsförsäkringar Östgötas arbete med den interna kontrollen och riskhanteringen avseende den finansiella rapporteringen utgår från den allmänt använda COSO-modellen (the Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission) och baseras på fem interna kontrollkomponenter som beskrivs nedan och omfattar kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation och uppföljning.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med den organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ styrelsen och verkställande direktören inrättat för bolaget. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policies, riktlinjer och instruktioner. Alla företagsövergri-

pande riktlinjer och policies finns i ett ledningssystem för att säkerställa tillgängligheten för alla inom bolaget. Styrelsen har utsett ett revisionsutskott med uppgift att ansvara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitets-säkra den finansiella rapporteringen. Vidare har styrelsen bland annat för beredning av den finansiella rapporteringen utsett en, från den operativa verksamheten oberoende, granskningsfunktion i syfte att stödja styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut. Direkt underställd den verkställande direktören finns även kontrollfunktionerna Riskkontroll och Compliance.

Riskbedömning

Riskbedömning omfattar att identifiera och kartlägga väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Dessa risker kartläggs och identifieras på bolagsnivå och enhetsnivå.

Kontrollaktiviteter

Processer och risker avseende den finansiella rapporteringen finns kartlagda och dokumenterade. Inom varje process finns kontrollaktiviteter och nyckelkontroller som syftar till hantera de risker som bedömts som väsentliga. Till varje nyckelkontroll finns utsedda ägare.

Information och kommunikation

Inom Länsförsäkringar Östgöta finns etablerade informations- och kommunikationsvägar

som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokument publiceras i bolagets ledningssystem. Varje chef ska se till att styrdokument kommuniceras till underställd personal.

Uppföljning

En oberoende granskningsfunktion, Internrevision, har inrättats i syfte att stödja styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut. Internrevision ska genom granskning och rapporter utvärdera om verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, om rapporteringen till styrelsen ger en korrekt bild av verksamheten och om verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regelverk. Internrevision rapporterar till bolagets styrelse. Vidare ska varje chef se till att styrdokument efterlevs inom sitt ansvarsområde.

Funktionen Compliance har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera compliancerisker, det vill säga risk för sanktioner enligt lag eller föreskrift och risk för finansiell förlust. Compliance rapporterar direkt till verkställande direktören och styrelsen.

Funktionen Riskkontroll har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera risker inom den operativa organisationen. Riskkontroll rapporterar direkt till verkställande direktören och styrelsen.

Revisions- berättelse

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har reviderat årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Östgöta för år 2012.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur företaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Länsförsäkringar Östgöta för år 2012.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorernas ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Linköping den 13 mars 2013

PETER ZELL

Auktoriserad revisor KPMG

Styrelse

Lars-Eric Åström

Född 1946

ordförande

Mandatperiod:

2010–2013

Peter Lindgren

Född 1959

vice ordförande

Mandatperiod:

2012–2015

Magnus Berge

Född 1959

ordinarie ledamot

Mandatperiod:

2010–2013

Carl Falkenberg

Född 1959

ordinarie ledamot

Mandatperiod:

2010–2013

Anna-Karin Cronstedt

Född 1952

ordinarie ledamot

Mandatperiod:

2011–2014

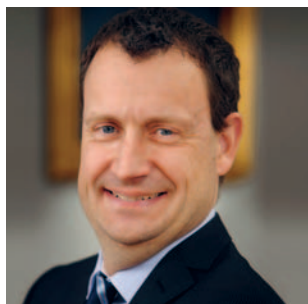
Rikard Sagent

Född 1966

ordinarie ledamot

Mandatperiod:

2012–2015

Lena Miranda

Född 1972

ordinarie ledamot

Mandatperiod:

2012–2015

Anders Östryd

Född 1953

ordinarie ledamot

Kristina Ottosson

Född 1960

personalrepresentant

Mandatperiod:

2012–2013

Maria Fredén

Född 1959

personalrepresentant

Mandatperiod:

2012–2013

Företagsledning

Anders Östryd
Verkställande direktör

Pär Kaller
Chef Försäkring Sak och Liv

Marie Westerlund
Chef Bank

Malin Hedström
Chef HR

Anders Rahm
Chef Ekonomi och Finans

Magnus Olsson
Chef Skador och Affärsstöd

Rein Puusepp
Chef Analys och Kommunikation

Revisorer

Ordinarie: **Peter Zell**
Född 1949
Auktoriserad revisor, KPMG Stockholm
Innehaft uppdraget sedan 2003

Suppleant: **Stefan Holmström**
Född 1949
KPMG Stockholm
Innehaft uppdraget sedan 2003

Fullmäktige

Ordinarie ledamöter

VÄSTRA VALKRETSEN

Mandattid 2011–2013

Boxholm

Roger Andersson, Boxholm
Börje Johansson, Boxholm

Mjölby

Ulf Hermelin, Vadstena
Eva Furland, Tranås
Karl-Gustav Westman, Skänninge
Gustav Jönsson, Mjölby
Torgny Ekman, Tranås

Motala

Björn Holstensson, Borensberg
Kerstin Engman, Motala
Jan Jacobsson, Motala
Eva Carlsson, Tjällmo
Bengt Östensson, Motala
Vakant
Anders Johansson, Motala

Vadstena

Jan Granath, Vadstena
Bengt-O Petersson, Vadstena

Ödeshög

Hans Danielsson, Ödeshög
Åse Theorell, Ödeshög

MELLERSTA VALKRETSEN

Mandattid 2012–2014

Kinda

Ann-Sofi Johansson, Kisa
Anders Ljung, Kisa
Sten Björk, Kisa

Linköping, tätorten

Willy Gustafsson, Linköping
Thomas Lindstrand, Linköping
Christer Andersson, Linköping
Åke Orrhagen, Linköping
Astrid Brissman, Vreta Kloster
Gunilla Thurfjell, Linköping
Åke Suneson, Ljungsbro
Anders Wahlquist, Linköping
Björn Sleman, Linköping
Gösta Ekeröth, Linköping
Vakant
Åsa de Val, Linköping
Maud Grandin, Linköping
Berndt Ring, Linköping

Personliga suppleanter

Magnus Johansson, Mjölby
Daniel Blomqvist, Boxholm

Magnus Frisk, Mjölby
Anders Johansson, Väderstad
Lars-Anders Sjöberg, Linköping
Jerker Gustafsson, Mjölby
Nina Pettersson, Skänninge

Cari Rylander, Motala
Nils-Erik Spetz, Motala
Christina Gyberg, Motala
Ann-Sofie Törnqvist, Motala
Gunnar Westin, Linköping
Gunilla Melander, Borensberg
Dennis Danielsson, Motala

Mats Wahrén, Vadstena
Kerstin Bongsell, Vadstena

Pernilla Wadell, Ödeshög
Bo Rosenqvist, Ödeshög

Anna Zentio, Rimforsa
Eva-Lena Hellsing, Rimforsa
Mats Nilsson, Kisa

Helena Hellsten, Linköping
Ulf Setterud, Linköping
Pär Fahlström, Linköping
Annica Hilliges, Linköping
Peter Broomé, Linköping
Eva Hartzell, Linköping
Lena Norin-Selhaq, Linköping
Jan-Erik Cardell, Linköping
Johan Westergren, Linköping
Eva Agmén, Linköping
Karin Ljungmark Malmström, Linköping
Anders Redin, Linköping
Miklos Hargitai, Linköping
Mike Helber, Linköping

Ordinarie ledamöter

Linköping, landsbygden

Nils Peterson, Linköping
Jonas Carlgren, Lingham
Henric Malmberg, Linköping
Tobias Kurtsson, Linköping
Lennart Secher, Vikingstad
Magnus Börjesson, Vreta kloster
Björn Johansson, Lingham
Erik Bjärnlid, Vreta kloster
Axel Lagerfelt, Linköping

Ydre

Peter Karlsson, Österbymo

Åtvidaberg

Carl-Johan Liedberg, Åtvidaberg
Håkan Stensson, Åtvidaberg

ÖSTRA VALKRETSEN

Mandattid 2013 - 2015

Finspång

Ann-Sofie Johansson, Ljusfallshammar
Lars-Erik Ramlöv, Finspång
Jonny Pettersson, Finspång

Norrköping, tätorten

Kid-Åke Angland, Norrköping
Lars Lindkvist, Norrköping
Fredrik Olsson, Norrköping
Birgitta Speer, Norrköping
Rolf Folkin, Norrköping
Jan Nystedt, Norrköping
Jörgen Rundgren, Norrköping
Monica Rosander, Norrköping
Dag Gunnarsson, Norrköping
Lena Hermelin, Norrköping
Tomas Hägle, Norrköping
Mia Lund, Norrköping
Susanne Lind, Norrköping
Bernt Bertilsson, Norrköping
Johan Arfwedson, Åby

Norrköping, landsbygden

Anders Sjöberg, Vikbolandet
Tomas Carlsson, Vikbolandet
Ann-Sofie Leo, Vikbolandet
Tomas Lygnegård, Vikbolandet
Håkan Skog, Vikbolandet

Söderköping

Bengt Johansson, Söderköping
Björn Åkerlind, Söderköping
Stig Sjölander, Söderköping

Valdemarsvik

Christer Hultgren, Valdemarsvik
Torvald Karlsson, Gusum

Personliga suppleanter

Ulf Gustafsson, Klockrike
Bengt Ingvarson, Vreta kloster
Tomas Larsson, Sturefors
Sandra Lorin, Vikingstad
Vakant
Roger Eriksson, Linköping
Mats Jonasson, Nykil
Tommy Carlsson, Nykil
Urban Viklund, Linköping

Thomas Johansson, Österbymo

Magnus Andersson, Åtvidaberg
Jonas Palmqvist, Åtvidaberg

Greger Arvidsson, Ljusfallshammar
Tina Englund, Rejmyre
Anna Rosenqvist, Finspång

Tommy Agefur, Norrköping
Fredrik Hermansson, Norrköping
Johanna Palmér, Lingham
Anders Nobrant, Norrköping
Peter Norén, Åby
Stefan Molander, Norrköping
Magnus Malm, Norrköping
Rose-Marie Bidenäs, Norrköping
Conny Wicksell, Norrköping
Bertil Berg, Norrköping
Eddy Demir, Söderköping
Johan Skullman, Norrköping
Lina Skandevall, Norrköping
Krister Eriksson, Åby
Thomas Lundell, Norrköping

Sören Andersson, Kolmården
Susanne Mannerstam, Åby
Matz Borg, Skärblacka
Ulrika Aronsson, Vikbolandet
Eva Axelsson, Norrköping

Lovisa Nordborg, Söderköping
Caroline Ottosson, Söderköping
Stig-Göran Ringqvist, Söderköping

Helena Olsson Hägg, Valdemarsvik
Heléne Köhler, Valdemarsvik

Ord och uttryck

Allmänt

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är, till skillnad från vid indirekt försäkring, direkt ansvarig gentemot försäkringstagarna.

Mottagen återförsäkring

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna – helt eller delvis – hos andra bolag. Man talar härvid om avgiven återförsäkring hos de förstnämnda och mottagen återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

Affär för egen räkning (f e r)

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Resultaträkning och analys

Premieinkomst

Motsvarar i princip under året influtna premiebelopp utan korrigering för in- och utgående premiereserver. I premieinkomsten ingår även ej betalda terminspremier.

Premieintäkt

Avser den premieinkomst som belöper på räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsårets slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost, som kallas avsättning för ej intjänade premier. Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året. Se även "Avsättning för kvardröjande risker" nedan.

Premieintäkten för året består av följande poster: avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst under året minus avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Kalkylränta

Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, uppsamlas hos bolaget ett kapital som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital, som i bokslutet motsvaras av försäkringstekniska skulder, kallas kalkylränta. Denna ränta överförs i resultatredovisningen från kapitalförvaltningen till försäkringsverksamheten.

Underlaget för ränteberäkningen är summan av halva premieintäkten och genomsnittet av in- och utgående teknisk ersättnings- och skadebehandlingsreserv för egen räkning. Som kalkylränta används den interpolerade marknadsräntan för statsobligationer vars duration motsvaras av durationen på de försäkringstekniska avsättningarna i bolaget. Eventuell återstående del av kapitalavkastningen ska föras till verksamhetsgrenen kapitalförvaltning.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Driftskostnader

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnaderna för försäljning och administration. Kostnader för skadebehandling inkluderas i försäkringsersättningar.

Reservavveckling

För skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång reserveras medel, i bokslutet, i avsättning för reglerade skador.

Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personsador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden.

Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en vinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Balansräkning

Försäkringstekniska skulder

Sammanfattande benämning på avsättning för ej intjänade premier, avsättning för oreglerade skador och avsättning för skaderegleringskostnader.

Avsättning för ej intjänade premier

En skuldpost som i princip motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Avsättning för kvardröjande risker (en del av avsättning för ej intjänade premier)

Om avsättningen för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar med mera) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräkning av ännu inte utbetalda skadeersättningar. Det är denna skuldpost som kallas avsättning för oreglerade skador.

Avsättning för skaderegleringskostnader

De skador som ingår i avsättningen för oreglerade skador kommer före slutregleringen att medföra vissa förvaltningskostnader. För dessa förväntade kostnader avsätts i bokslutet en skuldpost som kallas avsättning för skaderegleringskostnader.

Övriga termer

Direktavkastning

Driftsöverskott från byggnader och mark, erhållna utdelningar och räntor i procent av totala tillgångarnas genomsnittliga värde under året.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet i ett bolag. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom får man inom vissa gränser också räkna in förlagslån som tagits upp. Förlagslån är lån där långgivarens fordran i händelse av företagets konkurs inte kommer att bli betald förrän alla andra vanliga skulder är till fullo betalda. Förlagslån ger alltså en extra buffert för övriga fordringsägare.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning, uttryckt i procent. Som beräkningsbas har använts premieinkomst för egen räkning.

Konsolideringskapital

Sammanfattande benämning på eget kapital, obeskattade reserver och övervärden i tillgångar.

Skadekostnad

Utbetalningar och avsättningar för oreglerade skador för skador som inträffat under året.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stort kapital ett företag behöver. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena. Det krävs att kapitalbasen ska vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen, men också minst så stor som det så kallade garantibeloppet (ett fast belopp som inte beror av bolagets affärsvolym, däremot av vilken typ av verksamhet bolaget bedriver).

Totalavkastning

Direktavkastning och värdeförändring i procent av totala tillgångarnas genomsnittliga värde under året.

Övriga nyckeltal

Skadeprocent brutto: Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkt.

Driftskostnadsprocent brutto: Driftskostnader i försäkringsrörelsen i förhållande till premieintäkt.

Totalkostnadsprocent brutto: Summan av skadeprocent brutto och driftskostnadsprocent brutto.

Årsredovisningen är framtagen av Länsförsäkringar Östgöta i samarbete med Kommunikation inom Länsförsäkringar AB.

Tryck: Lenanders, Kalmar, mars 2013.

Linköping Platensgatan 11, Box 400, 581 04 Linköping, 013-29 00 00 | **Tornby** Svedengatan 9, Box 400, 581 04 Linköping, 013-29 00 00 | **Kisa** Torggatan 1, Box 95, 590 40 Kisa, 0494-29 00 00 | **Mjölby** Kungsvägen 56, Box 244, 595 23 Mjölby, 0142-29 00 00 | **Motala** City-huset, Prästgatan 2, Box 377, 591 24 Motala, 0141-29 00 00
Norrköping Hantverkaregatan 49, Box 184, 601 03 Norrköping, 011-29 00 00 | **E-post** info@LFostgota.se

lansforsakringar.se/ostgota